Kuka on sotavankina?

Sotatoimien aikana vangiksi joutuneet suomalaiset sotilaat pyytävät ilmoittamaan kotiseudulleen, että he eivät ole „kateissa“, vaan varmassa turvassa Punaisen armeijan sotavankeina. Sikäli kuin lehtemme ahdas tila sallii, julkaisemme jatkuvasti niiden sotavankien nimiä, jotka sitä itse haluavat. Käytettävissämme olevasta useisiin tuhansiin nousevasta luettelosta mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Sotamies Tuure Ahola, Hämeenkyrö, Herttala; stm. Reino Nikka, Joroinen; stm. Eino Lempiäinen, Ruokolahti, Lempiälä; stm. Oskari Mäkinen, Kurkijärvi, Leivonmäki; stm. Väinö Moisio, Kilvakkala, Varpee; kersantti Eino Lahtinen, Leivonmäki; stm. Heikki Yläkäki, Kolho; stm. Eino Vuori, Nokia, Mettinen; kersantti Anton Pärssinen, Pyhäjärvi, Kahveritsa; stm. Martti Ristimäki, Munakka, Kitinoja; stm. Alpo Tarkka, Teuva, Luvankylä; stm. Toivo Lehtinen, Karstula, Syrjäkylä; stm. Esko Suoniemi, Kiikkainen, Myöntee; stm. Toivo Lehto, Kokemäki, Rajaoja; stm. Matti Halme, Hämeenkyrö, Mahnala; stm. Eino Korvenranta, Pori, Puluksenkylä; stm. Matti Aura, Teuva, Horo; stm. Ahti Rantanen, Teuva, Kainasto, Nori; alik. Matti Ainasoja, Kyröskoski; stm. Sulho Laine, Pori, Lampikatu 1; stm. Risto Simonen, Parkano; korpr. Paavali Pisto, Outokumpu, Kalaton; alik. Raimo Vilkka, Helsinki, Engelaukio 17 A 6; stm. Armas Kantonen, Helsinki; stm. Eino Kantonen, Tampere, Lamminpää 56; stm. Arvi Meronen, Kaukola, Liinamaa; stm. Sulo Stenberg, Turku, Läntinenkatu 16; stm. Helge Uusimaa, Karijoki; stm. Tuure Juutinen, Sotkamo kk. Puistola; stm. Tapio Reikko, Kauvatsa, Yttilä; stm. Martti Montonen, Luumäki, Jurvala; korpr. Juho Tamminen, Kalanti.

Suomalaisia sotavankeja Neuvostoliitossa

Sotavanki-veteraani stm. Heinonen kertoo uusille tulokkaille leirin elämästä.

Uudet tulokkaat, jotka ovat joutuneet Punaisen armeijan sotavangeiksi Syvärin taisteluissa: stm. **Tauno Karjalainen**, 15 prik., **Pentti Moilanen**, JR 45, stm. **Nieminen**, JR 45, korpr. **Summanen**, EJP 7, korpr. **Santanen**, JR 44, stm. **Salonen**, 15 prik., korpr. **Nieminen**, JR 8, korpr. **Aarne Elo**, 15 prik., stm. **Soininen**, EJP 17, stm. **Virtanen**, JR 8, stm. **Laiho** — Virkkusen patl., alik. **Karlsson** — erill. pataljoona, stm. **Nieminen**, 15 prik., stm. **Juvonen**, 15 prik., korpr. **Rahisaari**, 15 prik., ylik. **Kuopila**, 15 prik., stm. **Helminen**, Virkkusen patl., kers. **Ahvenainen**, 15 prik., korpr. **Eskelinen**, Viestipatl. 26.

Kirjeitä kotiin

Rouva Sanna Ristimäki, os. Munakka, Kitinoja.

Hyvä kotiväki!

Luulette varmaankin siellä kotona minut jo menneeksi mieheksi, mutta ei ole syytä murehtimiseen, sillä olen täällä Neuvostoliitossa sotavankina, jossa meitä kohdellaan täysin inhimillisesti. Jouduin vangiksi ankarassa taistelussa. Meitä on täällä tuhansia ja lisää tulee joka hetki. Olkaa aivan levollisia. Rauhan palattua Suomeen pääsemme sinne takaisin. Ja se rauhan aika ei ole enää kaukana. Monin terveisin

Martti.

Stm. Martti Ristimäki,
JR 58.

Emäntä Ida Miettinen, Hämeenlinna, Tuulos, Mustila.

Rakkaat kotiväki!

Ilmoitan teille, että olen joutunut sotavangiksi ja olen nyt täällä Venäjällä. Hyvin se on mennyt. Kohtelu on ollut hyvä. Meitä on täällä aika paljon, mutta ei ole yhtään tuttuja. Oletteko olleet terveitä? En saanut edes kirjettä sieltä kotoa, vaikka kai olitte kirjoittanut. Mutta kai se kirje tulee kotiin, jossa laitoin vähän rahaakin. Lämpimät terveiseni teille kaikille kotiin. Voikaa hyvin, näkemiin

Heikki.

Sotamies Heikki Miettinen,
Erillinen pataljoona 28.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 71
1944

RINTAMALEHTI

Tiistaina
elokuun 1 pnä

SAKSALAISTEN „MUSTA TORSTAI“

Heinäkuun 27 päivää, jolloin saksalaiset menettivät yhdessä rytäkässä 6 mitä tärkeintä tukikohtaansa itärintamalla, nimittäin VÄNLINNAN, LVOVIN (Lembergin), BIELOSTOKIN, STANISLAVIN, RESHITSAN ja SCHAWLIN, on sanottu saksalaisten „mustaksi torstaiksi“.

Musta se oli saksalaisten perjantaikin. Silloin heidän oli hellittävä kyntensä BREST-LITOVSKISTA, PRZEMYSLISTÄ ja MOGILEVISTA, joista varsinkin kaksi ensinmainittua on mahtavia linnoituksia, sekä tuhatkunta pienempää asutuskeskusta.

Kun muistetaan, että kuluneella viikolla saksalaisilta takaisin vallattujen kaupunkien joukossa olivat myöskin PIHKOVA, LJUBAN ja NARVA, niin voidaanpa sanoa, että koko viikko oli „musta“ saksalaisille.

Tämä „musta viikko“ oli vain jatkoa edellisille ja alkua seuraaville „mustille viikoille“. Muunlaisia viikkoja ei saksalaisten ja heidän „aseveljiensä“ enää tarvitse toivoakaan.

UUSI MOTTI Brest-Litovskin alueella

000 saksalaisten ruumista. — 2.000 vankia. — Runsas sotasaalis.

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa:

Neuvostojoukot ovat suorittaneet loppuun Brest-Litovskin länsipuolella saarrettujen saksalaisten joukkojen tuhoamisen. Suurin osa vastarintaa tehneistä saksalaisfascistisista joukoista on tuhottu. Vihollinen jätti taistelukentälle 15.000 sotamiehen ruumiit. Murskattujen vihollisjoukkojen ripeet, yhteensä 2.000 miestä, antautuivat vangiksi. Ennakkotietojen mukaan neuvostojoukot ovat ottaneet seuraavan sotasaaliin: 32 hyökkäysvaunua, 19 moottoroitua tykkiä, 112 kenttätykkiä, 133 granaatinheitintä, 306 konekivääriä, 4.000 autoa, 50 traktoria, 2.000 sotatarvikekuormaa ja 3.000 hevosta.

JÄRKEVÄ NEUVO

Kannaksella Punaisen armeijan vangiksi joutunut 21. viestipataljoonan sotamies **Reino Puskala** kirjoittaa rintamalle jääneille tovereilleen:

Terveiseni täältä Venäjänmaalta. Parhaiten pojat saamme

(Jatkuu 2. siv.)

16 saksalaisen kenraalin julistus

Kuusitoista Punaisen armeijan vangiksi antautunutta saksalaista kenraalia, jotka vielä äskettäin komensivat itärintaman keskilohkolla tuhotun, 30 divisioonaa käsittäneen armeijaryhmän armeijakuntia ja divisiooneja, ovat esittäneet vetoomuksen Saksan armeijan kenraaleille ja upseereille. Vetoomuksessa sanotaan:

„Keskisen armeijaryhmän tuhoutumisesta Saksan ylipäällystö ei ole sanonut vielä sanaakaan Saksan kansalle. Päämajan viralliset tiedonannot ovat näihin asti kertoneet vain erillisistä luovutetuista tukikohdista, jotka sijaitsevat yhä lähempänä valtakunnanrajaa, rintamalinjan lyhentämisestä, suunnitelmallisesta vetäytymisestä sekä joukoista, jotka murtautuvat länteen päästäkseen yhtymään päävoimiin. Todellisuudessa nämä joukot sikäli kuin on kysymys keskisen armeijaryhmän vanhoista muodostelmista, on aikoja sitten saarrettu, tuhottu tahi otettu vangiksi. Mutta johtaja ja Saksan propaganda yrittävät salata Saksan kansalta itärintamalla vallitsevan todellisen asiaintilan pakottaakseen kansan edelleenkin alistumaan tahtoonsa ja jatkamaan sotaa“.

„Adolf Hitlerin ja hänen lähimpien miestensä poliittinen ja sotilaallinen johto on vienyt siihen, että kauhun valtaama Saksa on aivan kuilun partaalla. He ovat yhä uudelleen ja taas uudelleen luvanneet Saksalle varman voiton. He pettävät Saksan kansaa salaamalla siltä tosiasiat, joita he itse eivät voi

(Jatkuu 2. siv.)

16 saksalaisen kenraalin julistus

(Jatkoa 1. siv.)

tunnustaa virheitään ja rikoksiaan peitellessään".

„Adolf Hitler ja hänen lähimmät kannattajansa haluavat jatkaa sotaa tunnuksella: „voitto tahi tuho". Tämä tunnus, jota erikoisesti on tehostettu viime aikoina, osoittaa, etteivät he itsekään usko enää voittoon. On enää mahdotonta muuttaa tilannetta itärintamalla ja ehkäistä lopullista romahdusta".

„Adolf Hitlerin ja hänen lähimpien apulaistensa poliittinen ja sotilaallinen johto ovat jo aikoja sitten iskeneet tikarin Saksan kansan selkään. He ovat johtaneet meidät tähän katastrofimaiseen tilanteeseen ja siten kavaltaneet meidät.

Koko Saksan kansaa ei saa uhrata vain sen vuoksi, että vallassa olevan huippukerroksen tuho saataisiin näyttämään kunnialliselta. Uskollisuus „ikuiselle kansalle" on asetettava korkeammalle kuin kuuliaisuus ohimenevää ja vararikkoutunutta hallitusjärjestelmää ja sen edustajia kohtaan.

Sen vuoksi saksalaisten kenraalien ja upseerien täytyy:

a) tehdä päättävä pesäero Hitleristä ja hänen lähimmistä miehistään;

b) kieltäytyä täyttämästä Hitlerin ja hänen valtuutettujensa käskyjä;

c) viipymättä lopettaa taistelu ja mieletön verenvuodatus.

Näitä tehtäviä on rohkeasti selitettävä sotamiehille".

„Kaikkien vastuuntuntoisten kenraalien ja upseerien edessä on seuraava vaihtoehto: j o k o he odottavat, kunnes Hitler tuhoaa heidät sekä Saksan armeijan ja vetää mukanaan hautaan koko Saksan kansan,

t a h i he panevat kovan kovaa vastaan, ryhtyvät tekemään vastarintaa Hitlerille, jättävät täyttämättä hänen käskynsä, tekevät lopun hitleriläisestä valtakomennosta ja siten lopettavat sodan.

Älkää odottako, kunnes Hitler surmaa teidät".

Tämän vetoomuksen allekirjoittajien joukossa on 4 armeijakunnan komentajaa, nim. kenraalit **Völkers, Gollwitzer, Müller,** parooni von **Lützow,** 10 divisioonankomentajaa ja 2 muuta kenraalia.

JÄRKEVÄ NEUVO

(Jatkoa 1. siv.)

tämän sodan onnellisesti päättymään, kun tulette tänne vangiksi. Kyllähän itse ymmärrätte tämän. Keksikää joku keino, löytyyhän niitä kun yhdessä juonitte. Siten säilytte hengissä, muuten ei. Kun Punainen armeija on lähtenyt hyökkäämään, niin hyökkää se niin kauan kun jokukin pistää vähäkin vastaan. Niin K u p i a i n e n, T u r t i a i n e n, S t r ö m b e r g ja T u o m i n e n. Katsokaat nyt heti tilaisuus ja tulkaa nopeasti. Paljon poikia jo odottaa teitä täällä.

Ymmärsivät yskän

Vangiksi joutuneet 11. erillisen pataljoonan miehet kertovat, että heti kun yksiköissä oli luettu Mannerheimin päiväkäsky taisteluiden alettua Karjalan kannaksella, lähti poikien keskuudessa kiertämään lyhennetty toisinto tuosta käskystä. Siinä oli sanottu sama asia kuin alkuperäisessä Mannerheimin päiväkäskyssäkin, mutta hiukan selvemmin. Se kuului näin:

„M i n u n s o t i l a a n i! V ä h ä n t e i t ä o n, t a p e t a a n l o p u t k i n".

SAKSALAISIA KENRAALEITA PUNAISEN ARMEIJAN VANKEINA

...aisen armeijan hyökkäyksen aikana Valko-Venäjällä neuvostojoukkojen vangiksi on antautunut 26 saksalaista kenraalia. Kuvassa vasemmalta oikealle: jalkaväen kenraali **Gollwitzer,** ...raaliluutnantti parooni von **Lützow,** kenraaliluutnantti **Bamler,** kenraaliluutnantti **Traut,** kenraaliluutnantti **Hitter,** kenraalimajuri **Gier.**

SODAN VASTUSTAJAT TOIMIVAT

...luutnantti **Unto Alan**...elle kirjoittaa hänen ...imonsa **Terttu Alanne** ...Tampereelta (Kaarik. 18):

...ingasalan ja Jussilan ...kseen välillä oli aamulla ...onnettomuus, attentaatti, jonka tähden rataosalla ...melkoista sekaannusta. ...oli melko korealla pe...llä sillä kohdalla, joten ...ykin oli vaunuilla mel...en. Enpä usko muuten, että tapauksesta on mitään mainintaa lehdissä, se kun ei ollut tavallinen junaonnettomuus, vaan sodan vastustajien teko".

*

Sotavangeiksi antautuneet JR 56:n sotamiehet kertovat, että kolme päivää Kannaksella alkaneen hyökkäyksen jälkeen, kun alettiin palauttaa lomalaisia rintamalle, metsäkaartilaiset suistivat junan kiskoilta lähellä Lempäälää.

Uutta sotilassanastoa:

„Pullistuma" ja „painautuma"

Mitä rumemmin saksmanni saa rökkiinsä, sitä sievistellymmäksi muuttuu se kieli, jolla Suomen propaganda pyrkii pienentelemään tapahtumain merkitystä.

Kun Punainen armeija valtasi Narvan ja otti siten aimo askeleen Viron vapauttamiseksi natsiroistojen kynsistä, ilmoitettiin Helsingistä, että siellä Narvan luona oli saksalaisten rintamassa ollut vain sellainen vähäpätöinen „pullistuma", joka nyt vedettiin sisään.

Eräästä toisesta suurrysäyksestä sanottiin vielä viehkeämmin, että siellä oli venäläisten onnistunut tehdä tuollainen pienoinen „painautuma" saksalaisten linjoihin.

Millaisellahan simasuulla Suomen propagandasaikkarit mahtavatkaan piipittää silloin, kun koko se „pullistuma", jota sanotaan Hitler-Saksaksi, on saanut pintaansa sellaisen „painautuman", että natsista ei jää jäljelle muuta kuin märkä plätti?

Luultavasti näin:

„Se oli vain sellainen herttainen pyllistymä, josta seurasi tuollainen rakastettava kellistymä".

T. Tietävöinen.

PROPAGANDAHAUTAJAISET SODANKYLÄSSÄ

Keitä ovat murhaajat?

Heti, kun Suomen propagandalaitokset alkoivat levittää n.s. „uutisia", joiden mukaan venäläiset partisaanit olivat Savukoskella ja Sodankylässä murhanneet siviilihenkilöitä, oli jokaiselle arvostelukykyiselle henkilölle selvää, että kysymyksessä oli Suomen viranomaisten järjestämä **provokatio** hitleriläiseen tyyliin, suomalainen mukaelma Saksan Gestapon (ohranan) lavastamista joukkohaudoista Puolassa ja muualla.

Se epäilyttävän remakka melu, jolla Suomen hitleriläiset ovat kiirehtineet lyömään itselleen propagandamynttiä Savukosken ja Sodankylän murhajutuista, vahvistaa oletamuksen, että kysymyksessä ovat todellakin murhat — Rydin ja Linkomiehen hallituskoplan tilauksesta, ohranan miesten ja suojeluskuntalahtareitten toimiessa työkaluina. Sodankylästä heinäk. 27 pnä kaikkien asemien kautta radioitu uhrien hautajaistilaisuus oli nähtävästi tarkoitettu eräänlaiseksi kohokohdaksi kovaäänisesti ja suureleisesti lavastetussa propagandanäytelmässä.

Kussa haaska on, sinne korpit kokoontuvat. Saksalainen sotaväki, suojeluskunnat, Lotta Svärd — kaikki nuo huonomaineiset fascistiset laitokset olivat lähettäneet propagandakorppinsa vaakkumaan Sodankylän hautausmaalle. Nämä arvon herrat ja naiset väittivät rennosti, vastoin parempaa tietoaan, että Sodankylän ja Savukosken murhat olivat muka „julmien ja raakojen bolshevikkien" tekemiä ilkitöitä. Kaikelle tälle törkeälle propagandahumpuukille antoi isällisen siunauksensa ja aamenensa piispa **Malmivaara.** Ei ole unohdettava, että herra Malmivaara ei ole ainoastaan pappi, vaan samalla **kokoomuspuolueen kihoja,** siis hitleriläinen politikoitsija.

Mutta ei ainoakaan haudalla esiintynyt propagandasaarnaaja, pippi eikä pappi, edes yrittänytkään **todistaa** ruokotontan väitettä venäläisten partisaanien suorittamista julmuuksista. Ja todistamatta se on jäänyt myöskin kaikilta tätä propagandavalhetta kansalle tyrkyttäneiltä sanomalehdiltäkin, samoinkuin niiltä „puolueettomilta asiantuntijoiltakin", joita — Gestapon ...un reseptin mukaan — on ...anäytelmien" paikalle kut... „Puolueettomat asiantun...voivat todeta petomaisten ...murhien tapahtuneen. Mut...käsia, nimittäin se, keitä ...murhaajat, jää vielä toisi salaperäisen hämärän ...on. Tähän asiaan on vaa...a vastausta niiltä, jotka ...at hyötyvänsä Savukosken ...Sodankylän murhajutuista, ...ivät niitä propagandavalt...on. Sitä on kysyttävä Ry...allituskoplalta ja Suomen ...alta, ehkä myös Sodanky...ojeluskuntakihoilta.

...at sotavangit ovat lausu...sellaisen otaksuman, että ...ilaiset **sotakarkurit** ovat ...neet tappaa Savukoskella ...dankylässä joitakin sotapo... apureina, ilmiantajina toi...a paikallisia asukkaita. ...ähän sotakarkureiden m.m. Tampereen puolessa kostaneen verisesti kokonaisille ilmiantajaperheille. Ne 12 Suomen armeijan sotilasta, jotka samanaikaisesti laskettiin Sodankylän „sankarihautaan", saattavat hyvinkin olla sotapoliisien ja suojeluskuntalaisten murhaamia sotakarkureita, joista on tehty „sankareita" — propagandasyistä.

Tämä on vain sotavankien otaksuma, mutta tuollainenkin ilveily olisi natsien suomalaisten opetuslasten arvon mukaista. **Tässäkin tapauksessa** rikoksen jäljet johtaisivat sinne, mistä niitä on haettava — Rydin hallituskoplaan ja sen laitoksiin. Se **tarvitsee** ainehistoa „bolshevikkien raakuudesta" kansan peloittelemiseksi. Kun tuollaista ainehistoa ei ole, niin se **tekaistaan.**

Suomalaisia sotavankeja Neuvostoliitossa

Ryhmä Syvärillä Punaisen armeijan vangiksi joutuneita suomalaisia sotilaita.

Kirjeitä kotiin

Rouva Sylvi Kataja, Sipoo.

Sylvi rakas!

Tervehdykseni Sinulle. Olen joutunut vangiksi Koivistolla. Jouduin ilmapommituksen ja maihinnousujoukkojen keskelle. Olin tulossa kotiin hevosen kanssa, mutta näin kävi. Olen myös terveenä tällä hetkellä. On luvattu laskea kotiin heti, kun sota loppuu. Ilmoita mammalle myös, että elossa ollaan.

Monin terveisin

Brunosi.

Korpr. B. Kataja,
3. prikaati.

*

Emäntä Fanni Lehto, Kokemäki, Raja-oja.

Parhaimmat terveiset täältä Neuvostoliitosta sinne kotiväelle.

Olen täällä Neuvostoliitossa niinkuin kirjeessäni siitä huomautin teille ennen tänne tultuani. Voin täällä hyvin, että älkää olko huolissanne minusta. Tulen vielä kotiin.

Toivo.

Stm. Toivo Lehto,
ERP 25.

*

Emäntä Olga Matilainen, Rääkkylä, Rasivaara.

Kotijoukot!

Olen täällä Neuvostoliitossa sotavankina. Olen ollut terveenä ja voin hyvin. Ne tämän kahakan alkupäivät olivat sanoin kuvaamattoman kauheat. Olin taistelemassa. Sitten eksyin korpeen ja pelastin henkeni antautumalla vangiksi. Äiti, minun kelloni on korjattavana Joensuun kulta- ja kelloliikkeessä, jätetty II.5. korjattu II.6.44. Noutakaa se pois tuntomerkkien perusteella. Kun sota loppuu niin varmasti palaan.

Stm. V. Matilainen.

VANGITSEMISIA SUOMESSA

Ruotsalainen „Svenska Morgonbladet“ kirjoittaa, että Helsingissä on vangittu kolme tunnettua suomalaista, joita syytetään maanalaisen sanomalehden julkaisemisesta ja levittämisestä. Lehti on vastustanut sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Yksi vangituista on Nils Meinander.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Julkaisemme jatkuvasti keisissä taisteluissa otettu sotavankien nimiä hei pyynnöstään. Käytettävissä me olevista useisiin tuhans nousevista luetteloista mai semme tällä kertaa seuraa nimet:

Stm. Veikko Hämäläi Ruokolahdelta, stm. Kustaa kari Nivalasta, stm. Tauno M jala Kittilästä, stm. Sulo M sander Muolaasta, korpr. Aa Aaltonen Paimiosta, stm. Tau Lehtola Kemijärveltä, stm. V to Kaivola Kiukaisista, st Väinö Hiltunen Ruovede stm. Alvi Kostilainen Salmi korpr. Verner Palmunen N siaisista, stm. Aaro Ahlg Raumalta, stm. Nikolai Tju Kyyrölästä, stm. Eino Saari Heinolasta, stm. Rainer Nyho Helsingistä, stm. Matias Man nen Kivijärveltä, kers. Er Mäkynen Turusta, stm. E Muhonen Kuusamosta, st Paavo Turunen Nilsiästä, st Evert Lindholm Turusta, ke Aimo Aalto Lohjalta, alik. Ka Jalava Turusta, alik. Viljo Oj Hinnerjoelta, stm. Oiva Ri Porista, stm. Frans Jederho Turusta, stm. Frans Rajalaak Kauhajoelta, luutn. Kale Ollikainen Helsingistä, kaptee Heikki Laitinen Kolarista, st Pentti Numminen Keikyä stm. Uuno Lehtinen Jyväsk lästä, stm. Eino Jokinen Kauh joelta, alik. Tauno Sundstr Helsingistä (Kalevankatu 3 alik. Venni Saarinen Peräläs stm. Lauri Koskinen Teuva stm. Pauli Heikkilä Mäntäs stm. Kaarlo Vehmanen Kork lasta, stm. Paavo Lehtola Ta pereelta, stm. Paavo Lepi Sysmästä, stm. Erkki Järvenp Mäntsälästä, stm. Viljo Sa Ikaalisista, rakuuna Eino Mä ranta Alavudelta, stm. Veik Matilainen Rasivaarasta, st Aarne Paavilainen Savonlinna ta, stm. Tauno Honkanen E sosta, stm. Helge Virtan Uudestakaupungista, stm. Vä Viitanen Turusta, stm. Ev Ström Vaasasta, korpr. He Dahlman Tyrnävältä.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

72
4

Perjantaina elokuun 4 pnä

SAKSALAISET ERISTETTY BALTIASSA
UNAINEN ARMEIJA VARSOVAN PORTEILLA

äinänlinnan, Lvovin, Bielostokin, Stanislavin, Res-, Siauliain (Schawlin), Brestin, Przemyslin ja Jaro- valtausten jälkeen Punainen armeija on edennyt tykselisesti tuhat kilometriä leveällä rintamalla ja nut saksalaisten lujat puolustustukikohdat Varso- johtavilla teillä, Sedletsin ja Minsk-Mazovetskin. allattuaan Jelgavan (Mitaun) Riian lounaispuolella Tukkumin Riian länsipuolella Punainen armeija on issut kaikki Itämerenmaista Itä-Preussiin johtavat tiet. euvostojoukot valtasivat Kaunasin (Kovnon) kau- in ja linnoituksen, joka oli saksalaisten luja puo- stukikohta ja suojasi Itä-Preussin rajalle johtavia

unaisen armeijan joukot ovat ottaneet vangiksi ha- jödyn 73. saksalaisen jalkaväkidivisioonan komen- kenraaliluutnantti Franekin esikuntineen. Franek 7:s saksalainen kenraali, jonka Punainen armeija on ut vangiksi alettuaan hyökkäyksensä Valko-Venäjällä.

rkki katkaissut nteensa Saksaan

nkaran radio ilmoitti elo- n 2 päivänä, että Tur- pääministeri ilmoitti eessaan kansalliskokouk- istunnossa Turkin päättä- katkaista diplomaattiset taloudelliset suhteet Sak- n. Pääministerin ilmoituk- mukaan se ei merkitse , että Turkki liittyy so- n, koska viimemainittu ppuu siitä asenteesta, minkä sa ottaa. Kansalliskokous hyväksynyt hallituksen ätöksen.

Miksi saksalaiset peräätyvät?

Tämän sodan aikana on monastikin saatu todeta, että ministeri Väinö Tannerin poppooseen kuuluvat selkärangattomat virkapyrkyrityypit ovat natsimielisempiä kuin natsit itse.

Ei edes Hitlerin päämaja ole viime aikoina kehdannut sanoa suurlivohkaansa itärintamalla „suunnitelmalliseksi vetäänty- miseksi“, vaan yhä useammin myöntää luopuneensa tukikohdistaan **sitkeän vastarinnan jälkeen.**

Mutta Tannerin äänitorvi „Suomen Sosialidemokraatti“ oli vielä heinäkuun 31 päivänä suuresti ihmettelevinään saksalaisten peräätymistä. Se vakuutti, että Saksan armeijaa ei suinkaan ole lyöty. Tannerin lehti päätyi siihen tulokseen, että saksalaisilla täytyi tässäkin olla joku ihmeellinen ja salaperäinen „suunnitelma“, vaikka se pahoittelikin sitä, että saksalaiset olivat „sallineet“ Punaisen armeijan edetä niin **pelottavan pitkälle.**

Tuolla tavoin Tannerit koettavat heittää salaperäisyyden sumua selvien tosiasiain ylle.

Ken ei halua vauhkon jänikse- tavoin piilottaa päätään pensaaseen, hän voi vakuuttautua siitä, että saksalaiset ovat

(Jatkuu 2. siv.)

Miksi saksalaiset perääntyvät?

(Jatkoa 1. siv.)

perääntyneet ja perääntyvät musertavien tappioidensa johdosta. Yhden ainoan kuukauden kuluessa Valko-Venäjän ja Baltian rintamilla käydyissä taisteluissa 26 saksalaista kenraalia antautui Punaisen armeijan vangiksi, motitettujen ja romutettujen joukkojensa rippeiden mukana. Näissä taisteluissa on otettu yli 150.000 sotavankia. Lehtemme viime numerossa julkaistiin 16 saksalaisen kenraalin vetoomus, jossa todistettiin, että itärintaman keskilohkolla toiminut, 30 divisioonaa käsittänyt armeijaryhmä, jossa vetoomuksen allekirjoittajat itse olivat armeijakuntien ja divisioonien komentajina, on „saarrettu, tuhottu tai otettu vangiksi".

Vetoomuksessa sanottiin m.m.:

„Johtaja ja Saksan propaganda yrittävät salata Saksan kansalta itärintamalla vallitsevan todellisen asiaintilan, pakottaakseen kansan edelleenkin alistumaan tahtoonsa ja jatkamaan sotaa".

Juuri sama on Tannereittenkin pyrkimys — alistaa Suomen kansa pelinsä pelanneen „johtajan" tahtoon.

„Älkää odottako, kunnes Hitler surmaa teidät", sanovat mainitut kenraalit Saksan armeijan kenraaleille ja upseereille.

Älkää odottako, suomalaiset sotilaat ja upseerit, kunnes „johtajan" suomalaiset rengit tapattavat teidät kaikki! Pelastuksen tien ovat teille osoittaneet teoissa ne monet tuhannet suomalaiset sotilaat, jotka ovat karanneet rintamalta tahi antautuneet Punaisen armeijan vangeiksi.

NYT SAA SOTILASKIN POLITIKOIDA

„Sotilaan ylevään tehtävään ei kuulu politikoiminen".

Tämä lause on hyvin tuttu jokaiselle Suomen armeijan sotilaalle. Sitä on toistettu joukkoosastojen komentajain päiväkäskyissä ja propagandaupseerien eli n.s. „valistusupseerien" puheissa — Mannerheimin päämajasta saatujen ohjeiden mukaan.

Nyt on itse Mannerheim rikkonut nuo omat ohjeensa. Hän on ruvennut presidentiksi, siis oikein ammattipolitikoitsijaksi. Suomen marsalkka on siis omalla esimerkillään näyttänyt alaisilleen, että kyllä se politikoiminen sittenkin kuuluu „sotilaan ylevään tehtävään", varsinkin kiperän paikan tullen.

Politiikkaa ja oikein kierää siksikin on muuten ollut tuo politikoimisen kieltäminenkin. Tällä politiikalla on pyritty estämään sotilaita ajattelemasta omalla päällään, näkemästä sitä tosiasiaa, että he taistelevat väärän ja hävityn asian puolesta. Se on ollut **aito hitleriläistä pimityspolitiikkaa,** jota on pelattu saksmannin pussiin.

Kykeneekö Mannerheim politiikkamiehenä ajamaan muunlaista politiikkaa kuin entistä Saksan natsien sanelemaa itsemurhapolitiikkaa, se nähdään aivan lähipäivinä. Mutta selvää on, että Suomen kansaa ei pelasteta tuholta, sen vapautta ja itsenäisyyttä ei turvata millään muulla kuin sellaisella politiikalla, joka vie selvään pesäeroon natseista ja hävityn sodan viipymättömään lopettamiseen.

Tällaista politiikkaa ovat noudattaneet käytännössä ne monet tuhannet suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka viime aikoina ovat karanneet rintamalta tai antautuneet Punaisen armeijan vangeiksi.

SUOMALAISET SOTAVANGIT ja Vaasan Jaakoon ropakantavalehet

Muuan Suomen propagandan mainostetuimmista kuuluisuuksista, Vaasan Jaakkoo, teki äskettäin „Vaasa"-lehdessä uskalletun yrityksen „seliittää", että ne tuhannet suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka ovat joutuneet Punaisen armeijan vangeiksi ja joiden nimiä nyt radioitse ja muilla tavoin saatetaan heidän omaistensa tietoon — eivät muka olekaan sotavankeudessa, vaan Suomessa sotasairaaloissa. Aito natsilaisella julkeudella Jaakkoo hihkasi, jotta sotavankien pitkät listat ovat „ropakantaa" ja „valehia".

Jaakkoo ei voinut parhaalla yritykselläkään väärentää „ropakantaksi" ja „valehiksi" sitä tosiasiaa, että noissa pitkissä listoissa luetellut sotamiehet ja upseerit todellakin ovat olemassa ja ovat kotoisin luetteloissa mainituilta paikkakunnilta. Tästä kiusallisesta seikasta Jaakkoo luuli voivansa selviytyä sellaisella verukkeella, että vihollinen

„On saanu haltuunsa joiltakin sotilailta jääneet reput, kirjeet ja paperit, tai Viipurin sotasairaalas ennen hyökkäystä maanneitten sotilaitten luetteloita ja niistä se on ottanut nimet ja osoitteet ja ilmoittaa nyt ottaneensa muka miehetkin vangeiksi, vaikkeivat ole saaneet muuta kuin paperit".

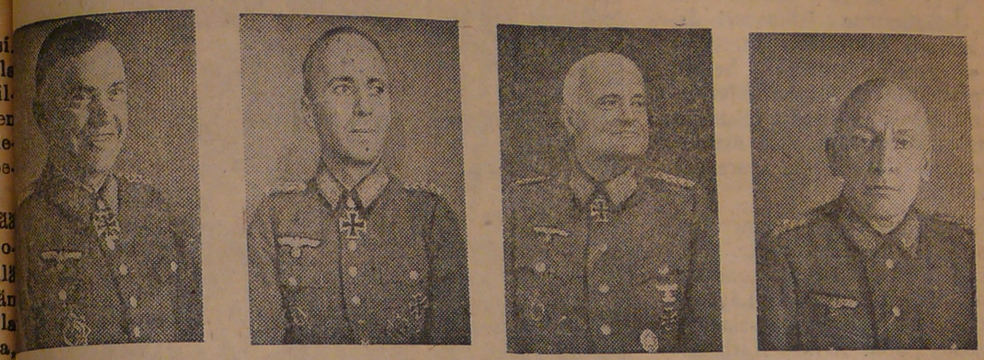
Jaakkoo-rumahisen puolustukseksi voitaisiin esittää ainoastaan se lieventävä asianhaara, että se poika ei lykkää noita julmalattomia ropakantavalehiansa omalla luvallaan, vaan latelee sitä, mitä ylhäältä käsketään. Aivan samaa levyä ja samaan aikaan vingutti m.m. Jahvetin toinen mokoma „suurmies" propagandajallituksen alalla.

Kenenkään ei tarvitse antaa Jaakkoon, Jahvetin eikä kenenkään ammattileuhkijan vetää itseään höplästä — ellei hän itse halua. Jokainen, joka tahtoo päästä selville totuudesta, kuunnelkoon tarkkaan **omilla korvillaan** eikä Vaasan Jaakkoon korvilla — Neuvostoliiton suomenkielisiä radiolähetyksiä ja lukekoon **omilla silmillään** Punaisen Armeijan puolelta tulleita lehtiä ja niiden luetteloineen. Alköön kukaan antako ällistyttää itseään propagandahuijareitten pelkillä väitteillä, vaan ottakoon selvillä 1) **onko totta,** että kysymyksessä oleva mies on ilmoitettu sotavangiksi ja 2) **onko totta,** että tuo sama henkilö makaa jossakin sotasairaalassa?

Sellaisia tapauksia ei ole, sillä tuhannet sotavangeiksi ilmoitetut, joka iikka, ovat **sotavankeja,** joiden nimet heidän omasta toivomuksestaan saatetaan heidän omaistensa tietoon.

Tässä lehdessä olemme julkaisseet säännöllisesti, taisteluiden alusta alkaen, niin pitkiä luetteloja sotavangeista kuin tilaa on suinkin sallinut. Tiedämme, että se kaivelee Suomen natseja. Mutta siitä huolimatta tulemme jatkamaan edelleenkin sotavankien nimien julkaisemista, koska useimmat sotavangit haluavat propagandaherrojen ja -narrien kiusallakin ilmoittaa omaisilleen pelastuneensa Hitlerin tolkuttomasta lihamyllystä.

KSALAISIA KENRAALEITA SOTAVANKEINA NEUVOSTOLIITOSSA

Tähän yli kuukauden kestäneissä taisteluissa Valko-Venäjällä ja Itämerenmaissa Punaisen armeijan vangiksi on joutunut 27 kenraalia. Kuvassa (vasemmalta): kenraaliluutnantti **Hans Traut,** kenraalimajuri **Alexander Conrady,** kenraalimajuri **Gottfried von Erdmannsdorff** ja kenraaliluutnantti **Hans Walter Heyne.**

...skan sissien taistelu

...nskalaisten vastarintajoukkojen taistelutoimien aikana ...kuun 6 päivästä lähtien tänä vuonna 16.500 saksalaista ...anut surmansa, 1.650 haa...mut ja 500 otettu vangiksi. Erittäin vilkasta on ranskalaisten toiminta ollut B r e t a g n e maakunnassa Normandian ...a. Siellä on tuhottu yli ...saksalaista. Melkein kaikki Bretagnen rautateillä on ...rmehäiriöitä.

PAKINA

SUOMEN ARMEIJAN TAPPIOLUETTELOT näytetään Jahvetille, mutta salataan ihmisiltä

„Suur-Suomen" propagandanarri **Jahvetti** pösöili viime lauantai-iltana, että **Minä** se olen nähnyt omin silmin Suomen armeijan tarkat tappioluettelot. Mutta teille, ystävät ja kyläniehet, ei sitä sanota. Kyllä teille riittää se, kun **Minä** tiedän — ja pidän omina tietoinani.

Mutta oi, **jos** te tietäisitte, niin te varmasti hämmästyisitte tappioiden pienuutta. Ne ovat pienemmät kuin kukaan luulisi.

Propagandan historia tuskin tuntee toista noin hämmästyttävän tökeröä huulestavetoyritystä. Kuka sitä uskoo, että Helsingin herrat kieltäytyisivät lyömästä pöytään propagandavalttiaan, **jos** se heillä olisi. Mikä heitä estäisi „hämmästyttämästä" Suomen kansaa, **jos** olisi millä hämmästyttää.

Tappionumeroista ei tehdä sotasalaisuutta muualla kuin siellä, missä pelätään kansan suuttumusta. Tässä sodassa ne salataan ainoastaan Saksassa ja sen vasallimaissa. Neuvostoliiton ja sen liittolaisten sodanjohto julkaisee aika ajoin tarkat tiedot omistakin menetyksistä sekä ystävien että „vihulaisen" tietoon. Suomen herrat **eivät uskalla** julkaista tietoja veriuhreista, jotka on annettu väärän ja hävityn asian puolesta.

Kissa kiertää kuumaa puuroa. Saksan kätyrit pelkäävät hävityn valloitusseikkailunsa uhrien haamuja.

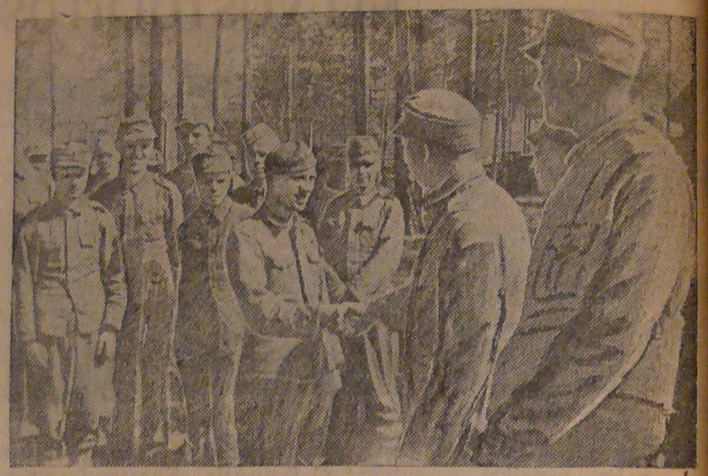
T. Tietävdinen.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Julkaisemme jatkuvasti äskeisissä taisteluissa otettujen sotavankien nimiä heidän pyynnöstään. Käytettävissämme olevista useisiin tuhansiin nousevista luetteloista mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Stm. Kalle Koski Somerolta, stm. Lars Salin Kokkolasta, stm. Ilmari Pentikäinen Joutsenosta, stm. Veikko Koskinen Läyliäisistä, stm. Otto Kuivalainen Ensosta, stm. Armas Karlsson Vihdistä, stm. Antti Moisio Äetsästä, stm. Pauli Jantunen Elisenvaarasta, stm. Toivo Hekkala Oulusta, stm. Yrjö Nousiainen Joutsenosta, stm. Lauri Flemming Turusta, stm. Armas Kolehmainen Oulusta, stm. Lauri Määttänen Lumivaarasta, alik. Aarne Sahanen Valkealasta, stm. Toivo Lyytikäinen Iisalmelta, stm. Valto Arponen Helsingistä (Lönnrothink. 41. B 38), korpr. Rauni Aalto Herralasta, stm. Ahti Jokinen Helsingistä (Ruusulank. 16 A 5), stm. Axel Lehto Pyhtäältä, korpr. Elis Kivi Turusta, alik. Erkki Pohjanpiha Laihialta, stm. Onni Kauppi Lappeenrannasta, stm. Eero Sillanpää Kankaanpäästä, stm. Veikko Hämäläinen Jäppilästä, stm. Olavi Jauhiainen Pielavedeltä, stm. Pentti Vuorinen Pihlajavedeltä, stm. Viljo Korpela Kiikasta, stm. Veikko Pylvänäinen Kotkasta, stm. Benjam Lirkki Kerimäeltä, stm. Olavi Tihtonen Tapanilasta, stm. Ahti Martinsen Lahdesta, stm. Eino Nykänen Muuruvedeltä, stm. Veikko Tahvanainen Enosta, alik. Reino Leivo Lahdesta, stm. Erkki Hatara Luumäeltä, stm. Matti Huhtala Kauhavalta, korpr. Alexander Ekman Vaasasta, stm. Uuno Lipponen Tavastilasta, alik. Arvi Hämäläinen Kirvusta, stm. Muisto Immonen Kouvolasta, stm. Erkki Kirmanen Uukuniemeltä, stm. Ahti Teräs Oulunsalosta, stm. Eelis Hynynen Lapinlahdelta, korpr. Onni Laaksonen Viialasta, korpr. Urho Kankare Metsämaalta, stm. Pentti Vielikäinen Rantasalmelta, stm. Aarne Rönnberg Iitistä.

TERVE TULOA!

Uusia tulokkaita vastaanotetaan Neuvostoliiton sotavankileirillä.

Kirjeitä kotiin

Rouva Elsa Martinsen Lahti, Niemi, Kahrisaari.

Rakas vaimoni Elsa!

Olen sotavankina ollut jo 15 p:stä, ja ehkä olet odottanut minulta kovasti tietoa, mutta kohtalo on ollut edukseni ja antanut elää. Älä ole huolissasi Elsa, minä tulen pois kun sota loppuu ja siihen ei kulu kauan. Silloin elämme taas jälleen toisillemme. Asu vain siellä Kahrisaaressa ja odota, tulen pian. Hyvin täällä aika kuluu. Paljon terveisiä mammalle ja papalle sekä tuttaville, toivottaa miehesi

Ahti.

Stm. Ahti Martinsen.

*

Herra Alva Pylvänäinen Kotka, Kalevankatu 3.

Parhain kotiväki!

Lämpimät terveiseni sinne kotiin täältä jostain rajan toiselta puolelta, jossa olen sotavankina. Jouduin kiinni Kuolemajärvellä, Karjalaisten kylässä. Kirjoitan tätä nyt eräällä leirillä, jossa meitä on jo useampia satoja ja hyvin voidaan. Nyt minä pyytäisin, että kävisitten hakemassa ne valokuvat sieltä valokuvaamosta Kotkasta, jossa kävin silloin lomalla ollessa, ettei ne jää sinne, sillä minä en voi hakea niitä. Lopetan nyt tähän ja sanokaa tutuille terveisiä. Terveisin

Veikko.

Stm. Veikko Pylvänäinen.

*

Emäntä Elisa Skutnabb Pälkjärvi, Joro.

Rakas äiti!

Leppoisat kesäiset terveiseni saapukoon luoksenne sinne rakkaaseen kotiin täältä sotavankileiriltä. Minä olen voinut hyvin. Olen tehnyt rakennustöitä. Aikani on kulunut oikein hyvin näissä työhommissa. Täällä on paljon muitakin suomalaisia poikia. Mainitsen tässä parin pojan nimet, jotka joutui samoihin aikoihin vangiksi kuin minä ja lähetän heidän puolestaan terveiset sinne Suomeen: Korpr. Tuure Kontkanen JR 9. Stm. Arvo Pesonen JR 9.

Eipä sitten muuta kuin jään odottamaan sodan loppua, että pääsen täältä luoksenne sinne rakkaaseen kotiin. Siis monin terveisin teille ja siskolle Ainolle.

Stm. Arvo Skutnabb, JR 9.

SOTILAAN ÄÄNI

73 4 RINTAMALEHTI Maanantaina elokuun 7 pnä

UNAISEN ARMEIJAN VOITTOISA HYÖKKÄYS JATKUU

npääasemaa Weikselin länsirannalla laajennetaan. — Stryi ja Drohobyc vallattu.

lokuun 6 pnä Punaisen armeijan joukot jatkoivat emistään Pihkovan lounaispuolella, Rezenken (Reshitlänsipuolella, Kaunasin koillispuolella.

andomirin itä- ja eteläpuolella (Puolassa) Punaisen ijan joukot hävittivät vihollisen sillanpään Weikselin lla rannalla San-joen suun ja Tarnowzegin kaupunvälillä, jatkaen oman sillanpääasemansa laajentamista selin vasemmalla rannalla Sandomirista lounaaseen. krainassa Punainen armeija valtasi elokuun 5 pnä in kaupungin, tärkeän rautatiesolmun Karpaattien llä, ja elokuun 6 pnä Drohobycin, suuren öljyteollikeskuksen ja teiden solmukohdan.

---

iittoutuneilla suurta menestystä Ranskassa

uhdistettuaan saksalaisista Cotentinin niemimaan, ntilais-amerikkalaiset joukot ovat aloittaneet Bretagniemimaan vapauttamisen. Vallattuaan Rennesin kauin, liittoutuneiden joukot ovat jatkaneet etenemistään in päin mereen saakka ja siten eristäneet Bretagnen naalla olevat saksalaiset. Samanaikaisesti toiset liitneiden joukot hyökkäävät itään Pariisia kohti.

NELJÄNNESMILJOONAA SOTAVANKIA

esäkuun 23 ja heinäkuun 23 päivän välisenä aikaus yhdessä kuukaudessa, Punainen armeija otti itäan keskilohkolla vangiksi yli 158.000 saksalaista estä ja upseeria.

iittoutuneitten päämaja ilmoittaa, että sitten Norian rannikolle tehdyn maihinnousun englantilaisille erikkalaisille joukoille on antautunut 100.000 saksa- sotamiestä ja upseeria.

RYTI MENEE

Tulinen kiire, jolla Ryti on paiskattu alas presidentinpukilta, on paljon puhuva ilmaus sen seikkailupolitiikan haaksirikosta, jota herra Ryti on valtionpäämiehenä edustanut.

„Tiemme on suora ja selvä". „Meillä ei ole valinnan varaa". Nämä iskulauseet, joita „lahjakas" Ryti toisti jokaisessa puheessaan, eivät merkinneet mitään muuta kuin ehdottoman uskollisuuden vannomista natsi-Saksalle. Millaisella häikäilemättömyydellä tuo kopla ajoi saksalaisten isäntiensä asiaa, se ilmeni vastoin kansan enemmistön tahtoa ja sen selän takana solmitusta Ribbentrop-sopimuksesta — tilanteessa, jolloin Saksan sotilaallinen romahdus oli selviö jo sokeimmallekin.

„Me iloitsemme ja ylpeilemme saksalaisten liittolaistemme aseveljeydestä". Näin lausui Risto Ryti itsenäisyyspäiväpuheessaan joulukuun 6 pnä 1942. Se oli iloa, joka itkuksi muuttui. Se oli ylpeyttä, joka kävi lankeemuksen edellä.

Hitler on palkinnut Rytinsä „Kotkan suurristillä" ja muilla korkeilla prenikoilla tunnustukseksi siitä, että tämä jokaisessa puheessaan parjasi Neuvostoliittoa, väittäen muun muassa, että Neuvostoliitto oli muka hyökännyt Suomen kimppuun, että se muka uhkasi Suomen itsenäisyyttä, että se muka tahtoi hävittää Suomen kansan maan pinnalta j.n.e.

Ryti saksalaisine Kotkanristeineen on nyt saanut mennä. Suomalaisten sotilaiden ja Suomen kansan asia on haudata koko se politikka, jonka kulmakiviä ovat olleet eroittamaton kohtalonyhteys natsi-Saksan kanssa ja lakeijanuskollisuus Hitleriä kohtaan sekä „suursuomalaiset" valloitushoureet.

RUOTSIIN KARANNEET

Heitä ei luovuteta Suomeen ammuttaviksi. — Karkulaisia toista tuhatta.

Kun Suomen armeijassa levisi tieto siitä, että suuret määrät suomalaisia sotilaita oli onnekseen karannut Ruotsiin, koettivat upseerit estää karkuruuden leviämistä m.m. sellaisella uskottelulla, että jokainen Ruotsiin mennyt sotakarkuri palautetaan viipymättä Suomeen ammuttavaksi.

Tuohon typerään satuun ei ole nähtävästi saatu ketään uskomaan, koskapa propagandaherroille on tullut kiire muuttamaan levyä. Nyt intoillaan päinvastoin, että noita karkureita ei muka tulla koskaan laskemaan takaisin Suomeen, vaan että ne saavat olla ikänsä kaipaamassaan „paratiisissa“, joksi Suomen propaganda nyt suvaitsee Ruotsia nimittää. Samalla maalaillaan mahdollisimman synkin värein sitä kurjuutta, jossa Ruotsissa internoidut sotakarkurit muka elävät. Sanotaan, että sotakarkurien täytyy tehdä työtäkin, että „lavat naukuvat“. Hitlerin lahtipenkistä pelastuneita sotakarkureita herjataan „huijarityypeiksi“.

Ne ovat Suomen propagandan huijarityypit, jotka nyt purkavat ulos voimatonta kiukkuaan sen johdosta, että Ruotsiin karanneita sotilaita ei luovutettukaan Suomeen ammuttaviksi. Noiden huijarityyppien uudet uhkailut ja pelottelut ovat vielä naurettavampia ja typerämpiä kuin edelliset.

Sotakarkurit eivät ole lähteneet Ruotsiin **työtä pakoon,** vaan pelastaakseen henkensä. Ja kun se on taattu, niin mielellään sitä jokainen töitäkin paiskii leipänsä edestä.

*

Ruotsalaiset lehdet ilmoittavat, että viime viikkoina Suomesta Ruotsiin karanneiden henkilöiden lukumäärä nousee yli tuhannen. Useimmat niistä ovat sotakarkureita Suomen armeijasta.

Saksan armeijan rappio

Hitler on muodostanut erikoistuomioistuimen kostamaan kenraaleilleen ja upseereilleen

Berliinissä on julkaistu virallinen tiedonanto siitä, että Hitler on muodostanut erikoisen upseerioikeuden, jonka tarkoitus on „alkaa Saksan armeijan säälimätön puhdistaminen ja vapauttaminen henkilöistä, jotka ovat ottaneet osaa murhayritykseen heinäkuun 20 päivänä“.

Elokuun 4 päivänä ilmoitetaan Hitlerin muodostaman oikeuden kokoontuneen ensimmäiseen istuntoon, jossa päätettiin „karkoittaa armeijasta“: a) vangittu kenraalisotamarsalkka von **Witzleben,** viestijoukkojen kenraali **Fellgiebel,** kenraaliluutnantti von **Hase,** kenraalimajuri **Stief,** kenraalimajuri von **Treschow,** yleisesikunnan eversti **Hansen,** reserviylíluutnantti kreivi von der **Schulenburg** y.m.; b) heinäkuun 20 päivänä ammutut jalkaväenkenraali **Olbricht,** yleisesikunnan everstit von **Stauffenberg** ja von **Quirinheim,** yliluutnantti **Haften;** c) „petturit, jotka tekemällä itsemurhan todistivat ottaneensa osaa murhayritykseen“, — kenraalieversti **Beck,** tykistökenraali **Wagner,** yleisesikunnan eversti von **Freitag Loringhofen** ja eversti **Schröder;** d) armeijasta karanneet tykistökenraali **Lindemann** ja yleisesikunnan majuri **Kuhn.** „Oikeuden“ päätöksessä mainitaan, että kenraalieversti **Heppnerin** karkoittaminen Saksan armeijasta ei ole tarpeellista, koska se on tehty jo vuonna 1942.

MILLAISEN VALAN

suomalaiset SS-vapaaehtoiset ovat vannoneet?

SS-miesten vala, jonka myö ovat vannoneet aikoinaan Saksaa menneet suomalaiset SS-vapaaeh toiset, kuuluu seuraavasti:

„Minä vannon Sinulle, Adol Hitler, germaanien johtajalle, us kollisuutta ja urhoollisuutta. Lu paan Sinulle ja Sinun määrää millesi esimiehille kuuliaisuutta kuolemaan saakka. Niin totta kuin Jumala minua auttakoon“.

Tästä valasta näkyy, mink herran palvelijoita ovat Sak sasta palanneet ja Suomen ar meijan joukko-osastoihin solute tut SS-vapaaehtoiset. He ova vannoneet kuuliaisuutta kuole maan saakka natsirosvo Hitle rille ja Saksan ohranapäällikk Himmlerille, joka on esimies kai kille SS-miehille, kansallisuuteen katsomatta.

Kuinkahan kauan suomalaiset sotilaat haluavat odottaa noiden kin paatuneitten saksalaiskätyrien kuolemaa, joka yksin — heidän oman juhlallisen vakuutuksensa mukaan — voi lopettaa heidän us kollisuutensa „germaanien johta jalle“ ja heidän kuuliaisuutensa natsi-Saksan ohranalle?

Kyllä nyt jo on korkea aika aloittaa suursiivous Suomen ar meijassa SS-miesten, AKS-„vel jien“, iikollien ja muiden suora naisten natsikätyreiden poistamiseksi.

Sotavangin kirje kotiin

Rouva Sandra Rantanen,
Kainasto (as) Nori.

Äiti hyvä!

Olen sotavankina tätä kirjoittaessani Sosialististen Neuvostotasavaltojen liitossa. Olen ollut vankeudessa kesäk. 18 pv. lähtien. Voin oikein hyvin ja olen terve. Alposta en ole kuullut mitään. Koittakaa nyt tulla toimeen ilman minua vähän aikaa. Sano Fransille ja Matille terveisiä. Yrittäkää saada tekin talvea varten ruokaa kokoon, sillä se voi olla huono talvi, jos tulee huono vuosikin. Lopetankin koska te pääsette tästä selvyyteen missä olen. Monin terveisin

Ahti.

Stm. Ahti Rantanen,
Kev. p:sto 22.

ämaja käskee nauramaan

se ei ole niin helppoa, ittaa kenraalimajuri Tapola

omen armeijan päämaja on sodan ajan lähetellyt joukpyrliin vihkosia, joissa upille annetaan yksityiskohohjeita **propagandan** harmisesta sotamiesten keskssa. Kaikissa näissä ohkäsketään herroja upeila leimaamaan „propaiksi“ vastustajan radiolät ja lentolehdet sekä kaineinoin saattamaan ne **naulaisiksi.**

itta 5. divisioonan komenkenraalimajuri **Tapola** on sihen surulliseen kokeseen, että nauraminen tässä sessa on hyvin työlästä. Salaisessa päiväkäskyskalaisilleen upseereille huhn 4 p:ltä 1943 tämä herra elä päämajan naurukäskyä avin sanoin:

„Vihollisen propagandan vastamistoimenpiteitä suunnitaessa on annettava huottava osuus sellaiselle esitysmuodolle, jonka päämääränä on tehdä vihollisen propaganda naurunalaiseksi. **Kun tällaista menettelytapaa on verrattain niukasti saatavana,** eivätkä vanhat viisut ja laulut herätä mieenkiintoa, on joukko-osastojen valistusupseerien ryhdyttävä toimenpiteisiin **viisunikkarien** apuun saamiseksi“.

Tään siis Suomen armeijan **ereita käsketään nauramaan ryhtymään toimenpiteisiin** um aikaansaamiseksi, vaikse myönnetään, että naurasen ei oikeastaan ole mitään sitä. Mikä mainio näyte siitä, että Suomen armeijan päästä johdetun sotapropagansaattamiseen naurunalaisekti tarvita minkäänlaisia päiskyjä eikä viisunikkareita. tekee itse itsensä naurunseksi.

Siitä nousi hirmuinen prosessi...

Kuinka sotilaiden kirjeitä nuuskitaan

Punaisen armeijan joukko-osastojen haltuun joutuneiden paperien joukossa on m.m. eräs tutkimuspöytäkirja, joka mainiosti valaisee Suomen armeijassa rehoittavaa urkinta- ja ilmiantojärjestelmää. Tutkimus koski 5. divisioonan sotilaiden kirjeitä, joista sotasensuurin ohranasielut olivat tehneet ilmiannon divisioonan komentajalle, kenraalimajuri **Tapolalle.**

Näitä kirjeitä nuuskineiden „viskaalien“ joukossa ovat m.m. seuraavat: everstiluutnantti **Y. Seppälä,** majuri **O. Lindholm,** kapteeni **Hänninen** ja luutnantti **Heikinheimo.**

Sensuuriurkkijain esittämän runsaan syyteaineiston joukossa ovat m.m. seuraavat otteet sotilaiden kirjeistä:

Stm. **Liikka** (5 Kpk 2513) kirjoittaa Oiva Liikalle Nuijamaalle:

„Viime lauantaina jätkät humalassa menivät konepistoolin kanssa v... maista vääpeliä lennättämään eikä sen auttanut muu kuin livakkaan lähteä kun vielä ikerkis“.

Stm. **L. Issula** (5 Kpk 2958) kirjoittaa korpr. Lauri Parkkoselle (1 Kpk 1255):

„Viime maanantaina myö ryypättiin Rommelia, se on nimittäin pensasta valmistettua“.

Korpr. **L. Parvamo** (5 Kpk 2959) kirjoittaa rouva Toini Parvamolle Reitkalliin:

„En olisi täällä, jos ei olisi pakko, vaikka maksettaisiin kultaa. Kyllä tämä eräille on hyödyksi jotka saavat hyvää palkkaa ja tallettavat pankkiin“.

Korpr. **L. Hippa** (5 Kpk 2958) kirjoittaa stm. Kalle Koskiselle Kiimasvaaraan:

„Minulla muuten on täällä sellaisia tutuksi tulleita joitten kanssä aina iltaisin puhun puhelimessa“.

Stm. **N. P.** (5 Kpk 2959) kirjoittaa Kauko Kuukalle (1 Kpk 2059):

„Jaa ne viinat. Meillä on tuo komentoporras vähän kuumaa sakkia. Niitä ei saa täyttymään ei sitten millään. Toissa kuun viinat jäivät kokonaan tulematta sillä ne meni parempiin suihin. Eilen siellä tuntui olevan oikein hurjat juhlat“.

L. Eerola (5 Kpk 2958) kirjoittaa stm. Uuno Eerolalle:

„Kyllä tämä Suomen armeija menee malliinsa kun kaikki invalidit joutuu vielä sotimaan“.

Stm. **Paavo Pöyry** (5 Kpk 2959) kirjoittaa stm. Toivo Parkkiselle (2 Kpk 2796):

„Mitä niillä lie herroilla mielessä, kun ne kuuluu nyt ottavan sieltä sivilistä ne loputkin ruhot ja rammat pois“.

Suomalaisia sotavankeja Syväriltä

SAKSALAISIA KENRAALEITA PUNAISEN ARMEIJAN VANKEINA

41. saksalaisen panssariarmeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti **Edmund Hoffmeister**, yksi niistä 27 saksalaisesta kenraalista, jotka viimeisten taisteluiden aikana ovat antautuneet Punaisen armeijan vangeiksi. Hoffmeister esitti kohta vangiksi joutumisensa jälkeen Punaisen armeijan päällystölle kirjelmän, jossa juuri vähää ennen Hitleriä vastaan tehtyä murhayritystä antoi valaisevan kuvan saksalaisten kenraalien tyytymättömyydestä hullun Hitlerin n.s. „johtoon".

12. saksalaisen armeijakunnan komentaja ja 4. saksalaisen armeijan v.t. komentaja kenraaliluutnantti **Vincent Müller.** Heinäkuun 8 pnä hän antoi Minskin itäpuolella saarretulle armeijalle päiväkäskyn, jossa kehoitti sitä viipymättä lopettamaan mielettömän vastarinnan, kokoontumaan 100—500 miehisiin ryhmiin ja antautumaan upseerien johdolla. Antautumiskäskyn mukaisesti saarretun saksalaisen 4. armeijan sotamiehet ja upseerit laskivat aseensa ja antautuivat Punaisen armeijan vangeiksi.

Gestapo, Saksan ohrana, on jo murhannut satoja saksalaisia upseereita.

Hitler Himmlerille: Ovatko ne nyt aivan varmasti vaarattomia?

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisissä taisteluissa on otettu tuhansia sotavankeja. Sotatoimien alusta saakka olemme julkaisseet jatkuvasti heidän nimiään, mikäli sotavangit itse sitä haluavat ja mikäli lehtemme ahdas tila on suinkin sallinut. Tällä kertaa mainitsemme seuraavien sotavankien nimet:

Stm. Lauri Blom Kajaanista, korpr. Tauno Piimäkorpi Kuhmoisista, stm. Simo Rautanen Hämeenlinnasta, stm. Tauno Jokiniemi Nummenkylästä, vänrikki Kaarlo Palmu Karstulasta, stm. Erkki Virtanen Tarinmaalta, stm. Toimi Nylander Joensuusta, stm. Veikko Seppä Kuopalasta, stm. Bruno Fältberg Perniöstä, stm. Lasse Sommerberg Porista, stm. Epa Lehtinen Naantalista, stm. Kalervo Tapola Jokioisista, kersantti Kalle Ellman Poikkijärveltä, alik. Matti Pohja Hämeenlinnasta, stm. Pentti Ränkä Pyhäsalmelta, stm. Aapeli Riittinen Varpaselta, stm. K. Laine Turusta, stm. Vilho Jäkälä Savitaipaleelta, korpr. Juho Virolainen Tuovilanlahdelta, korpr. Risto Ruotsalainen Varpaisjärveltä, stm. Martti Keronen Uimaharjulta, stm. Jaakko Moilanen Puolangalta, korpr. Paavo Laitinen Kuusankoskelta, stm. Kauko Rikkonen Taipalsaarelta, stm. Väinö Kolari Keiteleeltä, korpr. Yrjö Kattainen Iisalmelta, stm. Eino Kulmalahti Tervosta, stm. Eino Muinonen Otavasta, stm. Aarre Nordström Suomusjärveltä, stm. Pauli Saarinen Helsingistä, stm. Viljo Koskinen Kausalasta, stm. Matti Oratuomi Toijalasta, stm. Hannes Pietikäinen Kiuruvedeltä, stm. Vilho Manninen Hirvensalmelta, stm. Pentti Pietikäinen Kiuruvedeltä, stm. Toivo Järvinen Herralasta, korpr. Eino Raitanen Minkkiöstä, stm. Juho Havukainen Kaalamosta, alik. Yrjö Lehtinen Mouhijärveltä, alik. Lauri Kotikangas Evijärveltä, stm. Risto Helenius Kiikalasta, korpr. Urho Vataja Tyrväältä, majuri Olavi Korhonen Raahesta.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Torstaina elokuun 10 pnä

PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYS

kuun 8 päivänä Punaisen armeijan joukot jatkoivat hyökkäyksiään Latviassa. Rezeknen (Reshitsan) länsipuolella ne valtasivat muun paikkakunnan joukossa KRUSTPILSIN kaupungin ja Jesolmun. Menestyksellinen hyökkäys jatkui myöskin VÄINNAN (Dvinskin) luoteispuolella.

Saksalaisten vastahyökkäykset BIRSHAIN alueella ovat menneet täydellisesti myttyyn. Torjuttuaan kaikki vastahyökkäykset Punaisen armeijan joukot siirtyivät itse hyökkäykseen ja valtasivat yli 100 asutusta. Saksalaiset jättivät taistelukentälle yli 6.000 sotilaan ruumista. Vangiksi on otettu 1.350 saksalaista ja upseerinsa ruumista.

MOGILEVIN länsipuolella (Puolassa) neuvostojoukot ovat saavuttaneet menestyksellistä taistelua Weikselin vasemmalla rannalla ja laajentamansa sillanpääaseman laajentamiseksi.

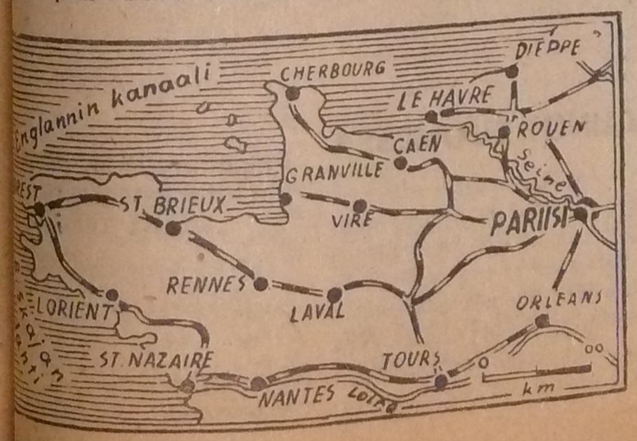
Punaisen armeijan joukot ovat valloittaneet MOHOBYCIN, BORISLAVIN ja SAMBORIN kaupunkien valtauksen jälkeen Ukrainassa (Karpaattien liepeillä) Punaisen armeijan joukot ovat jatkaneet hyökkäystään näilläkin alueilla ja vallanneet HYROVIN ja DOBROMILIN kaupungit.

*

Heinäkuun 9 pnä Punaisen armeijan hyökkäys jatkui yllämainituilla suunnilla. JELGAVAN (Mitaun) länsipuolella ja VÄINÄNNAN luoteispuolella saksalaisilta vallattiin takaisin satoja paikkakuntia.

Sotatoimet pohjois-Ranskassa

Englantilais-amerikkalaiset joukot ranskalaisten isänmaanystävien tukemina puhdistavat menestyksellisesti Bretagnen niemimaata saksalaisista anastajista. Taisteluita käydään jo Brestin ja Lorientin satamien alueella. Samanaikaisesti liittoutuneiden hyökkäyksen päin Pariisia kohti kehittyy menestyksellisesti.

KETÄ HE LUULEVAT PETTÄVÄNSÄ?

Viime aikoina on Suomen sotapropaganda puhunut paljon Suomen rintaman „vakiintumisesta", selittäen tämän vakiintumisen Suomen armeijan „torjuntamenestyksistä" johtuvaksi.

Eräät propagandaherrat ovat tehneet niinkin hullunkurisen väitteen, että mainitut „torjuntamenestykset" ovat muka pakoittaneet Punaisen armeijan siirtämään hyökkäyksensä painopisteen suuren itärintaman keskilohkolle. He ovat siis miltei valmiit selittämään Suomen armeijan ansioksi ne hirvittävät tappiot, jotka on tuotettu Hitlerin armeijan **päävoimille.** Onko mokomaa kuultu!

Suomen sotapropagandaa johdetaan suoraan päämajasta. Ja siellä ymmärretään mainiosti, että Suomen armeijan rintaman luulotellusta vakiintumisesta ei jää mitään jäljelle, kun Punainen armeija uudistaa hyökkäyksensä. Siellä tiedetään myöskin, mitä merkitsee saksalaisten armeijain eristäminen Itämerenmaissa.

Herää siis kysymys: ketä Suomen propaganda tahtoo pettää jutuillaan „rintaman vakiintumisesta" ja Suomen armeijan „torjuntamenestyksistä"? Luuleeko se voivansa nytkin vetää huulesta Suomen armeijan sotilaita?

Mutta kukapa tarttuisi tuohon onkeen **nyt,** niiden raskaiden opetusten jälkeen, jotka on saatu Karjalan kannaksella, Syvärillä ja muualla. Suomalaiset sotilaat ovat katkeran kokemuksen opettamia. He tietävät, mikä arvo on annettava propagandan vakuutteluille oman puolustuksen kestävyydestä. He tietävät, että **siellä, missä Punainen armeija hyökkää suurin voimin, on kaikenlainen vastarinta turhaa ja vie ainoastaan hyödyttömään verenvuodatukseen.**

KUINKA SE PROPAGANDA-MYLLY PYÖRII?

Kenraalit ohjaajina, mies joka korsusta herrojen äänitorvena

5. divisioonan komentajan, **kenraalimajuri K. A. Tapolan** ja hänen esikuntapäällikkönsä **everstiluutnantti V. Seppälän** allekirjoittamassa salaisessa propagandapäiväkäskyssä huhtikuun 1 päivältä 1943 sanotaan:

„Yksikön päällikkö voi valistustoiminnassa käyttää apuna alijohtajiaan. Samoin voi yksikön päällikkö koota keskustelutilaisuuteen miehen joka korsusta. Nämä välittävät sitten esillä olleet asiat korsuissa tovereilleen. Tällaisia tilaisuuksia järjestettäessä on asialle eduksi, että niiden jatkuessa edustaa niissä korsua aina eri mies. Näin vältytään antamasta asialle liiaksi propagandan tuntua eikä kukaan joudu leimatuksi päällikön äänitorveksi".

Kenraalimajuri Tapolan päiväkäsky, joka ei ole muuta kuin jälkennös päämajan samansisältöisistä ohjeista ja käskyistä, on virallinen todistuskappale Suomen armeijan sotamiehille tyrkytetyn natsipropagandan **kieryydestä** ja **ulkokultaisuudesta.**

Sen ovat muuten jo aikoja sitten huomanneet hyvin monet havainto- ja arvostelukykyiset Suomen armeijan sotilaatkin. Kun jotkut tyhmänpuoleiset kessut ja vääpelit tahi herrojen kätyreiksi epäilty sotamiehet ovat **samalla tavalla** ja **samanaikaisesti** eri korsuissa ylistäneet Saksaa ja haukkuneet Neuvostoliittoa, on ollut selvää, että he puhuvat niinkuin heitä puhutetaan, ja että he siis esiintyvät päälliköiden äänitorvina, vaikka ovatkin esittävinään „omia mielipiteitään".

Tapolan päiväkäsky ja muut samantapaiset viralliset asiakirjat osoittavat kehnoksi propagandavalheeksi m.m. sen tunnetun väitteen, että Suomen armeijan upseerit eivät muka politikoi eivätkä harjoita propagandaa. Todellisuudessa on asia niin, että päämajan ja muiden korkeiden komentoportaiden käskyillä heidät on **velvoitettu** parjaamaan Neuvostoliittoa, Venäjän kansaa ja Punaista armeijaa, uskottelemaan, kuinka Neuvostoliitto muka uhkaa Suomen itsenäisyyttä, tahtoo hävittää Suomen kansan maan pinnalta, ja toisaalta herättämään luottamusta Saksan voittoon. Tämä on ollut oikein natsilaista valhepropagandaa, jota upseerit ovat harjoittaneet käskystä itse ja varsinkin miesten keskuuteen soutettujen äänitorviensa kautta.

Tuolla valhepropagandalla ei ole saavutettu muuta kuin se, että liian moni kansan mies on narrattu tapattamaan itsensä väärän ja hävityn asian puolesta.

SODAN VASTUSTAJIEN VAINOT SUOMESSA

Ruotsalainen „Arbetet"-lehti kirjoittaa, että Suomessa viime aikoina vangittujen yhteiskunnallisten toimihenkilöiden joukossa on m.m. sosialidemokraattisen „Arbetarbladet"-lehden entinen päätoimittaja **Aatos Virtanen**. Hänen väitetään julkaisseen salaista sodanvastaista lehteä ja olleen yhtenä johtajana liikkeessä presidentti Rydin erottamiseksi. Virtasen vangitseminen lisäsi niiden Suomen eduskunnan vangittujen jäsenten lukua, jotka Tanner oli toimittanut vankilaan sodan alussa.

RISTON MUISTOLLE

Risto Ryti, sotahullu Huittisista, on saanut kalossin . . . anteeksi — „upokkaan" kuvan saamaan paikkaan kuin hänen aikaisemmin edesmennyt akselikaverinsa Mussolini. Riston sanotaan jo pakanneen kapsäkkinsä lähteäkseen iäksi Ribbentropin luokse.

Riston keikaus on tavallaan aiheuttanut lievää, ohimenevää murhetta myöskin rintamajermujen keskuudessa. He olivat näet tottuneet pitämään lystiä Riston kustannuksella, kuten osoittavat seuraavat **näytteet sotavankien suusta kerätystä suomalaisesta rintamahuumorista, joka on syntynyt korsuissa Riston puhetta kuunneltaessa:**

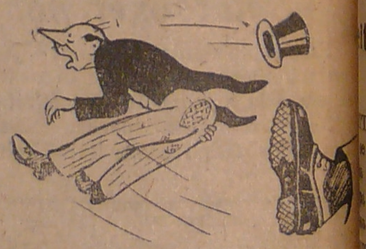
„Huittisista olet sinä tullut ja Huittisiin pitää sinun jälleen menemän":

„Kun minusta tulee presidentti, niin minä teen tosta Ristosta itselleni hovinarrin".

„Tiemme on suora ja selvä", sanoi Ryti, kun päänsä Karjalan mäntyyn iski.

„Elekee kehata naarattoo, kuhuulessa on rup", sanoi Iisalmen mies, kun Ryti Saksan „voittamattomuutta" uhoili.

„Ei se kipu, mutta se häpy", sanoi Risto, kun „Suur-Suomen" valtaistuimelta Huittisiin lensi.

Ruumiinryöstäjä Himmler kiirehtii kätkemään ryöstettyjä rahoja

Hitler-Saksan sisäasiain ministeri ja ohranapäällikkö Himmler on siirtänyt itselleen Argentiinan pankkeihin erittäin suuren rahasumman.

...ka koiran hännän ...idalle nostaa?

...olisimme kuolleet ennen lauantai-iltaa, olisi meiltä ...tietämättä sekin viisaus, ...propagandajehutkin jakautuu luokkiin, ainakin viiteen.

...mittuna iltana herra Jahvetti ...ylki hyvin korkealta. Hän ...si karahteerata „viidennen ...a propagandajehuiksi" niitä ...öitä, jotka muiden maiden ...ssa koskettelevat Suomen ...etta. Tällä tavalla Jahvetti ...i saada kuulijansa uskomaan, ...hän itse on „ensimmäisen ...a propagandajehu".

...ään ei voida kieltää luulevuuria itsestään. Ja jos ...mmäisen luokan propagan...an" titteli Suomessa lohhäpeämättömästä ja kaiken ...i tökeröstä valehtelemisesta, ...Jahvetti on tuon tittelin ...annut.

...isimmäisen luokan propa...jehu" Jahvetti kehtasi mä...i vielä viime lauantaina ...atuna, että Suomen oli pakko ...i tähän sotaan, kun Neu...liitto muka hyökkäsi kimp...

...pa-Jahvetti on tavattu niin ...kertaa rysän päältä, että ...epäillä hänen kykkineen ...silloinkin, kun se kuorma ohi ...josta ihmisille häpyä ...in.

T. Tietäväinen.

...itä ne „terroristit" ovat?

...T ilmoittaa saksalaisten har...e päivä surmanneen Rans...sitoja „terroristeja". Sa...se viime viikkojen ku...surmattujen „terroristien" ...määrän nousevan useisiin tu...in.

...T haukkuu „terroristeiksi" ...alaisia isänmaanystäviä, ...ovat tarttuneet aseisiin taisteen maansa vapauttamiseen saksalaisista ryöväreistä, ...äilevät saksalaisten rivistöjen sotilasjunien, varastojen ja ...ntien kimppuun. Liittoutuen maihinnousun jälkeen he ...surmanneet toistakymmentä ...saksalaista miehittäjää ...apauttaneet useita kaupun-

NATSIKÄTYRIEN KOHTALO

NORJALAISET SS-MIEHET EIVÄT USKALLA MENNÄ SUOMESTA KOTIMAAHANSA

Kuten tunnettua, on saksalaisten onnistunut haalia pohjois-Suomen rintamalle Norjasta joitakin kymmeniä quislingiläisiä huligaaneja „vapaaehtoisiksi".

Nuo lurjukset ovat Norjan kansan yleisen vihan ja halveksumisen alaisia. Tähän tosiasiaan on nyt saatu oikein virallinen vahvistus, jopa saksalaiselta taholta.

Saksalaisilta joukoilta kaapattujen paperien joukossa on virkakirje, jonka pohjois-Suomessa toimiva saksalainen Gerichts-SS-Führer, siis jonkinlainen SS-juristi, kenttäposti N:o 00504, aikoi lähettää Osloon IX SS- ja poliisioikeuteen (os. Kristinelundveien 22) rikosjutussa, joka koskee Suomessa „taistelevaa" norjalaista SS-jääkäriä **Erling Johanssonia**, kotoisin Tofte-Hurumista Norjassa.

Paikalliset viranomaiset Norjassa olivat vaatineet Johanssonin asettamista syytteeseen eräästä törkeästä kriminaalirikoksesta, jonka Johansson oli tehnyt ennen Suomeen lähtöään. Mainittu saksalainen SS-viskaali puolustelee tuota rikollista kirjelmässään seuraavin sanoin:

„Johanssonilla on paljon vihollisia työläisten keskuudessa. Norjalaisten vapaaehtoisten elämä on usein hyvin vaikeata, kun he tulevat kotiinsa lomalle raskaista taisteluista idässä. Useimmissa tapauksissa se ei ole mitään lepoa, sillä heitä haukutaan ja kohdellaan rikoksellisina kaikkialla. Monet matkustavat nyt ainoastaan Saksaan ja tahtovat tulla Norjaan vasta sitten, kun me olemme lopettaneet tämän suuren taistelun".

HÄLYYTTÄVÄ TILANNE

Ulkomaiden lehdet kertovat, että Hitleriä vastaan tehdyn murhayrityksen uhriksi oli joutunut hänen kaksoisolentonsa, muuan Berger, jonka ohranapäällikkö Himmler oli lähettänyt neuvotteluun Hitlerin asemesta.

Himmler: Kenraaleita vastaan on ryhdytty toimenpiteisiin: olen lisännyt kaksoisolentojenne lukumäärää.

Taistelu „tyytymättömiä" vastaan Saksassa

Hitleriä vastaan tehdyn murhayrityksen jälkeen natsilehdistö on hyökännyt entistä hurjemmin „tyytymättömien" kimppuun Saksassa.

Stuttgartilainen natsilehti kirjoittaa: „Viisi vuotta kestäneen sodan aikana monet ovat kadottaneet uskonsa. On ilmaantunut tyytymättömiä, joiden mielestä kaikki, mitä johto on tehnyt, on pahaa. On sellaisiakin, jotka luulevat, että he ovat muka kutsutut täyttämään „korkeata kutsumusta". Sellaiset henkilöt harjoittavat salaista yllytystä, kylvävät riitaa ja parjaavat nurkan takana nykyistä johtoa kunnioittamatta sitä lainkaan ja yrittävät puheillaan halventaa Saksan armeijan taisteluhenkeä".

keja. Aikaisemmin STT suvaitsi nimittää „rosvojoukoiksi" marsalkka Titon johdolla taistelevia jugoslavialaisia vapaustaistelijoita. Se hokee perässä sitä, mitä Saksan natsi hokee edellä.

Sitä ei suotta sanota saksmannin Törkytoimistoksi.

Suomen poikia sotavankileirillä

Pojat ovat iloisia, sillä sota hehtaaripyssykeskityksineen ja muine kauhuineen on heidän kohdaltaan ohi.

Uudet tulokkaat tapaavat entisiä kavereitaan.

SUORIA SANOJA

„Jos sensuuri tämän lukee . . .“

Muuan etelä-hämäläinen talonpoikaisnainen kirjoittaa miehelleen rintamalle:

„Olis ollut parei, kun olisi tehty rauha silloin talvella. Kun sen kumminkin tekevät hävinneenä. Tapetaan miehet ensin ja sitten annetaan Karjala, jos ei koko Suomea. Mutta se kai on herroilla ollut tarkoituskin. Jos sensuuri tämän lukee, niin kai siitä henki menee. Mutta ilman saatu se on, ei siitä tule suurtakaan vahinkoa“.

*

Niin halvaksi kuin kirjeen kirjoittaja arvioikin oman henkensä, emme kuitenkaan mainitse hänen nimeään. Emme näet halua suoda natsikätyreille sitä nautintoa, että he saavat raadeltavakseen tämänkin suorasanaisen talonpoikaisnaisen — jos hänen kirjeensä on onnistunut livahtaa sensuuriurkkijain silmien ohi.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisissä taisteluissa on otettu tuhansia sotavankeja. Sotatoimien alusta saakka olemme julkaisseet jatkuvasti heidän nimiään, mikäli sotavangit itse sitä haluavat ja mikäli lehtemme ahdas tila on suinkin sallinut. Tällä kertaa mainitsemme seuraavien sotavankien nimet:

Stm. Veli Paasikivi Uimaharjulta, stm. Juho Kuismanen Nilsiästä, stm. Vilho Salonen Halikosta, alik. Gunnar Karlsson Pietarsaaresta, stm. Sulo Saarelainen Vanajalta, stm. Eino Vaahtera Vähästäkyröstä, korpr. Erkki Eskelinen Kuopiosta, stm. Taisto Jaanu Kotkasta, stm. Toivo Möller Äänekoskelta, stm. Vilho Tuomisto Tyrväältä, alik. Leo Hirvelä Porista, stm. Edvard Huhtala Sallasta, stm. Veikko Kylmälä Keuruulta, stm. Toivo Sandborg Pudasjoelta, stm. Runo Alhomäki Rantasalmelta, stm. Heikki Haverinen Kesälahdelta, stm. Joel Miettinen Mäntsälästä, korpr. Aatos Mantila Isostakyröstä, stm. Leevi Kerttula Raahesta, korpr. Eino Vikman Paimiosta, stm. Olavi Laasanen Kauhavalta, stm. Elis Soisalo Helsingistä (Porvoonkatu 15a E 122), stm. Aaro Huusari Myllykoskelta, korpr. Bruno Kataja Helsingistä (3 linja 15 L 43), stm. Onni Heinonen Ylämaalta, korpr. Matti Viitala Helsingistä (Lönnrotinkatu 24 E 16), stm. Viljo Holappa Suomussalmelta, korpr. Antti Järveläinen Outokummusta, stm. Oiva Leino Riihimäeltä, stm. Jaakko Jalkanen Suonenjoelta, stm. Einari Kultanen Nousiaisista, stm. Hugo Siekkinen Kemistä, stm. Voitto Lahtinen Perniöstä, stm. Armas Kurola Turusta, stm. Toivo Harjula Pihlajavedeltä, stm. Ole Laaksonen Hagasta, stm. Eino Hänninen Mäntyharjulta, stm. Kustaa Maikola Raumalta, stm. Taisto Santahuhta Pomarkusta, stm. Leo Koskinen Tampereelta.

SOTILAAN ÄÄNI

75 14 RINTAMALEHTI Sunnuntaina elokuun 13 pnä

UNAINEN ARMEIJA ETENEE VIROSSA

Neuvostojoukot ovat jälleen ryhtyneet hyökkäämään Narvan länsi- ja lounaispuolella, murtaneet vihollisen asustuslinjat elokuun 11 pnä, edenneet 25 kilometriä ja saavuttaneet rintamamurron 70 kilometrin leveydelle. Valtaamattu on Petserin kaupunki Viron Neuvostotasavallan sekä yli 200 muuta paikkakuntaa, m.m. Liivamäen ja Petserin rautatieasemat.

Elokuun 12 päivänä Punaisen armeijan joukot jatkoivat etenemistään Virossa vallaten 60 paikkakuntaa, joukossa m.m. rautatieasema Leppasaari.

Eteneminen jatkui myöskin Latviassa Krustpilsin länsipuolella ja Jelgavan (Mitaun) länsi- ja lounaispuolella, missä vallattiin parisataa paikkakuntaa, Bielystokis-ta länteen ja luoteeseen sekä Sedletsistä (Puolassa) pohjoiseen ja luoteeseen.

PETSERIN TAISTELU

Saksalaisten tärkeän tukikohdan Petserin kaupungin valtauksessa (Virossa) on epätäydellisten tietojen mukaan lähes 1.500 hitleriläistä saanut surmansa, 16 tykkiä, 15 kranaatinheitintä ja 30 konekivääriä on tuhottu. Sotasaaliiksi on otettu 8 hyökkäysvaunua, 59 tykkiä, 14 kranaatinheitintä, 42 konekivääriä, 4 radioasemaa ja useita suuria sotatarvikevarastoja. Vangiksi on otettu yli 300 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

Pako Ruotsiin jatkuu

Yksistään Uumajassa 1.000 karkulaista

Ruotsalainen „Dagens Nyheter“ kirjoittaa, että suomalaisten pakolaisten tulva Ruotsiin ei vähene. Uumajaan on saapunut kaikkiaan lähes 1.000 suomalaista. Suomalaiset sotilaat, joita aikaisemmin tuli sotilaspuvussa, ovat nyt enimmäkseen siviilipuvuissa. Suomesta paenneiden henkilöiden joukossa on useita insinöörejä, geologeja, lääkäreitä j.n.e.

Sotakarkurit matkustavat „ruunun kustannuksella“

Suomesta saapuu Ruotsiin jatkuvasti paljon suomalaisia pakolaisia, joukossa sotilaita, jotka ovat karanneet Suomen armeijasta. Eräältäin saapui Ruotsiin suuri ryhmä suomalaisia sotilaita. He olivat ottaneet vartioaluksen ja saapuivat sillä Ruotsiin. Eräältä tältä vartioalukselta huomattiin heidät ja avattiin heitä kohti tulituli. Pakolaisten onnistui kuitenkin päästä Ruotsin rannikolle.

Natsikätyrien järjestöt Suomessa

STT:n ilmoituksen mukaan on „SS-aseveljet r.y.“ saanut jälleen Saksasta miljoona markkaa „invaliidihuoltoa varten“, kuten virallinen selitys kuuluu.

Jutut „invaliidihuollosta“ ovat tavallista natsilaista harhauttamista. Todellisuudessa on tämä miljoona, samaten kuin kaikki edellisetkin mainitun yhdistyksen saamat rahasummat, tarkoitettu Saksan ohranan Suomessa harjoittamaan provokatioon ja muuhun senlaatuiseen „toimintaan“.

„SS-aseveljet r.y.“ on yksi niitä natsikätyrien järjestöjä, joita johdetaan ja rahoitetaan suoraan Saksan ohranalaitoksesta, jonka nimi on Gestapo. Tätä todistavat muun muassa seuraavat tosiseikat:

Ensimmäiseksi. Kaikkien SS-miesten suoranainen päällikkö, olivatpa he missä tahansa ja mitä kansallisuutta hyvänsä, on surullisenkuuluisa **Himmler**, Hitlerin sisäministeri ja Gestapon päällikkö.

Toiseksi. Kaikki SS-miehet, siis myöskin suomalaiset, ovat SS-joukkoihin astuessaan tehneet juhlallisen valan, jossa he ovat vannoneet uskollisuutta **kuolemaan saakka** „germaanien johtajalle“ Hitlerille ja kaikille tämän määräämille päälliköille (ensi sijassa Himmlerille). Tämän valansa he ovat tehneet vapaaehtoisesti eikä pakosta, ku-

(Jatkuu 2. siv.)

Natsikätyrien järjestöt Suomessa

(Jatkoa 1. siv.)

ten tekevät asevelvolliset sotamiehet.

Kolmanneksi. Saatuaan koulutuksen Saksassa SS-joukoissa, suomalaiset SS-miehet säilyttävät Suomeen tultuaankin oman järjestönsä, oman kurinsa, omat **salaisuutensa.** Suomalaisten SS-miesten pääjehun, Obersturmbannführer Kurkialan kiertokirjeessä N:o 1/43 annetaan suomalaisille SS-miehille seuraava ohje:

„Kenttäpostikirjeissä on noudatettava samaa harkitsevaa vaiteliaisuutta kuin kaikissa muissa julkisissa mielipiteiden ilmauksissa".

Neljänneksi. Saksasta palattuaankin suomalaiset SS-miehet saavat palkkansa suoraan Saksasta, tarkemmin sanoen Saksan sisäministeriöstä. Sieltä on tietenkin saatu nytkin kysymyksessä oleva miljoona, vaikka rahojen lähettäjäksi merkitäänkin joku „viattomampi" järjestö tai liike. Suomalaisten SS-miesten rahoittamista varten on Helsingissä (Lönnrotinkatu 33) erikoinen toimisto, jota johtaa saksalainen SS-upseeri, n.s. Fürsorgeoffizier, kuten mainitussa Kurkialan kiertokirjeessä ilmoitettiin.

Yllämainittujen tosiasiain perusteella voi jokainen vakuuttautua siitä, että „SS-aseveljet r.y." samoin kuin kaikki muutkin samanlaiset järjestöt (AKS, IKL, „Kansallissosialisti" ja „Vapaa Suomi"-lehtien ryhmät, sosialidemokraattisen puolueen yhteydessä oleva ryhmä „Raivaaja", kaikenmoiset saksalais-suomalaiset yhdistykset j.n.e. j.n.e.) on **natsilainen rikollisjärjestö,** Saksan ohranan kätyrijoukkio.

N.S. „VIHOLLISPROPAGANDASTA"

„Ei se vaikuta", sanotaan sotamiehille „Vaikuttaa se", sanotaan upseereille

Päämajan ja alempien komentoportaiden antamissa lukemattomissa päiväkäskyissä ja kiertokirjeissä on varsinkin vuodesta 1943 alkaen yhä kasvavalla levottomuudella kiinnitetty upseerien huomiota n.s. „vihollispropagandaan", jollaiseksi Englannin, Amerikan ja varsinkin Neuvostoliiton radiolähetykset, lentolehdet yms. leimataan.

Nuo ohjeet paljastavat Suomen sotapropagandan huijareitten kierät metkut. Niinpä niissä käskemällä käsketään upseereita „selittämään", että kaikki se, mitä Neuvostoliiton, Englannin ja Amerikan taholta Suomeen puhutaan ja kirjoitetaan, on „propagandaa", joka suomalaisiin ei muka vaikuta, eikä vastaa suomalaisen sotilaan „mentaliteettia".

Tämä jaaritus on jokaiselle suomalaiselle sotamiehelle tuttua. Sitä ovat hokeneet kuten papukaijat sekä upseerit että näitten äänitorviksi alentuneet aliupseerit, jopa jotkut kätyrisielut sotamiestenkin joukosta. Mutta samaan aikaan on sotamiehiltä pidetty suurena „sotasalaisuutena" se, mitä noissa samoissa ohjeissa uskotaan itselleen upseereille samasta asiasta. Näytteeksi tästä esitämme pari pientä otetta 5. divisioonan komentajan **kenraalimajuri Tapolan** salaisesta päiväkäskystä huhtikuun 4 pltä 1943. Siinä sanotaan:

„Vihollisen harjoittaman propagandan vaikutusta ei ole alivarioitava".

Erikoisen „tunnustuksen" kenraalimajuri antaa Neuvostoliiton „propagandalle", josta hän sanoo:

„Viimemainitun tehosta saamme vastikään karvaan kokemuksen".

Tapolan päiväkäskystä, samoin kuin kaikista muistakin Suomen armeijan upseereille annetuista propagandaohjeista paljastuu m.m. sotapropaganda herrojen **kaksinaamaisuus.** Sotamiehille puhutaan yhtä, upseereille vallan toista. Se on tosiaankin „ropakantaa".

SOTATOIMET POHJOIS-RANSKASSA

Liittoutuneet ovat vallanneet **Nantesin, Angersin** ja **Le Mansin** Amerikkalaiset joukot ovat täydellisesti saartaneet Lorientin ja Brestin satamakaupungit.

Saint Malossa vihollinen puolustaa vain yhtä tukikohtaa. Satamassa on tähän mennessä otettu vangiksi 3.000 saksalaista. Itäkohti hyökkäävät amerikkalaiset ovat 80 kilometrin päässä Parisista.

OTIRINTAMALTA KIRJOITETAAN

VIETY VIIMEISETKIN AMMAT, KUKA SIELLÄ TEKEE EDES HEINIÄ?"

ersantti **Heino Syrjälälle,** 5470, kirjoittaa Väinö , 1 Kpk 6309:

llä tämä meinaa pikkusen aa, vaikka olis kuinka hykanen mies. Nythän ne iety viimeisetkin rammat sivilistä. Muutenkin eikö-siellä mene se elämä hyvin eksi. Kuka siellä tekee edes viljankorjuusta puhumatta".

AMME KANTAA VAUSTA NOITA VALKOISIA ARKKUJA"

tamies **Vilho Tauschille,** 1 3987, kirjoittaa Lipo Aho-Kuopio, Ainonkatu 3.

oi kun olen niin levoton ja aton, sillä tiedän mitä merse kansallemme, erikoisesti illemme, kun yön kuluessa me kantaa vaunuista noita isia arkkuja, joissa lepää poika, mies tai sulhanen! sitä surua ja surkeutta".

MOLEMMAT JALAT JA TOINEN KÄSI POIKKI"

otamies **Reino Lehtiselle,** 5 7652, kirjoittaa H. Lehti-, Salo, Horninkatu 1:

Näin eilen illalla sotilaan, oli molemmat jalat ja toikäsi poikki. Tulin kotia sen kun pääsin sillä en voinu hillitä itseäni, en edes siellä kun näin sen".

„KYLLÄ SE OLI PIRUA, KUN EIVÄT TEHNEET RAUHAA"

Jääkäri **Aarne Palmulle,** 5 Kpk 7801, kirjoitetaan Terväkoskelta:

„Lämmin tervehdys täältä sinne, missä helvetin tulet leimuaa ja ihmisiä teurastetaan. Kyllä se oli pirua kun eivät tehneet rauhaa, vaikka eihän ne herrat sodasta mitään kärsi, jos ne sinne itse menisivät, niin kyllä kai ne tekisivät rauhan, mutta korjaavat luunsa kyllä kunhan vihollinen tänne lähemmäksi rupee tulemaan".

„MONI ON ITSE AMPUNUT KÄTEENSÄ"

Korpraali **Veikko Piipolle,** 1 Kpk 4879, kirjoittaa eräs Vilho Oulusta:

„Pyhänä tuotiin paljon haavottuneita junalla, sellaisia käsi- ja jalkavammaisia. Arvelivat, että moni on itse ampunut käteensä. Silloinhan kyllä pahimmasta pääsee ja voihan se sattua vahinko, kun joutuu kivääriä tai konepistoolia kertatulella käsittelemään ja eikähän se mitään, kun ei pahasta paikasta mee, mutten se on elinkautinen vika".

KENRAALIT HIRSIPUUSSA

erliinissä on virallisesti ilmoitettu, että siellä on ollut nelikenraalin ja neljän upseerin n „oikeuskäsittely". Heidät arkoitettu Saksan armeijas-Hitlerin muodostaman n.s. eerioikeuden päätöksellä otosta murhayritykseen Hitä vastaan. Oikeus tuomitsi raalisotamarsalkka von Witzernin, kenraalieversti Höppne-(joka oli eroitettu Saksan eijasta jo vuonna 1942), raaliluutnantti von Hasen, raalimajuri Stiefin, yleisesiman everstiluutnantti Berdin, kapteeni Klausingin, yliluutnantti von Hagenin ja reserviluutnantti kreivi von Wartenburgin hirtettäviksi.

Syytetyt hirtettiin kaksi tuntia tuomion langettamisen jälkeen.

Ruotsalainen „Aftontidningen" ilmoittaa, että heinäkuun 21 päivää vasten yöllä vangittiin useita itävaltalaisia toimihenkilöitä. Näiden henkilöiden arvellaan ottaneen välittömästi osaa saksalaisten kenraalien murhayritykseen Hitleriä vastaan tahi aikoneen käyttää tätä tapausta **kapinaa** varten.

PUNAISEN ARMEIJAN YLIVOIMAINEN SOTATAITO

Vangiksi joutunut 195. saksalaisen rykmentin komentaja eversti **Walter Holländer** kertoo:

„Saksan sodanjohto luuli, että neuvostojoukkojen kesähyökkäys alkaa etelässä. Vielä silloinkin, kun venäläiset olivat jo sivuuttaneet Orshan, monet meistä ajattelivat, että venäläisten hyökkäys rintaman keskilohkolla on vain harhauttamisliike. Jo Stalingradin katastroofin jälkeen minulle kävi selväksi, että sodan kulussa on tapahtunut käänne venäläisten eduksi. Neuvostojoukkojen viimeinen hyökkäys oli suurin ja voimakkain, mitä olen nähnyt ja kokenut. Se päättyi erinomaisen menestyksellisesti. Tämä menestys ei ole enää selitettävissä Punaisen armeijan ylivoimaisuudella. Neuvostojoukkojen menestys johtui ennen kaikkea siitä, että he toteuttivat käytännössä uutta, parempaa taktiikkaa kuin saksalaiset. Saksan armeija on kärsinyt kaikkein raskaimman tappion koko tämän sodan aikana. Se vaikuttaa ratkaisevasti tulevienkin sotatoimien kulkuun".

HITLERIN SURU

Hitler: Onko tämä uusi murhayritys minua vastaan?

Itärintamalta tullut kenraali: Paljon pahempaa! Venäläiset ovat tulleet Saksan rajalle.

Kaukana sieltä, missä „hehtaaripyssy" vaikuttaa

Saunan jälkeen tupakka maistuu ja juttu luistaa. Kuvassa vasemmalta oikealle sotavangit: JR 9 sotamies Niilo Niskanen ja JR 56 sotamiehet Mauno Hautaniemi, Elis Ranta, Filppus Arola, Pauli Hellsten, korpr. Vieno Niemi ja sotamies Kalle Järventausta.

Sodat on sodittu ja nyt on siirrytty rauhan töihin. Niittämässä JR 56 korpr. Urho Vataja ja haravoimassa RTR 13 alikersantti Leo Hirvelä.

NATSIKÄTYRIEN KAUHUPROPAGANDA EI VAIKUTA

Stm. Urpo Lehtelälle kirjoitetaan Urjalasta:

„Viipurikin on jo luovutettu. Kyllä se nyt näyttää olevan kovasti mahtava, kun se niin vaan tulee. Ja ihmiset puhuu täällä jokalajia kamalia juttuja, että kuinka se kamalasti rääkäten tappaa kaikki siviilitkin. Että sen on pitänyt radiossa sanoneen, että kaikki he tappaa, suuret ja pienet. En minä sentään semmosta usko. Hyvähän sitä tarvitsis luvata. Vai mitä sinä siihen tuumaat, että vieläkö meitin tarttee täältä pakoon lähteä. Kyllä minä olen sanonut, että mihinkäs tästä enää lähtee, kuollaan tässä sitten, jos se kuolemaksi on. Minun on ollut niin paha olla, kun puhutaan kauheita".

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisissä taisteluissa o otettu tuhansia sotavanke Sotatoimien alusta saakk olemme julkaisseet jatkuvas heidän nimiään, mikäli sota vangit itse sitä haluavat mikäli lehtemme ahdas tila o suinkin sallinut. Tällä kerta mainitsemme seuraavien sotavankien nimet:

Stm. Aate Siekkinen Laukaalta, stm. Jaakko Lahtinen Halikosta, stm. Veikko Jäppinen Simpeleeltä, stm. Heikki Vakkila Kuorevedeltä, korpr. Ragnar Möller Tampereelta, stm. Pentti Mäki-Ikola Ylihärmästä, korpr. Armas Rantala Ähtäristä, stm. Aarne Perttula Isostakyröstä, stm. Veli Valkanen Valkealasta, stm. Erkki Latikka Kauhavalta, stm. Leo Kurtto Kauralasta, alik. Viljo Teräväinen Kaukolasta, stm. Viljo Virtala Kauralasta, ylik. Arvo Setälä Iitistä, stm. Niilo Hohti Inkeroisista, stm. Heikki Koskinen Iitistä, stm. Otto Korhonen Nurmeksesta, stm. Väinö Pöyry Otavalta, stm. Tauno Kosonen Makslahdesta, stm. Arvo Suojoki Forssasta, stm Viljo Vihervaara Pusulasta, stm. Aimo Kopsala Toholammilta, stm. Pauli Jylhänkangas Pusulasta, alik. Arvi Veijalainen Kaukolasta, stm. Tauno Pekkala Helsingistä (Runebergink. 48), stm. Viljo Klén Mäntyharjulta, stm. Herman Roos Teiskosta, stm. Niilo Kesseli Haapamäeltä, stm. Martti Helin Ryttylästä, stm. Verner Melanen Myllymäeltä, alik. Kauko Kivinen Korialta, korpr. Väinö Helsingius Vierumäeltä, stm. Veikko Linnatius Joensuusta, stm. Eino Väliaho Soinista, stm. Matti Levänen Mikkelistä, korpr. Jorma Lehtimäki Porista, stm. August Tietäväinen Pälkjärveltä, stm. Tauno Pouru Tottijärveltä, korpr. Jussi Nikkanen Pyhäjärveltä, stm. Olavi Väkiparta Nakkilasta, stm. Erkki Liiten Kemistä, stm. Tauno Röysö Lappeenrannasta, stm. Kaarlo Perä-Kasari Inkeroisista, stm. Arvo Syvänen Kauhavalta, stm. Unto Mäkinen Laihialta, stm. Yrjö Pohjasmäki Lapualta.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

76 4

Keskiviikkona elokuun 16 pnä

KSALAISIA LYÖDÄÄN IDÄS-, LÄNNESSÄ JA ETELÄSSÄ

vetsin linnoitus vallattu. — Neuvostojoukot lähestyvät Valgaa.

alinin antamassa päiväkäskyssä on ilmoitettu, että ostojoukot valtasivat elokuun 14 päivänä rynnäköllä vetsin kaupungin ja linnoituksen Bobr-joella. Tämä itus suojasi Itä-Preussiin johtavia teitä.

atviassa Punaisen armeijan joukot ovat vallanneet knen luoteispuolella **Madonan** kaupungin ja rautatieun.

unaisen armeijan eteneminen on jatkunut myöskin ostokin luoteis- ja länsipuolella, **Sedlecin** pohjoisoteispuolella (Puolassa) sekä myöskin **Sandomirin** lla, jossa Punaisen armeijan joukot ovat laajentaneet pääasemaansa **Weikselin** länsirannalla.

Baltian maiden 2:sen rintaman joukot ovat hyökkäyksluidensa aikana heinäkuun 10 päivästä elokuun 10 än tuottaneet saksalaisille joukoille seuraavia tappioita: 60.000 sotamiestä ja upseeria on saanut surmansa, iksi on otettu 9.636 miestä. 167 lentokonetta, 226 käysvaunua ja rynnäkkötykkiä, 1.820 kenttätykkiä, kranaatinheitintä, 3.113 konekivääriä ja 2.429 autoa uhottu taisteluissa tahi kaapattu sotasaaliiksi.

Taistelut Virossa

Saksalaisten puolustuslinjan murtumisen jälkeen Pihkovassa ja Viron puhdistaminen saksalais-fascistisista miehittäjistä on menestyksellisesti. Elokuun 10 päivänä neuvostojoukot valtasivat Viron Neuvostotasavallan piirikeskuksen **Võrun** kaupungin ja elokuun 14 päivänä ne jo valtasivat **Antslan** kaupungin, 22 kilometriä itään Valgasta, jonka kautta kulkee Riian —Tallinnan rautatie. Yli 160 muuta paikkakuntaa on vapautettu kolmen päivän aikana.

MAIHINNOUSU ETELÄ-RANSKASSA

Välimeren piirissä toimivien liittoutuneitten joukkopäämaja ilmoittaa, että amerikkalaiset, brittiläiset ja alaiset joukot ovat nousseet maihin etelä-Ranskassa illesin ja Nizzan välillä. Saksalaisten vastarinta on koa.

Mottikauhu

Punaisen armeijan joukot ovat kaapanneet itärintaman keskilohkolla toimivan saksalaisen armeijaryhmän komentajan **kenraalisotamarsalkka Modelin** päiväkäskyn heinäkuun 31 päivältä 1944. Siinä sanotaan:

„Sotilaat! Vihollinen on Itä-Preussin rajalla ... Jokaisen on käsitettävä nykyhetken vaatimukset. Tankki- ja mottikauhu, keskeytymätön perääntyminen ja muu sellainen ovat heikkouskoisuuden ja pelkuruuden ilmausta, jolla ei saa olla sijaa saksalaisen sotilaan sydämessä. Muistelkaamme taikaisempaa ylivoimaamme ... Pelkureilla ei ole paikkaa riveissämme. Joka horjuu, se tuhoutuu ..."

Tämä päiväkäsky eroaa jyrkästi saksalaisten kenraalien päiväkäskyistä sodan ensi vaiheen aikana. Eikä kenraalisotamarsalkka Model edes käske, vaan valittaa surkealla ja hysteerisellä äänellä. Vuoroin hän suostuttelee sotilaitaan, vuoroin taas peloittelee heitä. Model kehoittaa heitä ammentamaan uutta voimaa sotaretkien muistelemisesta. Kenraali Model tietää mainiosti, että suurin osa saksalaisten aikaisempien sotaretkien osanottajista on jo aikoja sitten surmattu ja tuhottu Neuvostomaalla.

Henkiinjääneet tulevat tuskin mielellään muistelemaan Puolan ja Ranskan valloituksen päiviä. Nuo muistot ovat sammuneet ja häipyneet. Niiden tilalle ovat tulleet muistot saksalaisten hajallelyömisestä Moskovan edustalla, Stalingradin katastroofista, saksalaisten karkoittamisesta Ukrainasta, itärintaman keski-

(Jatkuu 2. siv.)

Mottikauhu

(Jatkoa 1. siv.)

lohkon romahtamisesta sekä suurista ja pienistä moteista, joihin saksalaiset joukot ovat joutuneet Neuvostoliiton—Saksan rintamalla.

Kaikki tämä on vielä erittäin tuoreessa muistissa saksalaisella sotilaalla. Sen vuoksi tankki- ja mottikauhu ovat nykyisin saksalaisten luonnollisia tauteja, ja horjuvien sotilaiden lukumäärä tulee kasvamaan päivä päivältä sotamarsalkka Modelin suostutteluista ja käskyistä huolimatta.

(Neuvostoliiton Tietotoimiston tiedonannosta.)

„Meidän täytyy tappaa saksalaisia"

Erään ranskalaisen partisaaniosaston päällikkö on antanut seuraavan päiväkäskyn:

„Ranskalaiset! Muistakaa, että saksalainen, joka pääsee elävänä pois Ranskasta, palaa takaisin Ranskaan, hän tai hänen poikansa. Meidän liittolaisemme ajavat saksmanneja (les boches), meidän täytyy tappaa saksmanneja. Ei yksikään saksalainen saa päästä pois elävänä. Anastajille kuula kalloon! Petturit hirteen!"

SAKSALAISET KENRAALIT KEHOTTAVAT ARMEIJAA KAPINAAN

Punaisen armeijan vangeiksi antautuneet saksalaiset kenraalit, 110. jalkaväkidivisioonan komentaja kenraaliluutnantti von **Kurovski** ja 361. jalkaväkidivisioonan komentaja kenraalimajuri **Lindemann** ovat yhtyneet siihen Saksan armeijan kenraaleille ja upseereille osoitettuun vetoomukseen, jonka vähän aikaisemmin olivat antaneet seuraavat itärintaman keskilohkolla olevan armeijaryhmän armeijakuntien ja divisioonien komentajat: jalkaväenkenraali **Göllwitzer**, jalkaväenkenraali **Völkers**, kenraaliluutnantti **Müller**, kenraaliluutnantti, vapaaherra von **Lützow**, kenraaliluutnantti **Traut**, kenraaliluutnantti **Bamler**, kenraalimajuri **Klammt**, kenraalimajuri **Steinkeller**, kenraalimajuri **Conrady**, kenraalimajuri **Trowitz**, kenraalimajuri **Engel**, kenraalimajuri **Michaelis**, kenraalimajuri **Müller-Bülow**, kenraalimajuri **Gihr**, kenraalimajuri von **Erdmannsdorff** ja kenraalimajuri **Schmidt**.

Kenraalit von Kurovski ja Lindemann lausuvat saksalaisten kenraalien, upseerien, sotilaiden ja myöskin Saksan kansan tehtävistä:

„Nämä tehtävät ovat seuraavat: päättävä pesäero Hitleristä ja hänen joukkiostaan, kieltäytyminen tottelemasta Hitleriä ja hänen valtuutettujensa käskyjä, taistelun ja järjettömän verenvuodatuksen viipymätön lopettaminen.

Näiden tehtävien välttämättömyyden vahvistaa nykyinen itärintamalla muodostunut tilanne. Punaisen armeijan tultua Riian lahdelle on pohjoisella lohkolla ollut Baltian maihin jäänyt armeijaryhmä joutunut eristetyksi Itä-Preussista ja Saksasta. Yli 30 saksalaista divisioonaa on tuomittu tuhoon Hitlerin edesvastuuttoman strategian tuloksena. On vain yksi pelastus — se on mielettömän taistelun lopettaminen ja aseiden laskeminen. Punaisen armeijan joukot ovat tulleet Itä-Preussin rajalle. Sotatie siirtyy siis Saksan alueelle. Riittama on nyt Varsovan edustalla ja Weikselin länsirannalla.

Me vetoamme Saksan armeijan upseereihin ja sotilaihin. Älkää uskoko Hitlerin valheisiin ja lupauksiin! Valehtelu uudesta aseesta ja reserveistä johtaa armeijan vain uusiin mielettömiin uhrauksiin. On tullut aika tehdä loppu Hitleristä ja hänen kohtalastaan!"

Radiokuuntelu

on „vapaata", mutta siitä joutuu linnaan

„Suomessa saa jokainen kuunnella aivan vapaasti kaikkia ulkomaiden radiolähetyksiä".

Näin alottavat propagandajehut puheensa, mutta sitten seuraa mutta N:o 1, mutta N:o 2 j.n.e. Näistä „mutista" selviääkin, että asia on aivan päinvastoin.

Radiokuuntelu on „vapaata", mutta voi teitä, jos joku saa tietää, että te olette kuunnelleet ulkomaiden lähetyksiä. Jos naapuri seinän takaa tai ohikulkija kadulla saa vihiä siitä, että te olette kuunnelleet ulkomaiden lähetyksiä, on hän velvollinen tekemään siitä **ilmiannon** poliisiviranomaisille. Nämä taas pitävät huolta siitä, että teidät muilutetaan „ruoattoman pöydän ääreen" eli „sinne, missä ei mitään radiolähetyksiä kuunnella", toisin sanoen ohranan komeroihin. Luetellaanpa oikein ne rikoslain pykälätkin, joiden perusteella kiinnijoutuneet ulkomaiden radiolähetysten kuuntelijat voidaan panna syytteeseen „rikoksestaan".

Maassa, jossa „jokainen saa aivan vapaasti kuunnella kaikkia ulkomaiden lähetyksiä", ei kukaan radiovastaanottajan omistaja saa antaa kenenkään tuttavansa kuunnella radiotaan. Kukaan ei saa kertoa kenellekään mitään kuulemastaan, ellei tahdo joutua „kammariin". Niihin taas, jotka kuuntelevat, mutta osaavat pitää kuulemansa salassa, koetetaan vaikuttaa „moraalisesti", haukkumalla heitä „äälöiöiksi".

Tällaista lakia lukevat propagandajehut Suomen kansalle joka päivä. Ja kehtaavat vielä sanomassa hengenvedossa puhua „vapaasta" radiokuuntelusta. Missä häpy?

Suomen propagandahuijarit ovat koettaneet ällistyttää maailmaa sellaisellakin uutisella, että Suomessa on myönnetty eri kansalaisille yhteensä lähes puoli miljoonaa radiokuuntelulupaa. Jos tuokin uutinen ei ole „propagandaa", niin se merkitsee, että käytännöllisesti katsoen koko pienoisella Suomen kansalla on **lupa** kuunnella radiota. Mutta lupa ja anti näkyvät olevan Suomenmaassa kaksi eri asiaa. Viranomaiset ovat „kaukonäköisyyttä" pitäneet huolta siitä, että ilmoilla **luvan** saaneilla ei ole **vastuollisuutta** kuunteleminseen. Hän äskettäin muuan kansanedustaja oikein välikyselyn johdosta, että **paristoja** on kielletty myymästä kuluttajille, vaikka niitä tiedetään olevan varastoissa suuret määrät.

Nämä toimenpiteet kuuntelu**vastuollisuuksien** rajoittamiseksi, toinkuin ulkomaiden radiolähetyksiä kuuntelevien henkilöiden peloittelu, kyttäys ja vainoaminenkin puhuvat hyvin selvää kieltä siitä, kuinka hirveästi Suomen vallanpitäjät pelkäävät totuutta, jota he epätoivon vimmalla koettavat leimata „vihollispropagandaksi".

ITÄ KOTOA KIRJOITETAAN?

„LÄHTEKÄÄ AJOISSA LIPETTIIN"

Ylikersantti **Erik Pansárille**, 1 Kpk 1470, kirjoitetaan Porista:

„Täällä nyt varanne siellä, ette vielä mottiin. Lähtekää ajoissa liipettiin".

*

KARHULA EVAKUOI

Ylikersantti **Artturi Kiltille**, 1 Kpk 7632, kirjoittaa Irja Kiltti, Karhula. Eskola:

„Karhula evakuoi yhtiöläisten soittaa proomuilla. Teitä siellä ei ihmetyttää tällainen hätäilynen, mutta eikö sanota: rempi virsta väärään kuin vaaraan".

*

HYVÄ NEUVO

Korpraali **Esa Sarastille**, 1 Kpk 4168, kirjoittaa Aino Sarastie, Kitee, Ruppoo:

„Ellekee jäädä mottiin. Pitävaranne ajoissa, ennenkuin myöhäistä".

*

SUINKAAN TEILLÄ MOTTIVAARAA OLE"

Sotamies **Albin Nordqvistille**, 1 Kpk 1469, kirjoitetaan Helsinkiin:

„Rakas, ei suinkaan teillä Mottivaaraa ole siellä. Olethan varmaan kanssa, ettet joudu taistelemaan, jos kova paikka tulisi".

„JÄÄTTE SINNE, JOS ETTE LÄHDE AJOISSA"

Ylikersantti **Ragnar Backmannille**, 1 Kpk 1473, kirjoittaa Anna Backman Leppävaarasta:

„Et usko kuinka iloinen olin, kun sanoit, että olitte tulossa sieltä pois päin, kun olen koko ajan pelännyt, että jäätte pian aikaa sinne, jos ette lähde ajoissa".

*

KUMMA TAUTI LIIKKEELLÄ

Sotamies **Kauko Koposelle**, 1 Kpk 4165, kirjoittaa Eeva-Liisa Koukkari Terälahdelta:

„Täällä on nykyään ollut liikkeellä sellainen kumma tauti. Se ilmenee vatsakipuna ja oksennuksena".

*

„RITVALLA EI OLE ISIÄ".

Sotamies **Lennart Kurjelle**, 5 Kpk 1474, kirjoittaa Helmi Kurki, Porvoo, Härkäpää:

„Minun ajatukset vaan ovat siellä, missä sinä rakkaani olet. Ritva aina sanoo, että Ritvalla ei ole isiä kun hän on sodassa".

„Suunnitelmien mukaan" Hitlerille tehdään ilmoituksia

— Minun tyyrerini! Meidän joukkomme työntyvät itää kohti.
— Heil!
— Niin, mutta lännessä.

— Minun tyyrerini! Meidän joukkomme työntyvät länttä kohti.
— Heil!
— Niin, mutta idässä.

KENRAALILUUTNANTTI ÖHQUIST VEIVAA PROPAGANDAPOSETIIVIA

Punaisen armeijan käsiin joutuneesta runsaasta aineistosta, joka paljastaa Suomen armeijan päämajan propagandahuijareitten kierät metkut, esitämme tällä kertaa pienen otteen monta sivua käsittävästä salaisesta propagandaohjeesta: „Rintamajoukkojen sodanaikainen valistustyö". Kirjelmässä, jonka kenraaliluutnantti **H. Öhquist** on syyskuun 7 pnä 1942 vahvistanut käytäntöönotettavaksi Kannaksen ryhmän joukoissa ja jonka kansilehdellä varoitetaan, että se on tarkoitettu **ainoastaan** upseereille, sanotaan m.m.:

„Kotiseudun edustajien vierailujen **yksinomaisena tarkoituksena** on vaikuttaa rohkaisevasti ja kohottavasti taisteluhenkeen. Valistusupseerin **tärkeänä tehtävänä on järjestää** vierailut joukko-osastoissa niin, että edustajien käynnit edistävät **valistustyön tarkoituksen** saavuttamista. Sen vuoksi valistusupseerin tulee antaa heille ohjeita ja neuvoja siitä, millä tavoin miehille on kotiseudun asioita selvitettävä, tarkasti seurata vierailijain esityksiä ja tarpeen vaatiessa ohjata niitä yksityiskohtiinkin puuttumalla. Ensi sijassa on vierailijoilta **vaadittava**, että kotiseudun vaikeuksista puhutaan luottavaisessa hengessä. Miehille on pyrittävä osoittamaan, että vaikka kotiseudulla vaikeuksia onkin, niistä kyllä selviydytään miesten sodassa ollessa".

Rintamilla käyneet „kotipitäjien äijät" ovat hokeneet kuin papukaijat, että „kyllä kotirintama kestää", ja että „kotona kyllä selviydytään!" Noin on leuhkittu kenraalien **käskystä**, kuten yllämainittu kirjelmä todistaa.

Sillä lailla sitä propagandaposetiivia veivataan Suomen armeijassa. Ja vielä kehdataan sanoa, että „politikoiminen ei kuulu sotilaan ylevään tehtävään".

KUVIA SOTAVANKILEIRILTÄ

Aamupesulla (vasemmalta oikealle) sotamiehet Niilo Niskanen, Mauno Hautaniemi, Pauli Hellsten, Filppus Arola, Kalle Järventausta, Elis Rantala ja korpraali Vieno Niemi.

Sotavangit kirjoittavat omaisilleen Suomeen. Stm. Risto Johansson RJP 1 1. kompp. ja stm. Vilho Tuomisto JR 56.

Sotavangin kirje kotiin

Rouva Sanni Pohjanpiha
Laihia k.k.

Hyvä kotiväki!

Olen vankina täällä Neuvostoliitossa. Jouduin vangiksi ankaran hyökkäyksen aikana. Emme mahtaneet mitään, kun venäläiset antoivat kovan tykistö- ja ilmavoimakeskityksen, jolloin meikäläiset joutuivat pakokauhun valtaan ja jokainen koetti pelastua parhaansa mukaan. Meitä on täällä tuhansia ja lisää tulee joka päivä. Tulen sitten kotiin, kun Suomessa ei enää sodita. Täällä on hyvä olla. Älkää huolehtiko minusta. Terveisin

Erkki.

Alik. Erkki Pohjanpiha.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisissä taisteluissa on otettu tuhansia sotavankeja. Sotatoimien alusta saakka olemme julkaisseet jatkuvasti heidän nimiään, mikäli sotavangit itse sitä haluavat ja mikäli lehtemme ahdas tila on suinkin sallinut. Tällä kertaa mainitsemme seuraavien sotavankien nimet:

Korpr. Tenho Kivinen Vimpelistä, stm. Muisto Ahola Liikkalasta, stm. Yrjö Miettinen Helsingistä (Ullanlinna), stm. Pentti Hakala Jalasjärveltä, stm. Vilho Viljanen Somerolta, kersantti Unto Eklund Helsingistä (Unionink. 8), stm. Kaarlo Lahti Kouvolasta, stm. Niilo Liikanoja Sauvosta, korpr. Aimo Komsi Karijoelta, stm. Sulo Helander Kangasalta, stm. Reino Holmström Helsingistä (Pohjolank. 26), stm. Heino Takussaari Kannuksesta, stm. Aarne Puskala Kainastolta, stm. Elias Myllymäki Lapualta, stm. Veikko Lång Valkealasta, stm. Lauri Immonen Kaitjärveltä, stm. Eino Ahjoniemi Pyhäjärveltä, stm. Aarne Taina Taavetista, stm. Heino Palomäki Ilmajoelta, stm. Benjam Kivimäki Alavieskasta, korpr. Matti Vironen Pihtiputaalta, stm. Joel Lahtinen Kuusankoskelta, stm. Svante Mäki-Fossi Lapualta, stm. Onni Tuominen Sysmästä, stm. Antti Siltala Kauhavalta, korpr. Niilo Aaltonen Nousiaisista, stm. Veikko Soili Kuopiosta, stm. Eino Aho Kurikasta, stm. Pentti Hipsi Lahdesta, korpr. Onni Laaksonen Asikkalasta, stm. Veikko Paju Pyhäjärveltä, korpr. Kaarlo Lindgren Perttelistä, stm. Paavo Holmberg Perniöstä, stm. Uoti Takala Vimpelistä, stm. Tauno Loivamäki Perniöstä, stm. Reino Mielonen Marttilasta, stm. Jalo Rainumaa Inkeroisista, stm. Heikki Pennanen Kestilästä, stm. Toivo Laine Pyhäjärveltä, korpr. Martti Koivisto Lahdesta, stm. Arvo Tuominen Längelmäeltä, alik. Aimo Tuokkola Poristä, stm. Eino Vehkajärvi Alavudelta, stm. Yrjö Virtanen Pusulasta.

SOTILAAN ÄÄNI

77 / 4 RINTAMALEHTI Lauantaina elokuun 19 pnä

SUOMALAINEN ARMEIJA ITÄ-PREUSSIN RAJALLA

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa, että neuvostojoukot valtasivat elokuun 17 pnä Petserin kaupungin pohjois- ja länsipuolella yli 150 paikkakuntaa, sekä elokuun 18 pnä Tarton kaakkoispuolella yli 80 paikkakuntaa. Peipus- ja Ilmenjärven välisellä kannaksella on vallattu saksalaisten asemat ja luotu sillanpääasema Saksen länsipuolelle.

Mariampolin luoteispuolella Punaisen armeijan joukot ovat taistellen tulleet Itä-Preussin rajalle Sheshupaan ja vallanneet yli 30 paikkakuntaa.

Pragan (Warsovan esikaupungin) itäpuolella neuvostojoukot ovat torjuneet menestyksellisesti vihollisen ilmavoimien ja hyökkäysvaunujen hyökkäykset.

SANDOMIR VALLATTU

Stalin ilmoitti päiväkäskyssään elokuun 18 päivän illalta, että Sandomirin kohdalla Puolassa Weikselin yli olivat saaneet Punaisen armeijan joukot valtasivat rynnäköllä Sandomirin kaupungin, saksalaisten puolustuksen tärkeän tukikohdan Weikselin länsirannalla.

SOTATOIMET RANSKASSA

Maihinnousu etelässä. — Liittoutuneiden joukot lähestyvät Pariisia. — 11 saksalaista divisioonaa täydellisesti saarrettu.

LIITTOUTUNEIDEN ESIKUNTA ILMOITTI ELOKUUN 17 PNÄ:

Vihollisen joukkojen maihinnousu eri kohdissa etelä-Ranskan rannikkoa on tapahtunut suunnitelman mukaan. Liittoutuneiden joukot jatkavat hyökkäystään pohjoista kohti. Vihollisen koko rannikkopuolustus on murrettu tehokkaalla ilmapommituksella ja tykkitulella me-

*

Amerikkalaiset joukot ovat pohjois-Ranskassa vallanneet Chartres-nimisen kaupungin (75 kilometriä Pariisista länteen) ja Orleansin (100 kilometriä Pariisin eteläpuolella) sekä Saint Malon satamakaupungin.

11 saksalaista divisioonaa on täydellisesti saarrettu Falaisen taskussa.

PROPAGANDAHUIJAREITTEN PÄIVÄN TEKSTI

Natsien oppi-isä ja „fyyreri" Adolf Hitler on kerran avomielisesti lausunut, että jos jotain valhetta toistetaan jatkuvasti päivästä päivään, niin ihmiset alkavat vähitellen tottua siihen ja uskoa sitä todeksi.

Suomen propagandajehut ovat ilmeisesti ottaneet tämän „fyyrerin" lauseen ylimmäksi toimintaohjeekseen. He luulevat, että jos Suomen kansalle ja Suomen armeijan sotilaille hoetaan joka päivä, pyhänä ja arkena, että se oli Neuvostoliitto, joka hyökkäsi Saksan ja Suomen kimppuun, että Neuvostoliitto haluaa riistää Suomen itsenäisyyden, hävittää suomalaiset maan pinnalta, tappaa miehet ja karkoittaa naiset ja lapset Siperiaan, niin kansa sulkee silmänsä tosiasioilta ja alkaa vähitellen uskoa propagandavalheisiin.

Juuri nämä propagandavalheet ovat jälleen etualalla Suomen virallisten propagandahuijareitten ohjelmistossa. Ei kulu sitä päivää, ettei niitä toitotettaisi aamusta iltaan radion ja lehdistön välityksellä, vieläpä joskus saarnastuoleistakin jumalansanalla höystettynä.

Aikomuksemme ei ole ryhtyä väittelemään noita tuulesta temmattuja ja ammattivalehtelijain keksimiä väitteitä vastaan. Kiinnitämme ainoastaan huomiota siihen, mikä seikka on pakottanut herrat propagandaviskaalit juuri tänä ajankohtana niin hanakasti tarttumaan tämänlaatuisiin propagandavalheisiin. Pääsyy on epäilemättä se, että tätä ennen käytetyt propagandavaltit ovat tulleet mitättömiksi. Nyt ei enää ketään saa-

(Jatkuu 2. siv.)

PROPAGANDAHUIJA-REITTEN . . .

(Jatkoa 1. siv.)

da uskomaan Saksan voittoon, sillä tietämättömimmillekin alkaa olla selviö, että natsi-Saksa pannaan nyt matalaksi. Nyt ei enää vedetä ketään huulesta uskottelemalla saksalaisen „pelastusarmeijan“ voivan auttaa Suomea, sillä kaikki huomaavat, että saksalaiset eivät kykene auttamaan edes itseään. Nyt ei ketään enää saada houkutelluksi tapattamaan itseään lupailemalla torpanmaita, päällysmiehenpaikkoja ja muita hyvyyksiä anastetuilta Neuvostoliiton alueilta, sillä jokainen ymmärtää, että „suur-suomalaisista“ valloitushaaveista tulee nyt loppu kerta kaikkiaan ja ainiaaksi. Hitlerin ja hänen apurinsa peli on pelattu.

Kun leijonankarjunta ei enää vetele, niin koetetaanpa viattoman uhrikaritsan määkimistä, tuumivat Suomen propagandahuijarit. Ääni on Jaakopin, mutta kädet lahtarin. Tarkoitus on sama kuin ennenkin — Suomen miesten tapattaminen sodassa Suomen säilyttämiseksi edelleenkin saksalaisten etumaastona.

Sama kuin ennenkin on myöskin suomalaisten sotilaitten pe-

PAKOLAISTULVA Suomesta Ruotsii lisääntyy

Ruotsalainen „Dagens Nyheter“ kertoo, että pimeiden öiden tultua on pakolaistulva Suomesta Ruotsiin Tornionjoen yli lisääntynyt. Suurin osa Ruotsiin saapuvista naisista on aikaisemmin paenneitten rintamamiesten vaimoja.

Lehti kertoo, että Ruotsiin paenneiden suomalaisten joukossa on kaksi tunnettua suomalaista urheilijaa, jotka ovat saa-

neet kultamitalej a olympialaisi sa kisoissa.

„Ny Dag“ kirjoittaa: „Haa tattelijamme on keskustellut K runassa äskettäin Suomes Ruotsiin paenneiden suomalai ten sotilaiden kanssa. Sotila kertoivat paenneensa Ruotsi sen vuoksi, että pitävät soda jatkamista täysin mielettömän He sanoivat tuhansien muide sotilaiden odottavan sopivaa t laisuutta seuratakseen heidä esimerkkiään“.

KAKSI HOOPOA LUTIA, jotka luottavat saksalaisten apuun

15. raskaan patteriston 1. patterin tykkimies **Oiva Rinne** kertoo:

„Rintamalla oli viime aikana raskasta aikaa. Pojat juttelivat, että mitenkähän tässä lopulta käy, kuka meistä jää henkiin ja kuka ei. Oltiin varmoja, että tässä leikissä nyt hävitään. Upseerit yrittivät kohottaa poikien

lastuksen tie: joukkotoiminta sodan lopettamiseksi, rintamalta karkaaminen ja sotavangiksi antautuminen.

moraalia väittäen, että Saks auttaa. Erikoisesti patterin pääl likkö luutnantti **Valmari** ja tu lenjohtojoukkueen johtaja luut nantti **Aali** kerskuivat Saksast saatavasta avusta. Miehistö vir naili näille selityksille ja vitsaili että mistäpä se Saksa kykene lähettämään meille apua, kun s on jo kolmatta vuotta itsekin oikonut linjojaan, eikä ol kyennyt saamaan niitä suoriks Muutamat sanoivatkin luutnan teille avoimesti, ettei saksmann kykene auttamaan muita kuin lottia“.

Mitä ulkomailla sanotaan

Suomen uudesta hallituksesta?

Sariomalehti „Pravdan“ kansainvälisessä katsauksessa elokuun 13 pltä sanotaan:

„Hallituksen vaihdosta Suomessa on liittoutuneiden ja puolueettomien maiden lehdistössä arvioitu hyvin pidättyvästi. Kaikille on selvää, että sekä presidentin että hallituksen vaihdos ovat johtuneet Saksan ja Suomen tappioista rintamalla, Suomen vallanpitäjien tuhoisasta politiikasta, joka on sotinut maan kansallisia etuja vastaan. Mutta vielä ei ole selvää, merkitseekö hallituksen muuttaminen politiikan muuttamista. Englantilainen aikakauslehti „Spectator“ kirjoittaa: „Saksalaisten joukkojen murskaamisen jälkeen kaikilla rintamilla, erikoisesti koilliselta lohkolla, on suunnan muutto Helsingissä tullut välttämättömämmäksi kuin milloinkaan ennen“. Lehti suhtautuu arvostelevasti uuden hallituksen kokoonpanoon huomauttaen, että „uusi pääministeri Hackzell on tunnettu opportunistisena asianajajana, joka oli huomattavasti saksalaismielinen silloin, kun saksalaiset olivat voitolla“.

Englannin tiedoitusministeriö korostaa myöskin, että „vastavaikutuksen hitaus Helsingissä pakottaa täkäläiset tarkkailijat olemaan varovaisia“ arvioidessaan uutta hallitusta ja sen mahdollista politiikkaa. „New York Times“ sanoo, että monet tarkkailijat, jotka tuntevat Suomen asioita, eivät ole tyytyväisiä uuden hallituksen kokoonpanoon.

Samanlaisesti, jos ei vielä kin arvostelevammin, on uuteen hallitukseen suhtauduttu Ruotsissa. „Morgontidningen“ kirjoittaa, että „uudelleen muodostetun Suomen hallituksen kokoonpano osoittaa tarkasti sen yhteyden vanhaan hallitukseen“. Lehden mielestä „entisen sotajan hallituksen linja tulee jatkumaan“.

Kuvaavaa on, että itse Suomessakin selostetaan uuden hallituksen kokoonpanoa pidättyväisesti. Niinpä „Helsingin Sanomat“ kirjoitti, että sovittelu-

tta muodostettu hallitus ei si näkemältä tyydytä ketään. ti kehoittaa odottamaan ja somaan, millaista politiikkaa kzellin hallitus tulee noudatmaan.

Eräät ruotsalaiset lehdet ovat mieltä, että hallituksen dos suoritettiin tarkoituk helpottaa hallitsevien pii luovimismahdollisuutta, sil kuten Helsingissä arvellaan, elä on aikaa“.

Tapahtumat kehittyvät nopammin kuin hallituspula Suossa ratkaistaan ja sen polika määritellään nykyisellä täin vastuunalaisella hetkellä. in viipymätön ja päättävä äero Saksasta voi pelastaa omen kansan siitä umpikujajohon Suomen hallitseva pula on sen saattanut“.

ko eversti Ekman hullu?

än haaveilee vieläkin „Suur-Suomesta“

prikaatin 3. pataljoonan komppanian sotamies Nikoljurin kertoo:

Perääntymisen aikaan luetmeille lehtinen, jonka oli ttanut prikaatin komentaja sti Ekman. Siinä sanottiin:

„Karjalan kannaksella joukmme oyat perääntyneet, senoksi on meidänkin nyt pelännyttävä. Ensi talvena me amme takaisin kaiken sen, itä nyt kesällä luovutetaan. alvella tulevat meidän poiamme seisomaan jälleen Karmäessä“.

ojat olivat mielissään petymisestä, mutta samalla yilivät Ekmannin typerille uille Karhumäen takaisinsaatavasta avusta. Kaikille oli selmisesta. Kaikille oli sel- että nyt lähdettiin Itä-Karmailta **viimeisen kerran**. se, lateliko eversti Ekman tyhmyyksiä omasta pääs- vai oliko hänelle pantu saksuhun ylempää, sieltä, sä on vuosikausia hihkuttu, minä en pistä miekkaani peen j.n.e.“.

„Saksa on hävinnyt sodan“,

sanoo sotamarsalkka Paulus

Kenraalisotamarsalkka Paulus, jonka johtama 330.000 miestä käsittävä armeija motitettiin, tuhottiin ja otettiin vangiksi Stalingradin luona, on antanut Saksan kansalle sekä Neuvostoliitossa sotavankina oleville saksalaisille upseereille ja sotamiehille seuraavan vetoomuksen:

„Stalingradin luona 6. armeija minun johdollani, Adolf Hitlerin käskyä seuraten, taisteli viimeiseen saakka siinä toivossa, että se itsensä uhraamalla hankkisi ylimmälle sodanjohdolle mahdollisuuden saattaa sodan sellaiseen päätökseen, joka ei olisi aivan epäedullinen Saksalle. Tämä toivo ei ole täyttynyt.

Viime aikojen tapahtumat ovat tehneet sodan jatkamisen Saksalle mielettömäksi verenvuodatukseksi. Punainen armeija etenee leveällä rintamalla ja on tullut valtakunnanrajalle Itä-Preussissa. Lännessä ovat amerikkalaiset ja englantilaiset murtaneet saksalaisten puolustuksen länsisiivellä ja etenevät avoimeen Ranskan maastoon. Saksalaisilla ei ole idässä eikä lännessä reservejä, jotka voisivat korjata tilanteen.

Vihollisen ylivoima ilmassa ja merellä on niin valtava, että se tekee tilanteen vieläkin toivottomammaksi. Saksa on hävinnyt sodan.

Tällaiseen tilanteeseen on Saksa joutunut huolimatta armeijansa ja koko kansan sankarillisuudesta, Adolf Hitlerin valtion- ja sodanjohdon syystä.

Tähän on lisättävä, että se tapa, jolla monet Hitlerin valtuutetut ovat käyttäytyneet väestöä kohtaan miehitetyllä alueella, täyttää jokaisen todellisen sotilaan ja jokaisen todellisen saksalaisen inholla, ja sen täytyy aiheuttaa koko maailmassa mitä raskaimpia moitteita meitä vastaan.

Jos ei Saksan kansa sanoudu itse irti näistä teoista, on sen kannettava niistä täysi vastuu.

Näin ollen minä pidän velvollisuutenani lausua koko Saksan kansalle ja sotavankeudessa oleville tovereilleni seuraavaa:

Saksan täytyy sanoutua irti Adolf Hitleristä ja muodostaa itselleen uusi valtionjohto, joka lopettaa sodan ja luo sellaiset olosuhteet, jotka tekevät meidän kansallemme mahdolliseksi elää edelleen ja ryhtyä rauhallisiin ja ystävällisiin suhteisiin meidän nykyisten vastustajiemme kanssa.

Moskova, elokuun 8 p. 1944.

Paulus
kenraalisotamarsalkka“.

Natsit teloittavat panttivankeja Tanskassa

Elokuun 9 pnä saksalaiset telottivat Kööpenhaminassa 11 tanskalaista, joita Gestapo oli pitänyt panttivankeina.

Tähän asti saksalaiset ovat julkaisseet tiedot tällaisista teloituksista suurin otsikoin, sillä saksalaiset viranomaiset laskivat täten peloittavansa tanskalaisia isänmaanystäviä. Nyt Tanskassa oleva hitleriläinen käskynhaltija Best on saanut käskyn suorittaa teloitukset mahdollisimman salaisesti ilmoittamatta niistä lehdissä.

LAKKO KÖÖPENHAMINASSA

Vastalauseeksi Gestapon suorittamaa 11 tanskalaisen murhaa vastaan ryhtyivät „Burmeister ja Wein“ yhtiön laivanrakennustyöläiset lakkoon elokuun 16 päivän aamuna. Lakkoon ovat yhtyneet useiden Kööpenhaminan tehtaiden työläiset ja toimitsijat.

Sotavankien elämästä Neuvostoliitossa

Stm. Johannes Torssonen työskentelee leirin metalliverstaalla viilarina.

* * *

Uimassa JR 44 poikia, jotka vänrikki Kaarlo Palmun johdolla antautuivat Punaisen armeijan vangeiksi.

Sotavangin kirje

Kenttätykistörykmentti 15
2. patteri.

2/KTR 15 sotilaille!

Olen täällä Neuvostoliiton vankileirillä ja voin erittäin hyvin. Antauduimme vangiksi korsusta nostamalla valkoisen pyyhkeliinan ylös. Tehkää tekin samalla tavalla sodan loppumisen jouduttamiseksi ja oman henkenne pelastamiseksi, sillä muuta mahdollisuutta ei teillä ole. Mitä pikemmin antaudutte, sitä välemmin tulee loppu tästä hirveästä verenvuodosta. Meitä oli kaksi upseeria ja kahdeksan miestä. Luutn. Martti Viitanen ja Risto Antikainen, alikersantit Eino Salakka ja Yrjö Rantala, sotamiehet Heikki Mustonen, Lehtovaara, Tuomisto ja Mikkola. Kaksi haavoittui ja ne vietiin heti sairaalaan.

Neuvostoliitossa 13 pv. kesäk.

Ylläolevien veljien puolesta.

Alik. **Eino Salakka.**

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisissä taisteluissa on otettu tuhansia sotavankeja. Sotatoimien alusta saakka olemme julkaisseet jatkuvasti heidän nimiään, mikäli sotavangit itse sitä haluavat ja mikäli lehtemme ahdas tila on suinkin sallinut. Tällä kertaa mainitsemme seuraavien sotavankien nimet:

Stm. Viljo Airaksinen Helsingistä (Kalevank. 27), stm. Jaakko Härkönen Sotkamosta, stm. Väinö Kolsi Haminasta, stm. Vilho Kattari Kortesjärveltä, alik. Otto Niemiaho Karstulasta, korpr. Heikki Forsell Lievestuoreelta, stm. Eino Stenholm Lapista, alik. Tuovi Lappalainen Pyhäjärveltä, alik. Matti Hohti Inkeroisista, korpr. Hugo Kaurio Vuoksenniskalta, stm. Frans Mäkinen Laitilasta, stm. Pentti Vänskä Ensosta, stm. Urho Mustikkamaa Lappajärveltä, stm. Yrjö Kekkonen Vääksystä, stm. Eino Huumarsalo Lappajärveltä, stm. Risto Nippala Ruovedeltä, stm. Aaro Pulli Valkealasta, kersantti Leo Ranne Merikarvialta, stm. Toivo Arponen Joutsenosta, stm. Martti Joukainen Vahvialasta, stm. Pentti Aalto Kuusankoskelta, stm. Kalervo Marttila Voikkaalta, korpr. Aleksanteri Salonen Leppäsyrjästä, stm. Matti Salonen Iitistä, stm. Valte Pihlajamäki Mouhijärveltä, stm. Eino Sihvonen Imatralta, stm. Viljo Hakala Vähästäkyröstä, stm. Erkki Vihonen Sääksmäeltä, stm. Vilho Venäläinen Anttolasta, stm. Juhani Hautamaa Jalasjärveltä, stm. Vilho Autio Myllykoskelta, korpr. Kauko Ahtervo Sauvosta, kersantti Toimi Sipola Nastolasta, stm. Matti Salonen Hauholta, stm. Kasper Hietala Kemiöstä, alik. Erkki Siirilä Ähtäristä, stm. Pentti Siirilä Nuijamaalta, alik. Aleksi Mäenpää Kurikasta, stm. Erkki Mäkinen Kuhmalahdelta, alik. Arvi Vesikko Pieksämäeltä, kersantti Vilho Hokkanen Leivonmäeltä, korpr. Heimo Kianstén Tampereelta, stm. Eero Lurmisto Karjalohjalta,

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

78 4 Tiistaina elokuun 22 pnä

NAINEN ARMEIJA ETENEE BALTIAN MAISSA

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa:

Elokuun 20—21 päivinä neuvostojoukot kehittivät sen hyökkäystään Tarton itä- ja eteläpuolella ja valtasivat yli 180 paikkakuntaa, joukossa **Vana-Kuste** (12 km Tarton eteläpuolella).

Sandomirin pohjoispuolella neuvostojoukot suorittivat loppuun niiden saarroksissa olleiden vihollisjoukkojen tuhoamisen, jotka eivät laskeneet aseitaan. Taistelualle on jäänyt 12 tuhatta vihollisen ruumista. On otettu 1.550 sotavankia.

SOTATOIMET RANSKASSA

Liittoutuneiden maihinnousujoukkojen ylipäällystön esikunta ilmoittaa:

Kartorengas saksalaisten joukkojen ympärille on yhä kiristymässä pohjois-Ranskassa.

Etelä-Ranskassa liittoutuneiden joukot ovat laajentaneet silmänpääasemaansa ja tulleet aivan Toulonin edustalle. Tällä rintamalohkolla on otettu vangiksi 12.000 saksalaista.

*

Liittoutuneiden joukot lähestyvät Versaillesia.

Tupakkatauko heinätöissä Neuvostoliiton sotavankileirillä. Vasemmalta oikealle: Veikko Kylmälä, Edward Huhtala, Yrjö Lehtinen, Leo Hirvelä ja Urho Vataja.

Oikeuden voitto

„Täällä on paljon sellaisia, jotka iloitsevat Punaisen armeijan voitoista".

Tällaisia lausuntoja sisältävät nyt hyvin monet niistä kirjeistä, joita suomalaiset sotilaat ja upseerit saavat omaisiltaan. Nämä kirjeet läpäisevät sensuurin, mikäli niiden lähettäjät eivät itse iloitse Punaisen armeijan voitoista.

Ei ole mitään ihmettelemistä siinä, että Suomessa kasvaa sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka iloitsevat Punaisen armeijan voitoista. Sota ei voi päättyä muulla tavalla kuin Punaisen armeijan ja sen liittolaisten täydelliseen voittoon. Jokaiselle rehelliselle ihmiselle on selvää, että tämä voitto ei tule olemaan ainoastaan voiman, vaan myöskin oikeuden voitto. Monet niistäkin, jotka sodan alusta kulkivat virran mukana eivätkä välittäneet siitä, oliko sota oikea tai väärä, alkavat nyt ymmärtää, että sota ei ole ainoastaan hävitty, vaan että se on myöskin rikollinen.

Tämä muutos kansan mielialoissa selittää sen epäilyttävän melun, jolla Suomen virallinen propaganda on nyt alkanut todistella, että Suomen armeija taistelee „oikean" ja „puhtaan" asian puolesta. Niin naurettavaa kuin se onkin, esitetään tämän röyhkeän väitteen todistukseksi se seikka, että Mannerheimin aatelisvaakunaan on kirjoitettu sanat: „Puhtaalla miekalla puhtaan asian puolesta".

Mutta mitkään „puhtaat" korusanat eivät voi muuttaa tosiasioita, jotka osoittavat, että mannerheimiläinen Suomi käy edelleenkin likaista, väärää ja rikollista sotaa. Sota aloitettiin yhdessä saksalaisten natsirosvo-

(Jatkuu 2. siv.)

Oikeuden voitto

(Jatkoa 1. siv.)

jen kanssa tarkoituksella anastaa Neuvosto-Karjala ja Inkerinmaa, hävittää Leningrad maan pinnalta. Suomen alueen läpi ja siis Suomen hallituksen myötävaikutuksella kulkivat nekin saksalaiset joukot, jotka pohjoisesta karkasivat Norjan kansan selkään.

Suomen armeija samoin kuin itse saksalaisetkin on kärsinyt raskaita tappioita. Täydellisen romahduksen hetki on lähellä. Mutta eivät saksalaiset fascistit enempää kuin Suomen vallanpitäjätkään ole tähän päivään saakka ilmoittaneet luopuvansa rosvopäämääristään, vaan jatkavat toivotonta vastarintaansa. Ei ole olemassa mitään merkkejä, jotka viittaisivat siihen, että Suomen vallanpitäjät ovat tehneet pesäeron Hitleristä. Suomen taholta käytävän sodan väärässä ja rikoksellisessa luonteessa ei ole tapahtunut mitään muutoksia.

Tämän vuoksi kaikilla rehellisillä ihmisillä on täysi syy iloita Punaisen armeijan ja sen liittolaisten voitoista samoin kuin saksalaisten ja heidän vasalliensa tappioista. Suomalaisilla sotilailla on täysi syy ja täysi mahdollisuus **jouduttaa** vararikkoutuneiden „Suur-Suomi"-seikkailijain tappiota karkaamalla joukolla rintamalta sekä antautumalla joukolla Punaisen armeijan sotavangeiksi.

Sotamarsalkka PAULUS,

joka antautui Punaisen armeijan vangiksi 330-tuhantisen murskatun armeijansa rippeiden mukana Stalingradin luona.

Äskettäin Paulus antoi Saksan kansalle ja armeijalle vetoomuksen, jossa toteaa Saksan hävinneen sodan ja kehoittaa koko Saksan kansaa sanoutumaan irti Adolf Hitleristä.

Kirjeitä kotoa

„Hymy on hyytynyt"

Jääkäri **Olavi Rasilaiselle**, Kpk 4163, kirjoittaa M. Lähteemäki Jurvasta:

„Kyllä vaan kaikki viittaa siihen, että on tosi kysymyksessä. Melkein on hymy hyytynyt nytkin taas Suomen kansalta. Voi, voi mitä aikoo tuo vihollinen".

Invaliidien kohtalo

Johannes Sinkkonen Järvenpäästä kirjoittaa eräälle tuttavalleen:

„Minäkin olen nyt siinä kunnossa, etten pysty enää entiseen ammattiini, kun on terveys otettu pois".

Toiset pelkäävät, toiset iloitsevat

Kers. **Väinö Ikäheimolle**, Kpk 7652, kirjoitetaan Kiteeltä:

„Täällä on ihmiset hyvin rauhattomia. Jokainen on pelossa ja toiset kai ilossa, että kun vihollinen voittaa ja tekee tuloa. Ei toiset kuuntele Suomen uutiskaan siksi, että ne ovat ropaalla".

„Joko Suomi jää mottiin"

Korpraali **Hannes Loijakselle** kirjoitetaan Ilomantsista:

„Koetahan tulla pois sieltä, etjä jää mottiin, vaikka jos vähänen Suomi jää mot-

„Työtätekevä ei pyydä muuta kuin rauhaa"

Sm. **Eero Lehtiselle** kirjoitetaan Nousiaisista:

„Siellä nyt jos koskaan moni saa saa uhrata itsensä toisten ten. Kun tavallinen työtätevä ja leipänsä hiellä saava ei pyydä kuin rauhaa".

„Pistä pää piiloon"

Sm. **K. Niemelälle**, 5 Kpk 7, kirjoitetaan Jyväskylästä:

„Kyllä saisi loppua kaikki tuo touhu, menee vaan niin jon hyviä poikia. Voi oikein vin ja pistä pää piiloon".

Kaikki on kauhuissaan

Samalle Niemelälle kirjoitetaan Mäntästä:

„Täällä kaikki on niin kauhussaan, kun joka päivä tulee ku kaatunut. Ensi sunnuntaina odotaan taas 7 poikaa".

Jälleen yksi saksalainen kenraali kehottaa taisteluun Hitleriä vastaan

73. saksalaisen jalkaväkidivisioonan entinen komentaja, kenraaliluutnantti, tohtori **Fritz Franek** ilmoittaa yhtyvänsä siihen vetoomukseen, jonka ovat antaneet Punaisen armeijan vangeiksi antautuneet itärintaman keskilohkolla toimineen armeijaryhmän 19 kenraalia, joukossa 5 armeijakunnan komentajaa: 27. armeijakunnan komentaja jalkaväenkenraali **Völkers**, 53. armeijakunnan komentaja jalkaväenkenraali **Gollwitzer**, 41. panssariarmeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti **Hoffmeister**, 12. armeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti **Müller** ja 35. armeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti, vapaaherra von **Lützow**.

Kenraaliluutnantti Franek sanoo vetoomuksessaan Saksan kenraaleille ja upseereille:

„Olen kahdeskymmenes keskilohkolla olevan armeijaryhmän kenraali, joka yhdyn vetoomukseen, ja olen varma, että vain päättävä taistelu Hitleriä ja hänen valtakomentoansa vastaan voi vapauttaa Saksan kansan ja Hitlerin orjuuttamat Euroopan kansat sorrosta ja mielivallasta sekä johtaa nopeasti sodan loppumiseen. Minä, samoin kuin muutkin kenraalit, olen valmis ottamaan osaa taisteluun Hitleriä ja hänen koplaansa vastaan.

Lopettakaa tämä mieletön sota! Hitler yrittää kaikin keinoin pitkittää sotaa. Siten hän voi vain hetkeksi lykätä tuhoansa. Hän on jo uhrannut miljoonia saksalaisia, kansan tervein ja elinkykyisin osa on nääntynyt veriin taistelukentillä. Pitäkseen armeijaa käsissään hänen on pakko tällä hetkellä enemmän kuin koskaan ennen turvautua SS-joukkioonsa ja tuomioistuimiin. Ne etsivät käsiinsä Hitleriin tyytymättömiä miehiä kenraalien ja upseerien joukosta ja vievät heidät hirtettäviksi. Mutta sillä ne eivät peloita Saksan kansaa eikä kenraaleitten ja upseeriston parhainta osaa, vaan yhdistävät vielä nopeammin taisteluun kaikki Hitler-vastaiset voimat.

Kenraalien, upseerien ja sotamiesten on aika käsittää, että jokainen päivä, jonka Hitler ja hänen joukkionsa ovat vallassa, johtaa uusiin mielettömiin uhrauksiin.

Kehoitan sen vuoksi päättävään toimintaan!

Taistelu Hitleriä vastaan on taistelua Saksan kansan ja Hitlerin orjuuttamien Euroopan kansojen vapautuksen puolesta.

Tohtori FRANEK, kenraaliluutnantti, 73. jalkaväkidivisioonan komentaja".

Propagandahuiputus

Suomen armeijassa

Olemme julkaisseet jatkuvasti otteita Suomen armeijan päämajan ja alempien komentoportaiden ohjeista propagandan harjoittamisesta sotilaiden keskuudessa. Kaikki nämä ohjeet alkavat tavallisesti varoituksella: **„Ainoastaan upseereille!"** Niitä kielletään jyrkästi antamasta sotamiesten luettavaksi.

Tällä kertaa esitämme eräitä valaisevia tietoja **propagandahuiputuksen „tekniikasta"**, sellaisena kuin se paljastuu mainituista salaisista ohjeista. Pääsääntö, jota alituisesti toistetaan, on se, että propaganda on koetettava järjestää niin ovelasti, että sotamiehet eivät huomaisi sitä propagandaksi.

Kenraaliluutnantti **H. Öhquist** vahvisti syyskuun 7 pnä 1942 Kannaksen ryhmän upseereita varten ohjeen: „Rintamajoukkojen sodanaikaisesta valistustyöstä". Siinä sanotaan m.m., että propagandaa harjoittava upseeri „ei saa pitää paatoksellisia puheita", vaan täytyy hänen sanoa sanottavansa **„ikäänkuin** omana yksityisenä mielipiteenään". Toisin sanoen hänen täytyy pelkurimaisesti salata se, että hän puhuu käskystä.

Kenraalien propagandaohjeet osoittavat virallisesti vääräksi sen luulon, että propagandaa eivät harjoita muut kuin n.s. valistusupseerit. Se on kaikkien upseerien, etenkin yksikköjen päälliköiden, suoranainen **virkavelvollisuus.**

5. divisioonan komentajan, **kenraalimajuri Tapolan** salaisessa päiväkäskyssä huhtikuun 4 päivältä 1943 (joka oikeastaan on vain kopio päämajan vastaavista ohjeista) käsketään yksiköiden päälliköitä käyttämään alijohtajiaan ja sotamiehiä **äänitorvinaan.** Tapola käskee järjestämään erikoisia salaisia keskustelutilaisuuksia, joihin kutsutaan mies joka korsusta. Näille pannaan suuhun sanat, joita heidän on sitten kerrattava korsuissa „ikäänkuin omana mielipiteenään". Erittäin tärkeänä Tapola pitää sitä, että upseerien äänitorvena esiintyy joka kerta **eri mies.** Tapola opettaa:

> „Näin vältytään antamasta asialle liiaksi propagandan tuntua eikä kukaan joudu leimatuksi päällikön äänitorveksi".

Propagandabulvaaneina käytetään myöskin n.s. kotirintaman

ajelystöjä, joiden pitää puhua niin, mitä valistusupseeri käskee tietysti **„ikäänkuin** omana mielipiteenään".

Kuten näkyy, tuottaa propagandajehuina toimiville kenraaleille kaikkein suurinta päänvaivaa kaikenlaisten kierien **vertaamistemppujen** keksiminen. Mikä syy pakottaa päämajan käyttämään propagandatavansa noin **pelkurimaisella** tavalla, kaikenlaisten bulvaanien nimityksellä? Mikseivät herrat kenraalit ja upseerit uskalla itse astua reilusti miesten eteen ja sanoa, että tämä on päämajan käsky. Miksi sitä pidetään niin arkaluontoisen suurena „sotasalaisuutena"?

Vastausta ei ole vaikea löytää. Järjestäessään tuollaisen „uuden pörssin" propagandanlevittämiseksi, päämaja tulee samalla myöntäneeksi, että sen propaganda on **valhepropagandaa.** Päämajan propagandahuijarit tietävät, että valheella on lyhyet jäljet. He laskeskelevat näin: Mitäpä siitä, vaikka joku kotirintaman äijä, kessu tai vaikkapa vänskikin saadaan valheesta kiinni. Voidaanhan seuraavan propagandavalheen liikkeelle laskemiseksi käyttää taas uutta bulvaania. Tällä tavoin säilyy korkeitten propagandahuijareitten maine.

Näin se propagandahuiputus on masinoitu Suomen armeijassa. Tämän tietäen ei luulisi olevan vaikea huomata, että kaikki ne tyypit, jotka nytkin „omina mielipiteinään" koettavat uskotella, että Saksa ei vielä ole hävinnyt sotaansa tai että Suomi käy sotaa „vapautensa" ja „itsenäisyytensä" puolesta, ovat **propagandahuijareitten äänitorvia.**

Suomalaisia sotavankeja Neuvostoliitossa

Vasemmalta oikealle: stm. Nestor Jääskeläinen, 7. erill. raj. patl., stm. Toimi Nylander ja stm. Kalervo Tapola, Virkkusen patl.

Kirjeitä kotiin

Rouva Kaarina Jalava
Viiala as. Salovaaran
luona.

Rakas Kaija!

Kirjoitan sinulle sotavankeudesta. Oloni täällä ei ole sellaista mitä minulle on pienestä lapsesta saakka sanottu ja päntätty päähän, vaan päin vastoin. En usko, että Suomessa sotavangeilla on kohtelu näin hyvä. Täällä sain valita itselleni ammatin, mitä olin rauhan aikana tehnyt. Kun saat tiedon minusta, voit olla rauhassa suhteeni.

Kaino.

Alik. Kaino Jalava,
5 Kpk 5830, Viestijoukkue.

*

Emäntä Anna Koski
Somero, Hirsjärvi.

Parhaimmat terveiseni täältä Neuvostoliitosta, jossa nyt olen. Olette kai jo luulleet, että olen mennyttä miestä, kun ei ole kirjettä kuulunut. Kyllä se aika täällä menee niin kauan kuin sota loppuu. No enpä nyt muuta. Siispä vain näkemiin.

Sotamies Kaarlo Koski
H.R.R.

Rouva Helvi Koskinen
Pori 3. Kivenhakkaajank. 34.

Sisko hyvä!

Olet varmasti ollut levoton, kun et ole kuullut minusta mitään. Sain tilaisuuden kirjoittaa. Vangiksi jouduin heinäkuun 16 päivänä. Täällä minulla ei ole nyt mitään hätää. Kohtelu on ollut koko ajan hyvää ja ruokaa riittävästi. Voit olla rauhallinen minun kohtaloni suhteen. Kun nyt kirjoitat isälle, niin kerro hänelle nämä samat mitkä sinulle kirjoitin. Jos Eelis on jo päässyt vankilasta, niin ilmoita myös hänelle ja muille sukulaisille ja tuttaville, ettei minulla ole mitään hätää. Sano Ailille, että jos hän jaksaa odottaa minua niin kauan kun palaan täältä, niin silloin heti pyydän häntä vaimokseni ja voimme aloittaa yhteisen elämämme onnellisissa merkeissä. Monin rakkain lämpimin terveisin, veljesi

Oiva.

Stm. Oiva Rinne,
5 Kpk 2597.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Julkaisemme jatkuvasti äskeisissä taisteluissa otettujen sotavankien nimiä heidän pyynnöstään. Käytettävissämme olevista useisiin tuhansiin nousevista luetteloista mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Stm. Eino Rauman Jalasjärveltä, kersantti Vilho Rentola Pukkilasta, stm. Erkki Kuparinen Helsingistä (Kivenhakkaajank. 4), kersantti Reino Lassila Voikkaalta, stm. Veikko Ryytteri Helsingistä (Munkkisaarenk. 16), korpraali Vilho Lanka Utistа, korpraali Vilho Törnquist Helsingistä (Porthaninк. 9), stm. Runo Jalonen Nokialta, stm. Toivo Muukkonen Porista, stm. Sulo Peltonen Jämsänkoskelta, stm. Toivo Stenberg Karkkilasta, stm. Toivo Vanhamäki Töysästä, alik. Edvard Haavasniemi Salosta, korpr. Onni Pikkumäki Kauhavalta, stm. Iikka Kurtti Kuusamosta, stm. Pentti Hanhike Vihdistä, kersantti Valter Karjalainen Valkjärveltä, stm. Aarno Laine Leppäkoskelta, stm. Toivo Viertomaa Teuvalta, stm. Eero Järvenpää Isoltajoelta, stm. Heikki Räisänen Helsingistä, (Limingantie 84), stm. Ahti Tammela Huittisista, stm. Onni Hytti Inkeroisista, stm. Eino Hilvo Juupajoelta, stm. Sulo Itkonen Karttulasta, stm. Otto Niemeläinen Tuupovaarasta, stm. Toivo Lahtinen Asikkalasta, stm. Nestor Hyyryläinen Mäntyharjulta, alik. Matti Kopra Kirvultа, stm. Martti Viitanen Ruovedeltä, stm. Martti Toivonen Kuopiosta, stm. Martti Vitikainen Mikkelistä, stm. Vilho Kurkela Loimaalta, stm. Kauko Tynys Taavetista, korpraali Aaro Liimatainen Saarijärveltä, stm. Väinö Uitopuro Lauritsalasta, stm. Pertti Nikulainen Tainionkoskelta, stm. Arvo Uunaslahti Länkipohjasta, stm. Urpo Latvala Voltista, stm. Veikko Saarelainen Remppalasta, stm. Antti Partanen Sulkavalta, stm. Mauno Jauhiainen Valkealasta, stm. Hugo Hakajoki Nastolasta.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 79 44 — RINTAMALEHTI — Perjantaina elokuun 25 pnä

Romanian vastarinta luhistuu

UNAINEN ARMEIJA VALLANNUT
ssyn, Kishinevin ja 9 muuta kaupunkia

Punainen armeija on uudistanut hyökkäyksensä Romaniassa ja Bessarabiassa (Moldaviassa), murtanut saksalais-romanialaisten joukkojen rintaman kahdessa kohdassa sekä vallannut kahden päivän aikana, 22 ja 23 elokuuta, kaupungit **Jassy, Tyrgu-Frumos, Ugnen, Bendery, Bielgorod** (Akkerman) ja **Vaslui.**

Elokuun 24 pnä Punaisen armeijan joukot valtasivat ennäköllä Moldavian Neuvostotasavallan pääkaupungin **Kishinevin** ja lyötyään hajalle Jassyn eteläpuolella toimineen vihollisen armeijaryhmän, valtasivat kaupungit **Roman, Bakeu, Byrlad** ja **Husi,** sotilaallisesti tärkeät vihollisen tukikohdat, jotka suojasivat teitä Romanian keskeisimpiin osiin.

*

Krakovan suunnalla etelä-Puolassa Punaisen armeijan joukot valtasivat elokuun 23 päivänä rynnäköllä **Dembican** kaupungin, suuren lentokoneteollisuuskeskuksen ja tärkeän huoltoteiden solmun.

*

Elokuun 22 päivänä neuvostojoukot katkaisivat Talinnan—Riian rautatien **Tarton** ja **Valgan** välillä Virossa. Elokuun 23 päivänä ne jatkoivat hyökkäystään ja valtasivat **Reolan, Uhtin** ja **Aijamaan** asemat.

PARIISIN KAPINA

Ranskan kotimaanjoukkojen komentaja, kenraali König tiedoitti, että elokuun 19 päivän aamulla Kansallinen vastarinnan neuvosto ja Pariisin vapauttamisvaliokunta antoivat Ranskan Kansallisen Vapautuskomitean edustajain suostumuksella kehoituksen kapinaan Pariisissa ja sen alueella. Ranskan kotimaanjoukot, 20.000 aseistettua miestä, ryhtyivät toimintaan monisatatuhantisen aseistamattoman isänmaanystävien joukon tukemana. Pariisin poliisi, joka jo aikaisemmin oli ryhtynyt lakkoon, valtasi poliisilaitoksen ja Cité de Paris saaren (kaupungin hallinnollisen keskuksen) muuttaen ne linnoituksiksi, joihin kilpistyivät kaikki saksalaisten hyökkäykset.

Viimeisten tietojen mukaan suurin osa Pariisia on kapinallisten hallussa.

Totuuden pelko

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä olemme jatkuvasti julkaisseet heidän kirjeitään ja pyytäneet lukijoitamme toimittamaan ne edelleen heidän omaisilleen. Tuhannet sotavangit ovat myöskin lähettäneet terveisiään kenttäkaiuttimien, radion ja lentolehtisten välityksellä, saattaakseen ne nopeasti omaistensa ja tuttaviensa tietoon.

Tätäpä iloa eivät haluaisi sallia kansalle Suomen armeijan viskaalit. Niinpä 15. prikaatin esikunnan salaisessa „valistusohjeessa“ N:o 2/44 tämän vuoden tammikuun 27 päivältä, jonka ovat allekirjoittaneet esikuntapäällikkö, everstiluutnantti **O. Heitto** ja „valistusupseeri“, vänrikki **H. Jartti,** jyrkästi kielletään miehistöä lähettämästä sotavankien terveisiä ja kirjeitä heidän omaisilleen.

Sellainen sotavangin kirje, jossa ei ole sanottu mitään muuta kuin että „mies voi hyvin ja palaa sodan jälkeen terveenä kotiin“, leimataan mainitussa kirjelmässä „maanpetokselliseksi toiminnaksi“, jota muka harjoitetaan „vakoilutarkoituksessa“.

Jokainen ymmärtää, että „vakoilusta“ puhuminen tässä tapauksessa on hyvin typerästi keksitty veruke. Koko juttu on siinä, että herrat viskaalit pel-

(Jatkuu 2. siv.)

Totuuden pelko

(Jatkoa 1. siv.)

käävät tietojen leviämistä Neuvostoliitossa olevien sotavankien elämästä ja siksi ne yrittävät pelottelemalla estää sotavankien terveisten toimittamista heidän omaisilleen.

Sotilaat! Älkää antako „valistusupseerien“ typerän pelottelun vaikuttaa itseenne. Lähettäkää rohkeasti sotavankien terveiset perille! Siten te autatte sotavangeiksi joutuneita tovereitanne ja tuotatte suurta mielihyvää heidän omaisilleen ja tuttavilleen.

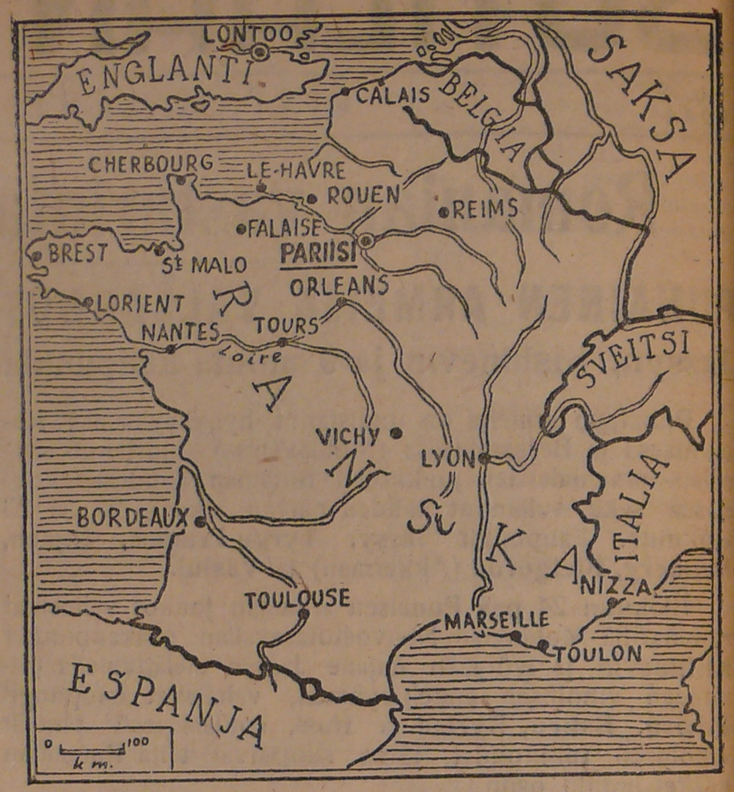
Saksalaiset sotilaat kapinoivat Tanskassa

Ruotsalainen „Aftontidningen“ kertoo: „Elokuun 15 päivää vasten yöllä, kun saksalainen sotilasjuna lähti eräästä Jyllannin kaupungista, osa sotilaita teki kapinan. Asemalla syntyi laukausten vaihtoa, jolloin useat sotilaat saivat surmansa tahi haavoittuivat. Karkuruus saksalaisista joukoista Jyllannissa on viime aikoina huomattavasti lisääntynyt“.

Hitlerin päämajassa

TAISTELUT RANSKASSA

Falaisen motti on selvitetty. Belgialaiset ja hollantilaiset joukot lähestyvät **Le Havrea.** Englantilais-amerikkalaiset joukot jatkavat Pariisin saartamista. Etelässä liittoutuneiden joukot ovat astuneet **Touloniin** ja **Marseilleen** sekä **Grenobleen** (140 mailia pohjoiseen maihinnousupaikalta etelä-Ranskassa).

Ranskan kotimaanjoukot ovat etelässä vapauttaneet useita kaupunkeja, mm. **Toulousen.** Amerikkalaisten tietojen mukaan liittoutuneiden joukot tekivät uuden maihinnousun **Bordeauxin** eteläpuolelle elokuun 23 päivänä.

Elokuun 24 pnä on vapautettu **Bordeaux** ja **Lyon.**

NARVAN EDUSTALLA

upotettu 4 saksalaista hävittäjälaivaa

Neuvostoliiton Itämeren laivasto on upottanut Narvan lahdessa neljä saksalaista hävittäjälaivaa, joiden kantavuus on 1.200 tonnia kunkin. Hävittäjälaivojen miehistö on joko tuhoutunut tahi otettu vangiksi. Neuvostolaivat pelastivat merestä 107 saksalaista matruusia ja upseeria. Vangittujen joukossa on 6. saksalaisen hävittäjälaivueen komentaja, korvettikapteeni Kopenhagen.

Upotetut hävittäjät oli rakennettu vuosina 1942—1943 ja kuuluivat kaikkein uudenaikaisimpiin. Niiden kulkunopeus oli 34 solmua (yli 60 kilometriä) tunnissa. Jokaisella niistä oli seuraava aseistus: neljä 105 mm tykkiä, kaksi 37 mm pikatykkiä, kolme 22 mm tykkiä ja kuusi torpeedokoneistoa. Jokaisen laivan miehistöön kuului 190 miestä.

OJAT ASIALLA

Valtari „kunnostau- " propagandahuijarina

rra Mika Valtari, joka ai- an luuli olevansa oikea kir- , on nyttemmin itsekin tul- uomaamaan, että tuo luulo lut „suuri illusio“, koskapa alkkautunut aivan tavalli- propagandahuijariksi. Viime a on suomalaiselle yleisölle tetty tämän „kirjailijan“ se- nää kuunnelmaa, jossa mah- imman kömpelössä muodos- itetään Suomen sotapropa- n viimeisimmät iskelmät. aloustöihin mielistynyt lo- va kaupunkilaisneitonen ja sotahullu sulhasensa koh- t toisensa erään suurtalolli- pellon pientareella. Heidän ään syntyy — tietysti — ava keskustelu:

inäkö täällä, Eero! ja minä luulin sinun olevan venä- n vankina, niin on vihollis- adio ilmoittanut“.

aikkea sinäkin uskot, niin sti eivät asiat sentään ole“. ten jokainen huomaa, ei Mika Valtarin „taide“ ole a kuin sitä samaa häpeä- tä sotapropagandaa, jota aikoina on esittänyt mil- Jahvetti, milloin Vaasan koo, milloin joku muu pro- dahuijari. Tällä kertaa on pantu asialle. Tarkoitus lehdella olemattomaksi se sia, että viime aikojen tais- sa tuhannet suomalaiset at ovat pelastaneet hen- antautumalla Punaisen ar- n vangeiksi.

ka Valtarin tapaiset lahtari- illijat ja muut propaganda- telijat eivät tökeröillä se- ksillaan saa aikaan muuta sen, että mielenkiinto Neu- liiton radion ja mu den tie- svälineiden kautta lähetet- sotavankien terveisiä koh- kasvaa. Mika Valtarit ovat tapauksessa niitä, jotka vat pahaa, mutta saavat ai- hyvää.

unnelkaa siis Neuvostoliit- radiolähetyksiä! Lukekaa isen armeijan puolelta tul- lentolehtisiä! Niistä saatte , kuka on sotavankina ja n he voivat.

Sotavankien kirjeitä

Rouva Hilda Kivi
Turku 2, Kaarla N:o 2.

Äiti hyvä!

Terveiseni teille kaikille kotiin Eilille, Einarille, Einolle ja myös kaikille tuttaville täältä Venäjältä. Jouduin vangiksi Uudellakirkolla ja olen vain hyvilläni, että näin kävi. Ruokaa saa tarpeeksi, eikä ole tovereistakaan puutetta, sillä meitä on täällä monta tuhatta miestä. Toivon, että olette voineet siellä kotona yhtä hyvin kuin minä täällä. Jos ei Einari ole vielä joutunut armeijan rulliin, niin hänen olisi myös parasta liittyä metsäkaartiin, sillä on aivan turha uhrata henkeään sellaisen hallituksen puolesta, joka ei huolehdi oman kansan hyvinvoinnista, vaan tekee kaikkensa saadakseen kansan mahdollisimman kurjaan tilaan ja käy sotaa vain natsi-Saksan hyväksi.

Terveisin Elis.

Korpr. Elis Kivi,
3:sta erillisestä prikaatista.

Maanviljelijä Kalle Tapola
Jokioinen, Luodesuo,

Isälle!

Monet tuhannet terveiset täältä Neuvostoliitosta. Kirjoittamiseen minulla ei ollut tilaisuutta rintamalla, kun aina olimme etulinjassa mitä hirvittävimmässä kranaattisateessa. Nyt on minun suurin toiveni toteutunut, kun sain tilaisuuden jäädä Punaisen armeijan vangiksi. Sota minun kohdaltani on nyt ohi ja kärsimykset samalla. Toivottavasti minun ei enää koskaan tarvitse kantaa asetta saksalaisten palkkarenkinä. Minä en voi löytää sanoja, joilla toisin ilmi rajattoman iloni siitä, että minä nyt olen täällä ja varmasti sinäkin isä tulet iloiseksi, kun saat tietää, että olen täysin terveenä.

Toivon pikaista näkemistä.

Poikasi
Kalervo.

Stm. Kalervo Tapola,
5 Kpk 2233.

Mistä hyvästä

Mannerheim ja Heinrichs saivat saksalaiset prenikat?

Keitel, yksi niistä saksalaisista sotamarsalkoista, jotka Hitler on jättänyt hirttämättä, kävi äskettäin „vierailulla“ Mannerheimin päämajassa ja „fyyrerinsä“ nimessä ojensi Mannerheimille ja kenraali Heinrichsille saksalaiset kunniamerkit.

Mistä hyvästä? Kun Keitelin ja Mannerheimin välillä käytyjen neuvottelujen sisältö pidetään viisusti salassa, on maailmassa alettu arvailla, mistä johtui Keitelin „vierailu“ sekä „fyyrerin“ hellä huolenpito Mannerheimin prenikkahimon tyydyttämisestä.

Eräät arvelevat, että ne tammenlehvät, jotka Mannerheim sai rautaristiinsä, on tarkoitettu sen avun korvikkeeksi, jota Suomelle aikoinaan niin auliisti Saksasta luvattiin.

Toiset taas ajattelevat, että Hitler palkitsi Mannerheimin siitä, että tämä herra ilmeisesti tahtoo jäädä viimeiseksi natsien hukkuvaan laivaan.

Oli miten oli, niin paljon kun maailmassa nykyään tapahtuukin muutoksia, yksi seikka on pysynyt muuttumattomana: Mannerheim ja hänen kenraalinsa saavat entiseen tapaan saksalaisia prenikoita siitä hyvästä, että entiseen tapaan jatkavat Suomen miesten tapattamista Hitlerin hävityssä sodassa.

Sotavankileiriltä

Leirin puutarhassa ovat marjat jo kypsiä. Vasemmalla alikersantti Leo Hirvelä RTR 13 T-komppaniasta, oikealla stm. Urho Vataja JR 56 1. patl. 3. komppaniasta syömässä marjoja.

SOTAVANKEUS ON PELASTUS

Neuvostoliiton hallitus noudattaa tarkoin kaikkia kansainvälisiä sääntöjä sotavankeihin nähden. **Kaikki** sotavangit majoitetaan leudossa ilmastossa sijaitseville leireille. He saavat kolme kertaa päivässä keittoruokaa, vähintään 600 gr. leipää, vihanneksia, perunoita, rasvaa, lihaa, kalaa, sokeria, teetä ja tupakkaa sekä pätevän lääkärinhoidon.

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne Suomen armeijan sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. He saavat erikoisen henkilötodistuksen, jonka perusteella heille myönnetään Punaisen armeijan päällystön säätämät seuraavat etuisuudet:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat erittäin suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammattityön valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan päätyttyä.

Sotavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan

KUKA ON SOTAVANKINA?

Julkaisemme jatkuvasti ä keisissä taisteluissa otettuje sotavankien nimiä heidä pyynnöstään. Tällä kerta mainitsemme seuraavat nime

Stm. Tauno Laitinen Tampe reelta, stm. Väinö Vuoksel Lappeenrannasta, stm. Kalev Hännikäinen Sakkolasta, stm Veikko Vuori Ylihärmästä kersantti Oiva Tammela Ylista rosta, korpraali Matti Aaltone Tampereelta, stm. Niilo Tikk Savitaipaleelta, stm. Pentti Ve kurimäki Multialta, stm. Erkk Tallqvist Heinolasta, stm. Ein Virta Humppilasta, stm. Kall Häyrynen Luhangasta, luutnant ti Yrjö Härmä Kokemäeltä alik. Veikko Saarinen Peräseinä joelta, stm. Kaino Lehtimäk Turusta, korpraali Onni Tenttul Virtalahdelta, stm. Eero Vihe niö Isoltajoelta, stm. Heikk Muukkonen Kesälahdelta, stm Taino Kaski Kurikasta, stm Reino Porokuokka Hovinmaalta korpraali Armas Kuitunen Hu vensalmelta, stm. Aaro Saitse Parikkalasta, korpraali Matti Ka desoja Kauhavalta, stm. Väin Virtanen Nastolasta, stm. Mik ko Jolkin Varkaudesta, korpraal Niilo Romo Haukivuorelta, stm Usko Mäkinen Längelmäeltä stm. Helge Ruohonen Taivas salosta, stm. Armas Pietil Tyrvännöltä, kersantti Väin Lumijärvi Oulusta, kersantt Eino Valtola Honkilahdelta kersantti Abraham Juvala Ka lantista, alik. Urpo Vuorenjär Pieksämäeltä, alik. Bertel Gädd vik Sidebystä, korpraali Vikto Rönnberg Petalaksista, korpraa Armas Vaisto Turusta, korpraa Eino Välimäki Ilmajoelta, korp raali Paavo Mäkinen Turust stm. Aale Hunberg Forssast stm. Matti Puntanen Nurmost stm. Toivo Jämsä Kellost stm. Eino Laine Turusta, stm Martti Josefsson Lahdesta, stm Reino Manninen Lahdesta, stm Yrjö Vainio Otavalta, stm. Oiv Huntu Honkilahdelta, stm Aatto Paananen Saarijärvelt stm. Arvo Ikävalko Lauritsa lasta.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 80 44 RINTAMALEHTI Maanantaina elokuun 28 pnä

Romania sodassa Saksaa vastaan

RATKAISEVAT TAPAHTUMAT

Neuvostoliiton Ulkoasiain kansankomissariaattiin saapuneiden tietojen mukaan Bukarest on luovuttanut kenraali Sanatescun muodostaman Romanian uuden hallituksen käsissä. Saksan sotilasvoimat ja käyvät taistelua Romanian kuninkaan antaman julistuksen jälkeen Bukarestissa on olleet myrskyisiä mielenosoituksia kenraali Sanatescun hallituksen kunniaksi. Neuvostohallituksen lausunto, joka julkaistiin elokuun 25 päivänä vastaisena yönä, otettiin Romaniassa vastaan suurella innostuksella.

Saksalaiset tulittavat Bukarestia ilmatorjuntatykeillä, kun niillä ei ollut täällä muuta tykistöä, sekä pommittavat ilmasta Romanian armialuetta. Transsylvaniassa saksalaiset ja unkarilaiset rakentavat kuumeisella kiireellä puolustuslaitteita. Romanialaiset ovat päättäneet haltuunsa Karpaattien rintamansolat ja käyvät taistelua saksalaisia vastaan, jotka peräänty-vät Neuvostoliiton—Saksan rajalta länteen. On saapunut tietoja, että saksalaiset yrittävät muodostaa nukke-„hallitusta“ Romaniaan fascistisen „Rautakaartin“ päämiehen Horia Siman johdolla.

Elokuun 25 päivänä Romanian Ankaran lähettiläs Creceanu kävi Romanian kuninkaan ja uuden hallituksen pääministerin kenraali Sanatescun toimeksiannosta Neuvostoliiton Ankaran lähettilään Vinogradovin luona ja jätti hänelle nootin, jossa Romanian hallitus ilmoittaa neuvostohallitukselle, että Romanian kuningas on erottanut marsalkka Antonescun hallituksen tehtävistään ja määrännyt ministerineuvoston puheenjohtajaksi kenraali Sanatescun. Nootissa sanotaan, että uusi hallitus on kansallinen liitto, johon kuuluu kansallis-demokraattiseen liittoutumaan kuuluvan neljän poliittisen puolueen johtajat: Maniu, Bratianu, Lukretius Patruscanu ja Petrescu. Uusi hallitus, sanotaan nootissa edelleen, on päättänyt viipymättä solmia aselevon ja ryhtyä maan kaikkien voimien avulla kaikkien Romanian alueella olevien saksalaisten täydelliseen karkoittamiseen.

NEUVOSTOLIITON ULKOASIAIN KANSANKOMISSARIAATIN LAUSUNTO

Romanian tapahtumain johdosta Neuvostohallitus katsoo velvolliseksi vahvistaa tämän vuoden huhtikuussa antamansa lausunnon, että Neuvostoliiton miehitys ei ole omiaan itselleen mitään osaa Romaniassa vallitsevaan yhteiskuntajärjestelmää eikä millään tavoin rajoittaa Romanian itsenäisyyttä. Päinvastoin Neuvostohallitus pitää välttämättömänä palauttaa yhdessä romanialaisten kanssa Romanian itsenäisyyden vapauttamalla Romanian saksalais-fascistisesta ikeestä.

Neuvostoliiton korkein sotilasjohto on sitä mieltä, että jos romanialaiset joukot lopettavat sotatoimet Punaista armeijaa vastaan ja jos ne lupautuvat käsi

(Jatkuu 2. siv.)

ASELEVON EHDOT

Huhtikuun 12 päivänä 1944 neuvostohallitus esitti marsalkka Antonescun hallitukselle seuraavat kuusi aselevon ehtoa Romanialle:

1. Välien rikkominen saksalaisten kanssa ja Romanian joukkojen taistelu yhdessä liittoutuneiden, siis myöskin Punaisen armeijan joukkojen kanssa saksalaisia vastaan Romanian itsenäisyyden ja suvereniteetin palauttamiseksi.

2. Neuvostoliiton ja Romanian rajan ennalleen palauttaminen vuoden 1940 sopimuksen mukaiseksi.

3. Niiden vahinkojen korvaaminen, jotka Romania on aiheuttanut Neuvostoliitolle sotatoimilla ja neuvostoalueen miehityksellä.

4. Kaikkien neuvostoliittolaisten ja liittoutuneihin kuuluvien sotavankien ja internoitujen palauttaminen.

5. Vapaan liikkumismahdollisuuden turvaaminen neuvostojoukoille samoin kuin muillekin liittoutuneiden joukoille Romanian alueella mihin suuntaan hyvänsä, jos sotatilanne sitä vaatii, ja on Romanian hallituksen edistettävä sitä kaikin keinoin liikennevälineillään niin maalla ja vedessä kuin ilmassakin.

6. Neuvostohallituksen suostumus Transsylvaniaa koskevan Wienin sopimuksen purkamiseen sekä avunanto Transsylvanian vapauttamiseksi.

Romanian entinen, marsalkka Antonescun hallitus hylkäsi nämä ehdot.

Romanian kuningas Mikael ja kenraali Sanatescun uusi hallitus ovat ilmoittaneet hyväksyvänsä nämä ehdot.

(Tass)

Neuvostoliiton . . .

(Jatkoa 1. siv.)

kädessä Punaisen armeijan kanssa käymään vapautussotaa saksalaisia vastaan Romanian itsenäisyyden puolesta tahi unkarilaisia vastaan Transsylvanian vapauttamisen puolesta, niin Punainen armeija ei tule riisumaan niitä aseista, vaan säilyttää täydellisesti niiden koko aseistuksen ja auttaa niitä kaikin keinoin täyttämään tämän kunniakkaan tehtävän.

Punainen armeija voi kuitenkin lopettaa sotatoimet Romanian alueella vasta sen jälkeen, kun Romaniassa on hävitetty saksalaiset joukot, jotka sortavat ja orjuuttavat Romanian kansaa.

Romanialaisten joukkojen apu Punaiselle armeijalle saksalaisten joukkojen hävittämiseksi on ainoa keino sotatoimien pikaiseksi lopettamiseksi Romanian alueella ja aselevon solmimiseksi Romanian ja liittoutuneiden välillä.

Tilanne Bulgariassa

Elokuun 26 päivänä Bulgarian ulkoasiainministeri Draganov teki Bulgariassa olevalle Neuvostoliiton asiainhoitajalle Kirsanoville Bulgarian hallituksen nimessä ilmoituksen, että Bulgarian hallitus on tehnyt päätöksen Bulgarian täydellisestä puolueettomuudesta. Bulgarian ulkoasiain ministeri Draganov ilmoitti, että jos Romaniassa olevat saksalaiset joukot tulevat astumaan Bulgarian alueelle, niin ne riisutaan aseista ja niiden suhteen tullaan menettelemään Haagin sopimuksen mukaisesti. Mitä tulee Bulgariassa oleviin saksalaisiin joukkoihin, niin, Draganovin ilmoituksen mukaan, Bulgarian hallitus esitti elokuun 25 päivänä Saksan hallitukselle ja sodanjohdolle kysymyksen näiden joukkojen poisviemisestä Bulgariasta. Draganov ilmoitti myöskin, että jos saksalaiset kieltäytyvät viemästä joukkojaan pois Bulgariasta, ne tullaan riisumaan aseista.

Neuvostoliiton Ulkoasiain kansankomissariaatin Tiedoitustoimisto.

PUNAINEN ARMEIJA TONAVALLA

Suurmotti Kishinevin lounaispuolella. Kymmeniä tuhansia sotavankeja

Vallattuaan TARTON elokuun 25 päivänä ovat neuvostojoukot jatkaneet hyökkäystään Viron sisämaahan. Punaisen armeijan joukot lähestyvät VALGAN kaupunkia pohjoisesta ja kaakosta ja ovat kahden päivän taisteluissa vallanneet yli 120 paikkakuntaa, niiden joukossa SANGASTEN, KARULAN ja APEN rautatieasemat y.m.

*

Kenraali Malinovskin joukot ovat vallanneet elokuun 27 päivänä suuret liikennekeskukset FOCSANI ja RAMNICU SARAT Romaniassa.

Elokuun 26 ja 27 päivinä otettiin tällä lohkolla vangiksi yli 18.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

*

Kenraali Tolbuhinin joukot valtasivat elokuun 26 päivänä rynnäköllä ISMAILIN kaupungin ja linnoituksen Tonavalla. Tällä lohkolla otettiin vangiksi 21.000 vihollisen sotamiestä ja upseeria.

Jatkaen menestyksellistä hyökkäystään neuvostojoukot valtasivat elokuun 27 päivänä GALATSIN suuren sataman ja tärkeän rautatiesolmun Tonavalla. Samanaikaisesti käytiin menestyksellisiä taisteluita KISHINEVIN lounaispuolella saarretun vihollisen armeijaryhmän tuhoamiseksi. Kuten aikaisemmin ilmoitettiin, on täällä motissa 12 saksalaista divisioonaa. Taistelukentältä on löydetty 15. jalkaväkidivisioonan komentajan kenraalimajuri SPERLIN, 294. jalkaväkidivisioonan komentajan kenraalimajuri EICHSTEDTIN ja 384. jalkaväkidivisioonan komentajan kenraaliluutnantti DE SALENGRE DRAPPEN ruumiit.

Alustavien tietojen mukaan on tällä suunnalla elokuun 27 päivänä otettu vangiksi 10.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Vangittujen joukossa on 30. armeijakunnan komentaja jalkaväenkenraali POSTEL, „F"-armeijakunnan komentaja kenraalimajuri TRONJE, 282. divisioonan komentaja kenraalimajuri FRÄNKING ja 302. divisioonan komentaja kenraalimajuri BOGEN.

Saksa miehitetään,

sanoo Roosevelt

Palattuaan matkaltaan Havaijin saarilta Roosevelt lausui Washingtonissa sanomalehtimiesten kokoontumistilaisuudessa:

„Saksa ei voi välttää sotilaallista miehitystä, josta se ensimmäisessä maailmansodassa pelastui tekemällä aselevon. On mielenkiintoista tutkia Saksan kansan ja Saksan sotilasjohdon psykologiaa. Niille on antautuminen luonteenomaista silloin, kun vastustaja saavuttaa Saksan rajan, sillä ne eivät halua vihollisen tunkeutuvan Saksaan. Ensimmäisen maailmansodan aikana saksalaiset luopuivat taistelusta ennen taisteluiden siirtymistä Saksan alueelle, mutta tällä kertaa he eivät voi sitä välttää".

Sotavankien kirjeitä omaisilleen

Rouva Aino Saari
Rekola, Aropalo.

Rakas Äiti!

Kirjoitan Sinulle taas pitkästä aikaa. Olet varmaan jo saanut kirjeen katoamisestani. Älä ole huolissasi. Olen täällä leirillä hyvässä kunnossa. Minulla on nyt vihdoinkin loppu kaikki osaltani. Olen varmasti kotona Joulua jo kotona. Toivon, että otatte minut vastaan niinkuin ennenkin sitten kun tulen. Tämän sydämestäni anteeksi pyytymistäni viime lomalla. Mutta vähän äkkilähtö kotoa silloin. Lopetan nyt tähän. Sano terveisiä. Näkemiin tutuille terveisiä.

Janne.

Stm. John Saari,
5 Kpk 6382.

*

Rouva Hellin Laine
Turku, Koskenkatu
16. ovi 4.

Heipä hei, Äiti!

Parhaat terveiseni „täältä jossakin" vankileiriltä. Älä vain sure minun olojani, sillä täällä sitä on varmemmassa turvassa kuin siellä tynkä-Suomessa. Huonolta se näytti ainakin silloin, kun viimeksi olin siellä puolen rajoja. Hyvät voinnit vain sinne kotiin ja reippaat terveiseni Isälle, Siskolle ja muille tuttaville, että poika voi hyvin.

Eino.

Stm. Eino Laine,
5 Kpk 5807.

*

Rouva Eedit Kettunen
Joensuu, Kelluvaara.

Sisko hyvä!

Viimeksi kun kirjoitin mainitsin joutuneeni sellaiseen yksikköön, joka varmaan ottaa osaa taisteluihin. Ja sinähän tiedät hyvin etten halua, enkä voikaan olla rintamalla. Ja nyt en kerro tapahtumista enempää kun että antaannuin Puna-armeijan vangiksi. Minulle ei ole tehty mitään pahaa, kohtelu on ollut aivan inhimillistä. Enkä ollenkaan kadu sitä, että olen antautunut. Eikä nyt muuta kun paljon terveisiä sulle ja kaikille sukulaisille.

Hyvää vointia toivoo veljesi

Toimi.

Stm. Toimi Nylander,
5 Kpk 3826.

Herra Alpo Seppä
Kuoppala.

Istun tässä kirjoittamaan taas pitkästä aikaa vaikka vähän muuttuneissa olosuhteissa. Sain siirron jalkaväkeen ja sitä päätä rintamalle. En muista tarkkaan päivää, mutta kyllä kai se oli 27.6. kun saimme oikein aika ryöpyn ja silloin päätin, että en enää jatka etemmäksi ja lähdin metsiä pitkin takaisin. Se oli vain vähän hitaanlaista matkantekoa ja päättyi lopulta vangiksi jäämiseen. Mutta ei tarvitse olla levoton mun tähteni, ei mulla täällä ole mitään hätää ollut. Anjan pakettiin en ole vastannut kun sain sen juuri lähteissäni siihen uuteen porukkaan. Täällä on ollut hyvä olla. Kun vain sota loppuisi pian niin pääsisin jälleen kotiin.

No hei vain ja näkemiin.

Veikko.

Stm. Veikko Seppä,
5 Kpk 3826.

„Lakeitel"

hänen suomalaiset veljensä herrassa Hitlerissä

Sotamarsalkka Keiteliä, joka kuuletaan kävi niin sanotulla „vierailulla" Mannerheimin päämajassa, sanotaan saksalaisten kenraalien kesken „Lakeiteliksi" ja suomalaisittain „Lakeijatelsi". Tämän liikanimen on Keitel tienannut sillä lakeijamaisella käyräselkäisyydellä, jolla hän totteli seinähullun föörinsä Hitlerin kaikkia toilauksia.

Tämä patentin saanut lakeijaselu N:o 1 tietää, miten voi päästä föörin suosioon: pitää saada aamen kaikkeen, mitä sylki föörin suuhun. Pitää kaikissa mahdollisissa ja mahdottomissakin tilanteissa kehua föörä neroksi ja kaikkien aikakausien suurimmaksi sotapäälliköksi. Ken ei niin tee, hän löytää itsensä hirrestä roikkumassa.

Keitelin laakerit eivät näy antavan rauhaa Mannerheimin päämajan hepuille. Nöyrällä kiitollisuudella nämä ottavat vastaan föörin prenikoita Keitelin kädestä. Sääntöjen mukaan ei niin korkea viskaali kuin Mannerheim saa ottaa vastaan vieraan valtakunnan kunniamerkkejä, ellei siitä ole edeltäkäsin sovittu maan hallituksen kanssa.

Koska natsiföörin uudet prenikat komeilevat Suomen armeijan päämajan heppumiesten, Mannerheimin ja Heinrichsin rinnuksissa, pidetään sitä kaikkialla maailmassa mielenosoituksellisena merkkinä siitä, että Hitlerin suomalaiset Lakeitelit, Lakeijaheimit ja Lakeijarichsit ovat päättäneet jatkaa föörinsä sotaa lopulliseen selkäsaunaan asti.

Sitä heidän ei tarvitse kauan odottaa, sillä kohta kello lyö saksmannille kaksitoista. Se on nyt viittä vaille.

Menemmepä lyömään vaikka vetoa siitä, että maailmassa ei nyt löydy monta iikkaa, joka tahtoisi olla mainittujen herrasmiesten housuissa tahi kadehtisi heidän palkitsemistaan saksalaisilla kunniamerkeillä. Hullukin huomaa, että sellaisesta „kunniasta" ei ole kuin yksi ainoa loikkaus —likaröörin, kuten Mussolinin, Petainin ja Lavalin sekä Antonescun surullinen tarina kertoo.

T. Tietäväinen.

Sotavankileiriltä

Sotavanki Neuvostoliitossa ei ole vanki. Laajalla leirialueella sotavangit saavat vapaasti liikkua, käydä järvellä uimassa, soutelemassa ja kalastamassa.

Veneessä vasemmalta oikealle sotamies Nestor Jääskeläinen RJP 7, sotamies Tapola JR 44 ja vänrikki Palmu JR 44.

* * *

Ryhmä äskeisissä taisteluissa Punaisen armeijan vangeiksi antautuneita JR 44 sotamiehiä työskentelemässä leirin kasvitarhassa.

105.400 SOTAVANKIA VIIDESSÄ PÄIVÄSSÄ

Neuvostoliiton Tiedoitustoimiston tiedonannon mukaan Ukrainan 2:sen ja 3:nnen rintaman joukot, jotka hyökkäävät Romaniassa ja Bessarabiassa, ovat elokuun 20 ja 25 päivien välisenä aikana ottaneet vangiksi 105.400 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Samana aikana on vihollinen menettänyt kaatuneina 100.000 miestä sekä lisäksi 200 lentokonetta, 664 hyökkäysvaunua ja moottoroitua tykkiä, 3.333 kenttätykkiä, 2.330 kranaatinheitintä ja 13.596 konekivääriä.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Julkaisemme jatkuvasti äskeisissä taisteluissa otettujen sotavankien nimiä heidän pyynnöstään. Tällä kertaa mainitsemme seuraavat nimet:

Stm. Oiva Tähtinen Köyliöstä, stm. Tauno Kaikkonen Kiuruvedeltä, stm. Eino Kuuluvainen Tervajokelasta, stm. Rafael Vanne Köyliöstä, stm. Esko Mattila Vesilahdelta, stm. Armas Jynninen Taipalsaaresta, stm. Juho Rahikas Sahalahdelta, stm. Thure Ojala Hämeenkyröstä, stm. Toivo Martikainen Kiuruvedeltä, stm. Heikki Makkonen Pyhännältä, stm. Yrjö Venäläinen Imatralta, stm. August Hupponen Vuoksenniskalta, stm. Jouko Hovi Mäkelästä, stm. Aimo Matilainen Karstulasta, stm. Eero Hälinen Juvalta, stm. John Saari Repolasta, stm. Albert Granskog Sidebystä, stm. Antti Uusitalo Vihannista, stm. Sulo Aho Pelkosenniemeltä, stm. Otto Kuronen Pyhäselästä, stm. Aatu Romppainen Puolangalta, stm. Toivo Paunanen Karhulasta, stm. Oiva Sirén Pusulasta, stm. Armas Tofferi Halsualta, stm. Jussi Rekola Lapualta, stm. Usko Mäkinen Längelmäeltä, stm. Helge Ruohonen Taivassalosta, stm. Armas Pietilä Tyrvännöltä, stm. Aarno Huokuniemi Kemistä, stm. Pentti Hartikainen Varpaisjärveltä, stm. Veikko Lehtinen Helsingistä (Hemminginк. 15), stm. Matti Kallio Lauttakylästä, stm. Kosti Jalovaara Mellilästä, stm. Otto Miettinen Viialasta, stm. Salli Tapio Viialasta, stm. Karl Wiik Lopelta, stm. Alis Haapaniemi Vesilahdelta, kapteeni Eino Kakkonen Lahdesta, stm. Toivo Rintala Alahärmästä, stm. Niilo Olavi Niskanen Kuopiosta, korpraali Tauno Jokimäki Sievistä, korpraali Paavo Armas Sorin Hauholta, korpraali Johannes Jokinen Helsingistä, stm. Elis Ilmari Ranta Pakilasta, stm. Urho Johannes Mäenpää Säkylästä, stm. Tauno Karjalainen Oulusta, stm. Lauri Korkalainen Rautuvaarasta, stm. Vilho Edvin Salonen Halikosta, stm. Aarne Lahdenpohja Uskelasta.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 81 1944 — RINTAMALEHTI — Perjantaina syyskuun 1 pnä

Punainen armeija Ploestissa ja Constanzassa

* * *

ROMANIAN ÖLJY POIS SAKSALAISILTA

Elokuun 30 pnä Ukrainan 2:sen rintaman (kenraali Malinovskin) joukot valtasivat taistellen Romanian tärkeimmän öljyteollisuuskeskuksen, **Ploestin** kaupungin.

Buzeun ja **Ploestin** valtaamisen jälkeen on näin ollen suoritettu oppuun Romanian kaikkien öljyalueiden puhdistaminen saksalaisista anastajista.

*

Edellisenä päivänä, elokuun 29 pnä, olivat Ukrainan 3:nnen rintaman (kenraali Tolbuhinin) joukot yhteistoiminnassa Mustan meren laivaston alusten ja maihinnousujoukkojen kanssa vallanneet Mustan meren tärkeän sataman **Constanzan**, joka kolmen vuoden ajan oli ollut saksalais-fascististen anastajien tärkein laivastotukikohta Mustalla merellä.

*

Elokuun 29 pnä kenraali Malinovskin joukot ottivat saarrettuna lleesta vihollisen armeijaryhmästä noin 15.000 saksalaista sotaiestä ja upseeria vangiksi. Sotavankien joukossa on 7. saksalaisen rmeijakunnan komentaja tykistökenraali **Hell**. 79. saksalaisen jalaväkidivisioonan komentaja, kenraaliluutnantti **Weinknecht**, 258. aksalaisen jalkaväkidivisioonan komentaja, eversti **Fischer** sekä 96. saksalaisen jalkaväkidivisioonan komentaja, eversti **Rintenberg**.

Näin ollen kesäkuun 23 päivänä alkaneen kesähyökkäyksensä kana neuvostojoukot ovat ottaneet vangiksi 34 saksalaista kenraalia.

PUNAINEN ARMEIJA MARSSII BUKARESTIIN

Kenraali Malinovskin joukot ovat ripeällä hyökkäyksellä lyöneet hajalle saksalaisen armeijaryhmän Ploestissa ja sen etelä-puolella, ja eilen, elokuun 31 pnä marssivat Bukarestiin poistaen siten Romanian pääkaupunkia pohjoisesta käsin uhkaavan vaaran.

Romanian aseleponeuvottelijat saapuneet Moskovaan

Neuvotteluja varten aselevon solmimisesta on Moskovaan saapunut Romanian hallituksen valtuuskunta, johon kuuluvat herrat C. Stirbei, C. Visojanu, L. Patrascanu (oikeusministeri), D. Damaschenu, I. Cristu, G. Popp sekä everstiluutnantti I. Focsanjanu.

Kuilua kohti

Hitlerin leiriä verrataan nykyään pikajunaan, joka hirmuvauhtia kiitää jyrkänteen reunaa kohti syöksyäkseen siitä luonnon lain voimalla alas kuilun pohjalle. Kysymys on nyt siitä, ken ehtii hypätä alas tuosta surmanjunasta, ennenkuin on myöhäistä katua.

Tämän seikan tajuaminen on aiheuttanut viime päivinä todellisen kansainvaelluksen pois Hitlerin tuhoontuomitusta leiristä. Saksan päälliittolaisen Italian jälkeen, joka jo vuosi sitten katkasi fascistisen akselin omalta kohdaltaan, on nyt Romania päättävästi hypännyt pois natsien hukkuvasta junasta. Yhdennellätoista hetkellä se on tehnyt selvän pesäeron saksalaisista, ja romanialaiset joukot taistelevat nyt Punaisen armeijan rinnalla natsiroistojen karkoittamiseksi maastaan, turvatakseen sen vapauden ja itsenäisyyden. Myöskin Bulgaria on ilmaissut haluavansa päästä irti saksalaisista.

Unkarissa on syntynyt voimakas liike natseja vastaan. Kansa vaatii sodan lopettamista.

Näin ollen Suomi alkaa olla ainoa Saksan vasalleista, joka vielä istuu paikallaan Hitlerin surmanjunassa. Tämä kohtalokas vitkastelu herättää kummastusta koko maailmassa. Muun

(Jatkuu 2. siv.)

Kuilua kohti

(Jatkoa 1. siv.)

muassa Ruotsissa todetaan, että Rydin ja Linkomiehen hallituksen entinen itsemurhapolitiikka jatkuu, vaikka kokonainen kuukausi kallista aikaa on kulunut siitä, kun remmiin pantiin „uudet“ miehet, joilta kansa on odottanut jotain päättävää otetta sodan lopettamiseksi. Se on odottanut — kunnes on tultu aivan kuilun partaalle.

Suomen herrat osasivat hypätä Hitlerin junaan, mutta eivät osaa hypätä siitä alas. Silloisen nopsajalkaisuuden tilalle on tullut arveluttava hitaus ja kankeus. Raskaasti painaa natsikonnien kanssa tehdyn synnin taakka. Vaikea on Suomen herrojen tunnustaa oman anastusseikkailunsa vararikkoa.

Mutta Hitlerin pikajuna kiitää tuhoaan kohti. Ken odottaa, kunnes Suomen hallitusherrat antavat merkin poishyppäämiseen, hän voi myöhästyä. Joka tahtoo pelastua, hän toimikoon itse. Vitkasteluun ei ole aikaa.

Pois Hitlerin hukkuvasta junasta! Irti natseista!

Levottomuus Unkarissa

Unkarin sisäministeri Bonczosin äskettäin pitämä puhe osoittaa havainnollisesti, millainen on Unkarin väestön mieliala. Viimeisten tapahtumain pelottama saksalaiskätyri sanoi vahingossa sen, mitä hitleriläiset yrittävät kaikin keinoin salata. Bonczos sanoi: „Selustassamme sattuu tapauksia, jotka uhkaavat valtiorakenteemme lujuutta. Eräänä vaarallisimpana ilmiönä Unkarin sisäisessä elämässä on keskinäinen epäluottamus kansan ja viranomaisten välillä. Valtiovalta ei luota kansalaisiin. Kansalaiset taas eivät luota hallitukseen eivätkä usko sitä, mitä se ilmoittaa“.

Ei ole kaukana se aika, jolloin kaikki Hitlerin unkarilaiset kätyrit lentävät alas nuriniskoin. Se tapahtuu ennen kuin he luulevatkaan.

„SAKSA LUHISTUU"

Romanian valtiollisten puolueiden julistus

Elokuun 27 päivän vastaisena yönä Bukarestin radio antoi kansalle julistuksen, jossa sitä kehoitetaan taistelemaan Hitler-Saksaa vastaan. Julistuksen on allekirjoittanut neljä valtiollista puoluetta, jotka muodostavat kuningasta ja uutta hallitusta kannattavan kansallisen ja kansanvaltaisen liittoutuman. Julistuksessa sanotaan:

„Kansamme elää historiansa raskaimpia hetkiä. Kaikki, mitä menneet sukupolvemme ovat luoneet, ja kaikki tulevien sukupolvien toiveet ovat uhan alaisina. Sota kulkee loppuaan kohti. Saksa luhistuu. Hitlerin kaikki armeijat kärsivät tappioita. Liittoutuneiden voitto on ilmeinen. Ottaen huomioon tämän tilanteen ja Molotovin ilmoituksen, jonka presidentti Roosevelt ja pääministeri Churchill ovat hyväksyneet ja joka takaa Romanian itsenäisyyden ja meidän valtiomme suvereniteetin, me olemme tehneet mahdolliseksi sen, että meidän maamme ei rauhanneuvotteluissa ole voitettujen valtioiden joukossa täydelliseen tuhoon tuomittuna. Viisi vuotta kestäneen verilöylyn jälkeen seuraa tilinteon hetki. Lähestyvä rauha ei saa tavata meitä niiden puolelta, jotka rikkoivat meidän rajamme ja kävivät kauppaa meidän maa-alueellamme. Meidän on pestävä kasvomme puhtaiksi kaikista yhteistyön jäljistä hitleriläisyyden kanssa astuaksemme sille tielle, joka takaa meille turvallisen tulevaisuuden.

Yhtykää viimeiseen taisteluun saksalaisia pettureita vastaan, jotka lupauksensa rikkoen ovat esiintyneet kotimaamme vihollisina! Riisukaa aseista jokainen saksalainen sotilas ja häiritkää saksalaisia joka tilanteessa ja joka paikassa, etteivät he voi toimia sotilaallisina joukko-osastoina eikä yksityisinä henkilöinä maamme rikkauksien tuhoamiseksi. Ottakaa niiltä kaikki taistelumahdollisuudet ja tehkää kaikkenne, että he nopeammin jättäisivät meidän maamme“.

Julistuksen ovat allekirjoittaneet: **Julius Maniu** kansallis-zaranistisen (talonpoikais-) puolueen puolesta, **C. I. Bratianu** kansallis-liberaalisen puolueen puolesta, **Lukretius Patrascanu** kommunistisen puolueen puolesta ja **C. T. Petrescu** sosialidemokraattisen puolueen puolesta.

„Kukin valitkoon itselleen oman saksmanninsa maalitaulukseen"

Tällainen on tunnus, jota ranskalaiset isänmaanystävät nyt seuraavat noustuaan taisteluun maansa vapauttamiseksi natsiroistoista.

Saksmannien tappaminen on nyt kaikkien säädyllisten ja kunniallisten kansalaisten mielityötä, eikä ainoastaan Ranskassa. Romanialaisetkin ovat jo valinneet „omat“ saksmanninsa maalitaulukseen. Punaisen armeijan avulla he lyövät nyt entisiä „liittolaisiaan“ niinkuin vierasta sikaa.

Suomalaistenkin on jo korkea aika panna töpinäksi ranskalaisten ja romanialaisten näyttämän railakkaan esimerkin mukaan. Saksmanniroistoja on tähän saakka tapettu Suomessa yksitellen. Nyt niitä on tapettava tukuttain.

Valitkoon siis kukin suomalainen oman saksmanninsa itselleen maalitauluksi!

Munten kaikki puheet Suomen vapauden ja itsenäisyyden turvaamisesta jäävät siksi, mitä ne ovat olleet tähänkin saakka, nimittäin natsipropagandaa.

SEERIEN OMAISET LEVOTTOMINA

...juri Veikko Väänäselle, ...Kpk 2510, kirjoittaa hänen ...monsa **Essi Väänänen** Tai...saarelta:

...ydämessä asustaa pelko sil..., kulti, pelko kodistamme ...! Vihollisen meno eteen... on vallan matalaksi te...

*

...ntnantti **Eero Akseli Tol...elle,** 5 Kpk 2515, kirjoittaa hänen äitinsä Tyyne Tolva...n Lohjalta:

...rvaat huoleni ja levotto...teni. Tuskaa on sydän täysi ...llakin. Tekisivät rauhan ...n. Vetäytykää ainakin ajois...ettette mottiin jää. On vai...ta pysyä optimistina, kun ...siat puhuvat synkkää ...tä“.

*

...ntnantti **Leo Yli-Paavolalle,** ... Kpk 5466, kirjoittaa Helvi Yli-Paavola, Pohja:

„Oikein minua raivostuttaa, ...i sen vertaa ole Suomessa ...gasta, että saisi edes vau...le kunnon täkin“.

...aksalaisessa perheessä

...lsä: Sinä vietävän nulikka, mi...olet tehnyt? Sinä olet hirttä...t meidän kissamme.

Pikku Fritz: Minä vain lei...sen kanssa fyyreriä. Minä ...n Hitler ja Mirri oli minun ...raalini.

SOTAVANKIEN TERVEISIÄ

omaisilleen ja tuttavilleen

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme lehtemme joka numerossa heidän terveisiään omaisilleen ja tuttavilleen. Pyydämme lukijoitamme hyväntahtoisesti välittämään terveiset osotteissa mainituille henkilöille.

Kersantti Kalle Ellman, 5 Kpk 2233, emäntä E. Ellmanille, Poikkijärvi pt.

Alikersantti Matti Pohja, 5 Kpk 2217, neiti Rauha Pohjalle, Hämeenlinna, Holjansaha.

Stm. Väinö Kolari, 5 Kpk 5467, alikersantti Ilmari Nylanderille, 5 Kpk 5467.

Korpraali Yrjö Kattainen, 5 Kpk 5467, emäntä Hanna Kattaiselle, Iisalmi, Salahmi, Jatapuro.

Stm. Kauko Rikkanen, 5 Kpk 5467, neiti Vieno Rikkaselle, Taipalsaari, Kyläniemi.

Stm. Aarre Nordström, 5 Kpk 5967, emäntä Emilia Nordströmille, Salo, Suomusjärvi, Rautasuo.

Stm. Pauli Saarinen, 5 Kpk 2225, rouva A. Saariselle, Helsinki, Lapinlahdenk. 23 B. 16.

Stm. Eino Muinonen, 5 Kpk 5467, Taneli Muinoselle, Otavan asema.

Stm. Matti Oratuomi, 5 Kpk 2412, rouva Martta Oratuomelle, Toijala.

Stm. Vilho Manninen, 5 Kpk 5467, rouva Eeva Manniselle, Hirvisalmi, Rinatin osuuskauppa.

Stm. Aale Himberg, 5 Kpk 0478, rouva Saimi Himbergille, Forssa, Kalliomäki 8 talo N:o 13.

Kersantti Uuno Abraham Juvola, 5 Kpk 5926, rouva Impi Juvolalle, Kalanti, Palsa.

Stm. Oiva Tähtinen, 5 Kpk 6007, emäntä Emma Tähtiselle, Köyliö, Pajula.

Stm. Esko Mattila, 5 Kpk 5833, herra Reino Mattilalle, Helsinki, Länt. Brahenk. 8 A. 1.

Stm. Reino Manninen, 5 Kpk 3437, rouva Naimi Manniselle, Lahti, Pöllöntie 9.

Stm. Antti Uusitalo, 5 Kpk 5422, pientilallinen Mikko Uusitalolle, Vihanti.

Stm. Jouko Hovi, 5 Kpk 5920, rouva Anna Hoville, Mäkelä as., Vanaja, Heinolan rata.

Stm. Juho Rahikas, 5 Kpk 5925, rouva Anni Rahikalle, Sahalahti, Pakkala.

Stm. Thure Ojala, 5 Kpk 5925, johtajatar Lempi Ala-Komille, Tampere, Rauhaniemi.

Stm. Toivo Martikainen, 3 Kpk 3967, Kalle Martikaiselle, Kiuruvesi, Rapakkojoki.

Kersantti Väinö Lumijärvi, 5 Kpk 6835, pienokainen Lauri Lumijärvelle, Madekoski.

Korpraali Eino Välimäki, 5 Kpk 5924, rouva Elsa Välimäelle, Ilmajoki, Honkakylä.

Kersantti Väinö Valtola, 5 Kpk 5836, rouva Jenny Valtolalle, Honkilahti, Mannila.

Stm. Toivo Jämsä, 5 Kpk 5427, herra Alfred Jämsälle, Kello, Patenniemi.

Stm. Eino Kuuluvainen, 5 Kpk 5835, rouva Aura Kuuluvaiselle, Urjala, Savijoki, Aalto.

Stm. John Saari, 5 Kpk 6382, neiti Kyllikki Uotilalle, Toijala, Nahkiala.

Stm. August Hupponen, 5 Kpk 6309, rouva Saima Huppolselle, Vuoksenniska.

Stm. Oiva Huntu, 5 Kpk 5836, herra Viljori Hunnulle, Honkilahti, Mannila.

Stm. Yrjö Venäläinen, 5 Kpk 6309, rouva Saimi Venäläiselle, Imatra, Mehiläismäki.

Sotavankileiriltä

Työn jälkeen juttu luistaa. 21. prikaatin pojat: Stm. Ojala Thure, stm. Manninen Reino, stm. Josefsson Martti, stm. Saari John, korpr. Välimäki Eino, stm. Rahikas Juho, stm. Puntanen Matti, stm. Hovi Jouko, stm. Venäläinen Yrjö, stm. Hupponen August, kers. Juvola Abraham.

Sotavankien kirjeitä

Rouva Sanni Pohjanpiha, Laihia kk.

Hyvä kotiväki!

Jouduin vangiksi ankaran hyökkäyksen aikana. Emme mahtaneet mitään kun venäläiset antoivat kovan tykistö- ja ilmavoimakeskityksen, jolloinka meikäläiset joutuivat pakokauhun valtaan ja jokainen koitti pelastua parhaansa mukaan. Meitä on täällä tuhansia ja lisää tulee joka päivä. Tulen sitten kotiin, kun Suomessa ei enää sodita. Täällä on hyvä olla, älkää huolehtiko minusta. Terveisin,

Erkki.

Alik. Erkki Pohjanpiha,
Lagus P.s.d.

*

Rouva Tyyne Puntanen Nurmo, Ylijoki.

Rakas vaimoni, lapseni ja vanhempani. Terveiseni teillen täältä Neuvosto-Venäjältä. Olen terveenä ja voin hyvin. Kuule Tyyne. Tällää niin, että kylvät rukiin tämän vuoden siemenellä, sillä se on varmempi viime vuotista. Hei vaan! Pian tavataan kun sota loppuu. Näkemiin

Matti.

Stm. Matti Puntanen,
5 Kpk 5920.

*

Pekka Kuronen Hammaslahti, Niittylahti, Rasivaara.

Rakkaille vanhemmille ja siskolle lähetän parhaimmat terveiseni. Minä voin oikein hyvin ja samaa toivon teille myös. Välihousut, käsineitä ja kirjepaketin voitte saada osoitteella Erkki Turunen, 5 Kpk 5422. Kun rauha tulee, niin palaan kotia. Siis kertokaa sinne ystäville terveisiä. Monin rakkain terveisin, poikanne

Otto.

*

Rouva Hanna Vinblad Pieksämä.

Rakas Äiti, kotiväki!

Olen eräällä vankileirillä, jossa oloni on hyvä. Olen kaikin puolin terve ja voin hyvin. Älkää olko levottomia puolestani. Muistakaa vanhaa tuttua perhelauluamme. Rakasta Äitiä ja rakkaita omaisiani lämpimästi tervehtien, iloisiin näkemiin!

Urpo.

J. K. — Jos joku tuttavistani tämän lukee tahi kuulee, pyydän että hän ystävällisesti tiedoittaisi kotiini.

Alik. Urpo Juhani Vuorenjärvi
5 Kpk 5836.

*

Rouva Irja Kaikkonen Kiuruvesi, Pihlajamäki.

Sydänterveiseni Sinulle Irjani! Miten voit? Entäs pojat: Teuvo, Urho, Terho, Tauno ja pikkunen Irja. Minä voin hyvin täällä leirillä ja saan kiittää metsän sissejä, jotka pelastivat minut sieltä. He olivat hauskoja miehiä. Hoida lapsia niinkuin voit. Minä pääsen luoksesi kun sota loppuu. Älä hätäile. Olen elossa ja on hyvät olot. Näkemiin!

Tauno.

Stm. Tauno Kaikkonen,
3 Kpk 7430.

*

Kauhupropagandaa

Salmista kotoisin oleva 21. prikaatin 3. pataljoonan 10. komppanian sotamies **Nikolai Tjurin** kertoo:

„Sotavangiksi en olisi antautunut, jos ei olisi ollut pakko. Pelkäsin hirveästi. Pelkoni johtui siitä, että meitä, erikoisesti viime aikoina, peloiteltiin sotavankeuden kauhuilla. Perääntymisvaiheen aikana kävivät upseerit joka päivä miehistön havumajoissa kertomassa kaikenlaisia juttuja siitä, miten Punainen armeija rääkkää vankejaan. He kertoivat, että kuulustelujen aikana vangeilta puhkotaan silmät, nyletään käsistä nahka hiljalleen ja muuten kidutetaan ja kuulustelun päätyttyä hirtetään. Uskoin tähän ja siksi yritin kaikin voimin juosta pakoon, mutta väsyin ja jouduin vangiksi.

Vasta täällä ymmärsin, että upseerien peloittelut olivat propagandaa“.